

EEN CAPACITEITSMONITOR VOOR HET LEERPLICHTONDERWIJS EDITIE 2018

Meta-analyse

Steven Groenez & Johan Surkyn

Projectleiding: Steven Groenez & Johan Surkyn

Onderzoek in opdracht van het Vlaams Ministerie van Onderwijs & Vorming

KU LEUVEN

HIVA

ONDERZOEKSINSTITUUT VOOR ARBEID EN SAMENLEVING

Vrije
Universiteit
Brussel

INTERFACE DEMOGRAPHY

Gepubliceerd door
KU Leuven
HIVA ONDERZOEKSINSTITUUT VOOR ARBEID EN SAMENLEVING
Parkstraat 47 bus 5300, 3000 LEUVEN, België
hiva@kuleuven.be
www.hiva.be

D/2018/4718/ – ISBN

OMSLAGONTWERP
OMSLAGILLUSTRATIE

© 2018 HIVA KU Leuven

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.
No part of this book may be reproduced in any form, by mimeograph, film or any other means, without permission in writing from the publisher.

Inhoudstabel

1 Inleiding en methode	4
1.1 Vraagzijde: korte beschrijving van de methode	4
1.2 Prognosescenario	5
1.3 Gegevens over de aanbodzijde	7
2 Gewoon basisonderwijs	9
2.1 Evolutie van de vraagzijde	9
2.2 Verwachte vraag versus verwacht aanbod in het gewoon basisonderwijs	18
3 Voltijds gewoon secundair onderwijs	27
3.1 Evolutie van de vraagzijde	27
3.2 Verwachte vraag versus verwacht aanbod in het gewoon voltijds secundair onderwijs	38
3.3 Capaciteitsmarges op het niveau van de onderwijszones	43
Bijlage	58

1 | Inleiding en methode

Centraal in de capaciteitsmonitor staat de vergelijking van de verwachte vraag met de verwachte toekomstige aanbodcapaciteit. Na deze inleiding waarin we ook de gehanteerde methodes beschrijven (sectie 1) bespreken we zowel voor het gewoon basisonderwijs (sectie 2) als het gewoon voltijds secundair onderwijs (sectie 3) de evolutie van de verwachte vraag, om deze vervolgens te vergelijken met het verwachte aanbod.

De vraagprognose betreft de raming van het aantal inschrijvingen dat voor de toekomst verwacht mag worden in het Nederlandstalig Kleuter-, Lager en Secundair Onderwijs. De raming start vanaf het schooljaar 2016-2017. De laatste beschikbare telling is die van februari 2017. De ramingen zijn gebaseerd op de verwachte demografische veranderingen en de schoolpendelbewegingen (wie woont waar en gaat waar naar school), met aandacht voor geografische verschillen daarin. De golfbeweging die zich voordoet in het geboortecijfer, en de verschillen die zich aftekenen tussen een aantal grote centrumsteden en de periferie geven vorm aan de vraag naar plaatsen in het onderwijs.

1.1 Vraagzijde: korte beschrijving van de methode

De ramingen gebeuren op basis van een dynamisch transitie­model. Zo wordt het aantal leerlingen in een derde jaar van het basisonderwijs voorspeld op basis van het aantal leerlingen uit het tweede jaar en hun slaagkansen, en het aantal leerlingen uit het derde jaar en hun kansen om dat jaar over te doen. Dit zijn de interne bewegingen. Ze zijn in principe onafhankelijk van demografische groei of krimp, aangezien het leerlingen betreft die in een vorig schooljaar reeds aanwezig (ingeschreven) waren. Deze leerlingen bewegen binnen het prognose­model ook enkel op basis van hun schoolgemeente en los van hun woonplaats. Maar daarnaast wordt er in elk jaar ook rekening gehouden met nieuwe instroom, bijvoorbeeld van (onderwijs)migranten of leerlingen die vanuit het Franstalig onderwijs instromen. Uiteraard bestaat ook de kans om uit te stromen (het Nederlandstalig onderwijs van de schoolgemeente verlaten). De nieuwe instroom is in het model wel afhankelijk van demografische groei of krimp. Het verwachte aantal nieuwe inschrijvers in een bepaalde schoolgemeente groeit of krimpt mee met de bevolking op schoolgaande leeftijden van alle gemeenten die leerlingen toeleveren aan deze gemeente. Nieuw instromende leerlingen bewegen binnen het prognose­model dus zowel op basis van hun woongemeente als hun schoolgemeente. Daarbij wordt proportioneel rekening gehouden met het gewicht van de instroom afkomstig uit alle woongemeenten vanwaar schoolpendel naar de betrokken schoolgemeente vertrekt.

Door een dergelijke model iteratief te laten lopen wordt het onderwijs als proces vrij natuurgetrouw gesimuleerd. Schoolcarrières zijn immers grotendeels incrementeel en ook daarom biedt deze transitie-aanpak voordelen. Zo is het duidelijk dat leerlingen met onderwijsachterstand deze achterstand meestal zullen meenemen gedurende hun verdere schoolcarrière. Een dynamisch transitie­model zal dan ook expliciet het effect van het aantal zittenblijvers in een derde jaar meenemen en doorschuiven naar de hogere leerjaren, en tegelijk aan de hand van de schoolachterstand in lagere leerjaren ramen hoeveel derdejaarsleerlingen in feite zittenblijvers zijn.

In een dynamisch transitie­model wordt de instroom in het kleuteronderwijs bepaald door de demografische evolutie. Hiervoor gebruiken we de meest recente Vlaamse bevolkingsvooruitzichten

van Statistiek Vlaanderen (SVR 2018). Het betreft hier vooruitzichten van de bevolking en huishoudens voor Vlaamse steden en gemeenten voor de periode 2018-2035.

Om de vraagprognoses op te stellen werd gebruik gemaakt van de historische gegevensreeksen over de leerlingenaantallen uit de februari-tellingen. Voor het kleuteronderwijs dient evenwel rekening gehouden te worden met het feit dat kleuters kunnen instappen tot op de eerste schooldag na Hemelvaartsdag. In de vorige capaciteitsmonitor gebruikten we reeds de spreiding van de geboortes in het Vlaams Gewest over de kalendermaanden en de variatie in de laatste instapdag over de periode 2018-2030 om de verhouding te bepalen tussen het aantal potentiële instappers tot 1 februari (kinderen die 2,5 jaar worden tussen de laatste instapdag van het vorige schooljaar en 1 februari) en het aantal potentiële instappers na 1 februari (kinderen die 2,5 jaar worden tussen 2 februari en de laatste instapdag). Deze verhouding bedraagt 0,73. Bijgevolg wordt voor het kleuteronderwijs een ophoogfactor van 73% toegepast.

Vraag gewoon lager onderwijs 2019-20= verwacht aantal ingeschreven leerlingen op 01/02/2020

Vraag gewoon kleuter onderwijs 2019-20= verwacht aantal ingeschreven leerlingen op 01/02/2020 + 73%*verwacht aantal ingeschreven leerlingen van geboortejahr 2017 op 01/02/2020

1.2 Prognosescenario

Elke prognose vertrekt van veronderstellingen rond het regelmatig of misschien juist niet trendmatig verloop van sturende parameters die van belang zijn voor de eindresultaten. Het is dus gepast om deze veronderstellingen expliciet te maken, zelfs al gaat het om de assumptie van een regelmatig verloop van de belangrijke trends, en om ze te objectiveren ingeval er toch een trendbreuk voor de toekomst wordt aangenomen.

Deze prognose gaat in principe vooral uit van de voortzetting van evoluties zonder trendbreuk. De slaagkansen, de kansen om een jaar over te zitten en de uitstroomkansen worden allemaal en in alle onderwijszones en gemeenten constant gehouden op het peil dat werd vastgesteld in schooljaar 2016-2017. Hetzelfde geldt voor de samenstelling van de schoolpendel: nieuw instromende leerlingen zullen proportioneel uit dezelfde meestal nabije gemeenten instromen, en uiteraard vooral ook vanuit de gemeente zelf waar de scholen gelegen zijn.

Wat er wel varieert is het absolute peil van de nieuwe instroom. Dit volgt exact de trend van de bevolking, zoals deze geprojecteerd werd in de meest recente bevolkingsvooruitzichten van de Studiedienst van de Vlaamse Regering (vandaag “Statistiek Vlaanderen”). Groei op jonge leeftijden door een stijgend geboortecijfer geeft dus aanleiding tot stijgende vraag aan plaatsen in het kleuteronderwijs, en stijgingen van bevolkingsaantallen op andere leeftijden – zoals in de projectieperiode van de vorige monitor ontstonden in de nasleep van de asielcrisis – geven aanleiding tot groeiende zij-instroom in het basis- of secundair onderwijs. Aangezien dus de demografie het enige dynamische element is in de prognose kan gesteld worden dat deze capaciteitsmonitor voor de bepaling van de vraagzijde in essentie enkel het effect van het veranderend bevolkingsverloop inschat.

Op dit principe is er slechts één uitzondering, met name de inschatting van de toekomstige vraag naar plaatsen in het Nederlandstalig Brussels secundair onderwijs. Daarvoor zijn er twee redenen. De eerste is dat de relatie tussen woonbevolking en schoolbevolking in Brussel beïnvloed wordt door de keuze van de onderwijstaal, en dat deze keuze veel complexer is dan een zuiver onderscheid tussen Nederlandstalige of Franstalige thuisachtergrond. Een pragmatische uitweg voor deze situatie, waarin het onmogelijk is om op zuiver demografische basis de Nederlandstalige onderwijsvraag te bepalen, is te kijken naar de evolutie van het aandeel Brusselse leerlingen die uitstromen naar de Vlaamse rand

rond Brussel om daar Nederlandstalig onderwijs te volgen. Zij drukken onmiskenbaar een vraag naar Nederlandstalige plaatsen uit, en aangezien deze plaatsen hoe dan ook door Brusselse leerlingen worden ingenomen lijkt het aangewezen om daarvoor preferentieel plaatsen in het hoofdstedelijk gewest te voorzien.

De tweede reden is dat het basisscenario voor Brussel tot uitkomsten zou komen die nauwelijks aanzien kunnen worden als een correcte vertaling van de demografische vraag. Daarin volgt deze capaciteitsmonitor grotendeels het standpunt en de analyse van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA – Perspective Brussels) bij de bepaling van de capaciteitsnoden¹. Een bijsturing van dat basisscenario is namelijk nodig omdat de creatie de voorbije jaren van bijkomende plaatsen in het Nederlandstalig Brussels basisonderwijs aangeeft dat de doorstromers uit dit toegenomen aanbod in de komende jaren een plaats moeten vinden in het secundair onderwijs. Het doortrekken van het basisscenario voorziet deze plaatsen niet, en zou er op korte termijn (minder dan drie jaar) ook toe leiden dat het Brussels Nederlandstalig secundair onderwijs minder plaatsen zou tellen dan het aantal Brusselse Nederlandstalige leerlingen. Netto uitstroom van Brusselse leerlingen van het Nederlandstalig onderwijs op basis van plaatsentekort zou dan een structureel feit worden.

Voor de bepaling van de noodzakelijk geachte ophoging wordt grotendeels het BISA-scenario overgenomen. Dit scenario stelt dat het grootst vastgestelde aandeel Brusselse leerlingen die binnen Brussel en plaats vonden in het secundair onderwijs gedurende de voorbije zes jaren een veel betere (maar nog steeds voorzichtige) indicatie oplevert van deze demografische vraag. Om dit scenario in ons prognosemodel te introduceren werd voor alle Brusselse gemeenten gebruik gemaakt van de instroom/uitstroom parameters uit het schooljaar 2011-2012, eerder dan voor elke afzonderlijke gemeente in de voorbije jaren een eigen maximum te bepalen dat in de meeste gevallen hoe dan ook uit dat schooljaar afkomstig zou zijn gezien de vrij uniforme dalende instroom/stijgende uitstroom die werd vastgesteld. Kortom, we gebruiken uniform het BHG-maximum van de verhouding van instroom over uitstroom en niet de afzonderlijke gemeentelijke maxima van de 19 Brusselse gemeenten. Deze keuze lijkt de inschatting van de vraag niet te benadelen ten opzichte van de inschatting van de vraag in het schooljaar 2024-2025 volgens het BISA.

Tot slot wordt nog benadrukt dat voor het Brussels basisonderwijs geen demografische correctiefactor gehanteerd werd, en dus het gewone basisscenario gevolgd is. Hoewel de capaciteit er ongetwijfeld nog steeds onder druk staat zoals ook door de BISA-studie gesignaleerd wordt, en hoewel de vergelijking moeilijk is, bevindt het Brussels Nederlandstalig basisonderwijs zich vandaag voor de demografische parameters en de pendelindicatoren niet meer in een uitzonderingspositie ten opzichte van andere grote steden zoals Antwerpen of Gent.

---

¹ Projecties voor de Brusselse schoolbevolking tegen 2025, BISA-Cahier nr. 7, 2017

1.3 Gegevens over de aanbodzijde

De vraag of de evolutie aan de vraagzijde van die mate is dat er verwachte capaciteitstekorten ontstaan, kan enkel accuraat beantwoord worden door de evolutie aan de vraagzijde af te zetten ten opzichte van het verwachte aanbod aan plaatsen.

Aan de aanbodzijde wordt de maximale aanbodcapaciteit bepaald als de maximale bezetting van de leslokalen. Deze gegevens werden per vestigingsplaats verzameld door een aanbodbevraging van het Departement Onderwijs en Vorming in het voorjaar van 2018².

Als onderdeel van deze aanbodbevraging werd het verwacht aantal plaatsen in kaart gebracht dat uiterlijk in 2024-25 gerealiseerd zou zijn met reguliere of capaciteitsmiddelen, daardoor werden de aanbodgegevens prospectief gemaakt.

Het gehanteerde capaciteitsbegrip telt niet de plaatsen in “overbenutting” dit is de benutting van infrastructuur die niet dient voor lesdoeleinden (bv. gebruik van refters als leslokaal), deze plaatsen werden daarom in mindering gebracht van de maximale aanbodcapaciteit. De “bedreigde capaciteit” (capaciteit die, in afwezigheid van investeringen, verwacht wordt te verdwijnen) wordt daarentegen niet in mindering gebracht. Er wordt dus impliciet aangenomen dat er voor de bedreigde capaciteit tijdig oplossingen gevonden worden om deze capaciteit in stand te houden.

De gegevens uit de capaciteitsmonitor hebben vooral een signaalfunctie. Zo geeft het prognosemodel, voor verschillende gebiedsomschrijvingen, de verwachte capaciteitstekorten en -overschotten. Deze cijfers geven inzicht in de omvang en duur van mogelijke capaciteitstekorten. Hierdoor worden inzichten aangereikt die nodig zijn om op lokaal niveau gerichte oplossingen (stoelen bijzetten, al dan niet tijdelijk de bestemming van lokalen wijzigen, tijdelijke gebouwen oprichten, vestigingsplaatsen uitbreiden, scholen oprichten) uit te werken. Van het prognosemodel kan echter niet verwacht worden dat de toekomstige vraag perfect voorspeld wordt. Net zoals bij de demografische prognoses van de SVR dient steeds een zekere foutenmarge in acht genomen te worden. Zelfs bij perfecte demografische voorspelling zullen zich fouten voordoen doordat wij in feite een theoretische vraag voorspellen onder de hypothese dat een tekortkomend aanbod leerlingstromen niet zal heroriënteren, wat in de praktijk wel zal gebeuren. Het is daarom aanbevolen om met deze foutenmarge rekening te houden bij de omzetting van de vraagprognose naar de effectief benodigde capaciteit. Het is dan ook niet aangeraden dat fusiegemeenten hun aanbodcapaciteit zonder enige speelruimte zouden afstemmen op de vraagprognose.

Daarom wordt de vraag in dit overzicht ook vergeleken met het verwachte aanbod gewaardeerd aan een bepaalde benuttingsgraad. In het gewoon basisonderwijs wordt eenzelfde benuttingsgraad (85%) gehanteerd als in de eerste capaciteitsmonitor.

---

² Voor de vestigingsplaatsen in gemeenten die de aanbodbevraging niet invulden werd de maximale capaciteit afgeleid van de feitelijke inschrijvingen. Voor de huidige vestigingsplaatsen wordt de ‘default maximale capaciteit’ bepaald als het ingeschreven aantal leerlingen in februari 2018 verhoogd met 30%.

In het gewoon voltijds secundair onderwijs wordt niet één benuttingsgraad gehanteerd, maar wordt een onderscheid gemaakt naar de verschillende onderwijsvormen. In de onderwijsvormen ASO, KSO en OKAN wordt de benuttingsgraad vastgelegd op 85% van de maximale capaciteit, in het BSO, TSO en HBO wordt de benuttingsgraad op 75% gelegd. Voor de eerste graad (GSO), wordt de benuttingsgrens bepaald door de verhouding ASO-KSO versus BSO-TSO-HBO in de bovenbouw. Is er geen bovenbouw aanwezig, dan wordt de benuttingsgrens op 85% gelegd.

In onderstaand voorbeeld geven we de berekening aan van de benutting van drie scholen met dezelfde verwachte aanbodcapaciteit van 750 plaatsen. Omdat de scholen verschillen in het aandeel leerlingen ingeschreven in de verschillende onderwijsvormen leidt de toepassing van de benuttingsgraden ook tot een verschillende aanboddrempel. Zo ligt de aanboddrempel van school 2 lager dan deze van scholen 1 en 3. Dit is een gevolg van het hoger aandeel leerlingen TSO in de bovenbouw. De aanboddrempel is het hoogst in school 3, waar leerlingen in onderwijsvorm ASO een overwicht hebben in de bovenbouw.

Tabel 1 Illustratie van de berekeningswijze van de aanboddrempel per onderwijsvorm

	school 1			school 2			school 3		
Leerlingen-populatie	ln	% tot	% bovenbouw	ln	% tot	% bovenbouw	ln	% tot	% bovenbouw
GSO	200	40%		200	40%		200	40%	
ASO	150	30%	50%	100	20%	33%	200	40%	67%
TSO	150	30%	50%	200	40%	67%	100	20%	33%
verwachte aanbods-capaciteit 2024-25	school 1			school 2			school 3		
GSO	$750 * 40\% = 300$			$750 * 40\% = 300$			$750 * 40\% = 300$		
ASO	$750 * 30\% = 225$			$750 * 20\% = 150$			$750 * 40\% = 300$		
TSO	$750 * 30\% = 225$			$750 * 40\% = 300$			$750 * 20\% = 150$		
Totaal	750			750			750		
Aanboddrempel	school 1			school 2			school 3		
GSO	$150 * 0.85 + 150 * 0.75 = 210$			$100 * 0.85 + 200 * 0.75 = 235$			$200 * 0.85 + 100 * 0.75 = 245$		
ASO	$225 * 0.85 = 191$			$150 * 0.85 = 127$			$300 * 0.85 = 255$		
TSO	$225 * 0.75 = 169$			$300 * 0.75 = 225$			$150 * 0.75 = 113$		
Totaal	570			587			613		

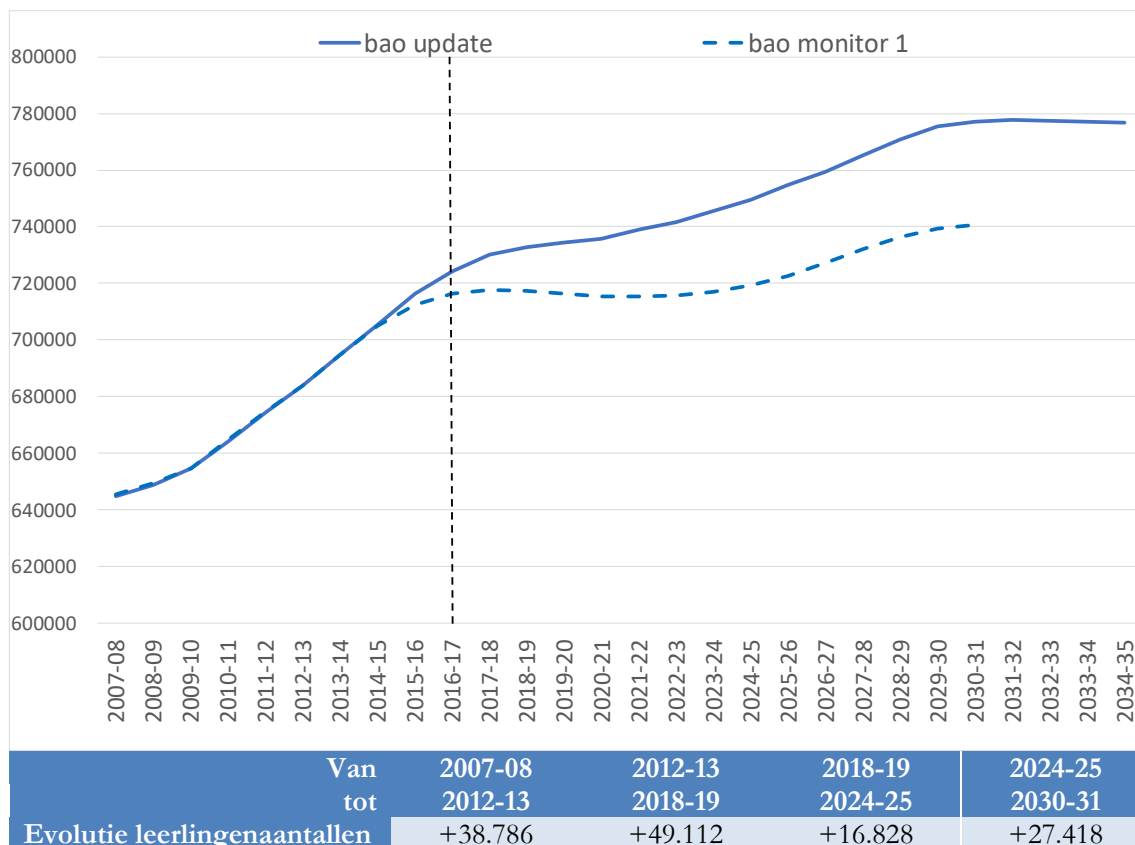

2 | Gewoon basisonderwijs

2.1 Evolutie van de vraagzijde

Voor het Nederlandstalig onderwijs als geheel zien we in Figuur 1 dat de vraag in het gewoon basisonderwijs van het schooljaar 2007-08 (645.413 leerlingen) sterk stijgt tot en met het schooljaar 2017-18 (729.998 leerlingen), daarna volgt een periode van verminderde groei tot het schooljaar 2020-21 (735.818), waarna de leerlingenaantallen terug sterker beginnen toe te nemen om in het schooljaar 2030-31 777.079 leerlingen te bedragen. In de figuur geven we met de onderbroken lijn ook de geprojecteerde leerlingenaantallen weer uit de eerste capaciteitsmonitor. Deze vergelijking geeft aan dat de leerlingenaantallen sneller toenamen dan toen verwacht werd. Zo zijn er in het schooljaar 2016-17 ongeveer 4.000 leerlingen meer ingeschreven dan in 2013 werd verwacht.

Figuur 1 Evolutie van de vraag in het gewoon basisonderwijs (vanaf het schooljaar 2007-08)

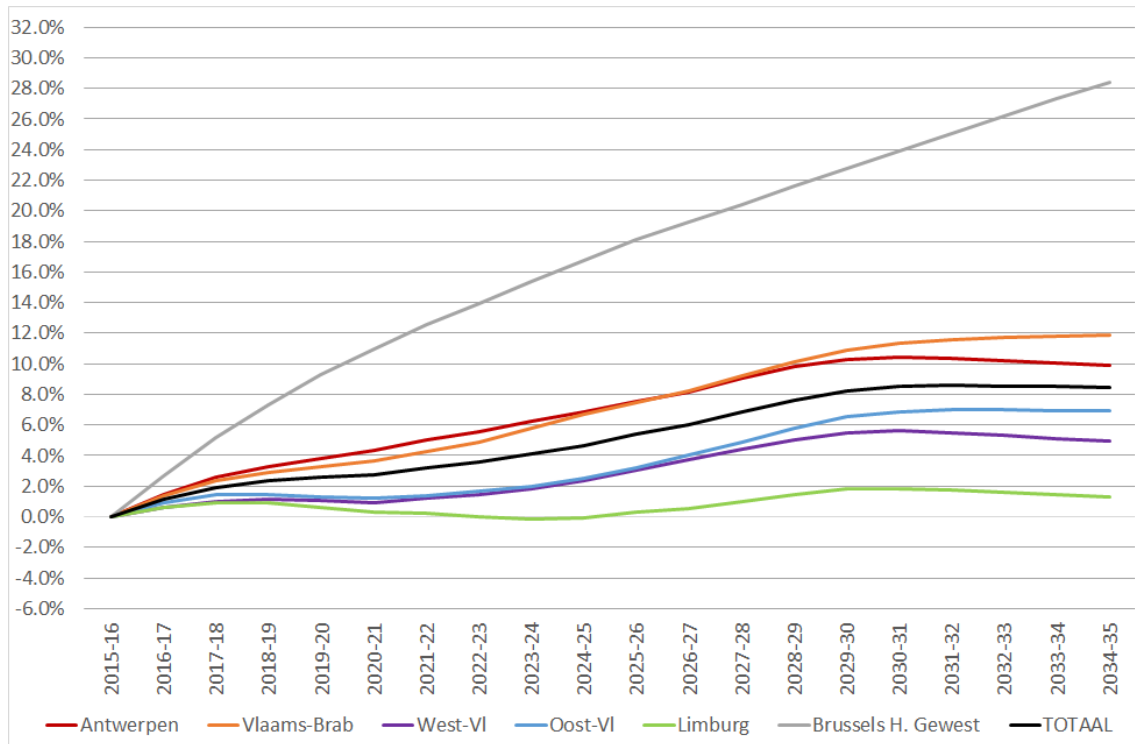
In de volgende figuren splitsen we de evolutie van de schoolgaande bevolking in het basisonderwijs op naar provincies en gebieden met een verschillende verstedelijkingsgraad.

Maken we een onderscheid naar de provincies dat zien we in Figuur 2 dat de stijging in verwachte leerlingenaantallen minder dan gemiddeld is in de provincies Limburg, West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen. In de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant blijven de leerlingenaantallen over de

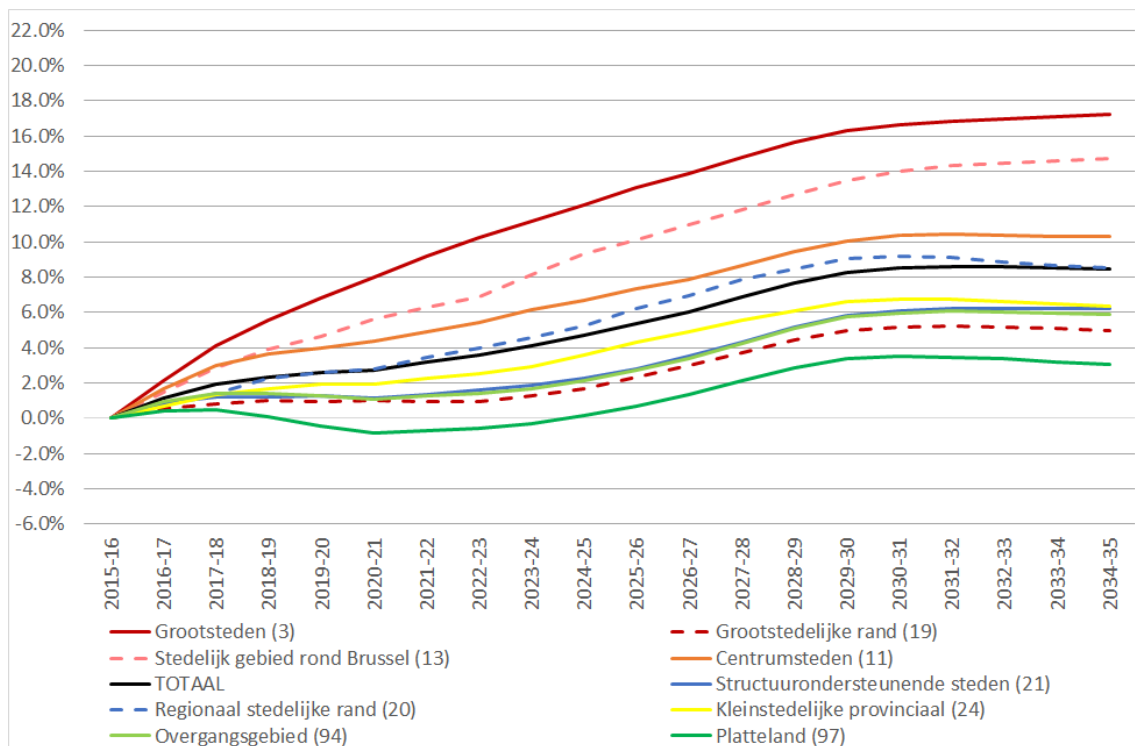
volledige periode sterker toenemen dan gemiddeld. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest stijgen de leerlingenaantallen veel sterker dan gemiddeld.

Voor een onderscheid naar de verstedelijkingsgraden maken we gebruik van de VRIND-classificatie, een ruimtelijke indeling op basis van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. In Figuur 3 zien we een bovengemiddelde evolutie voor de grootsteden (Antwerpen, Gent en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) en het stedelijk gebied rond Brussel (n=13). Ook de evolutie in de centrumsteden (n=11) en de regionaal stedelijke rand (n=20) ligt iets boven het gemiddelde. In de minder verstedelijkte gebieden ligt de evolutie van de schoolbevolking onder het gemiddelde.

Figuur 2 Evolutie van de vraag in het gewoon basisonderwijs (procentueel tov 2015-16) naar provincie

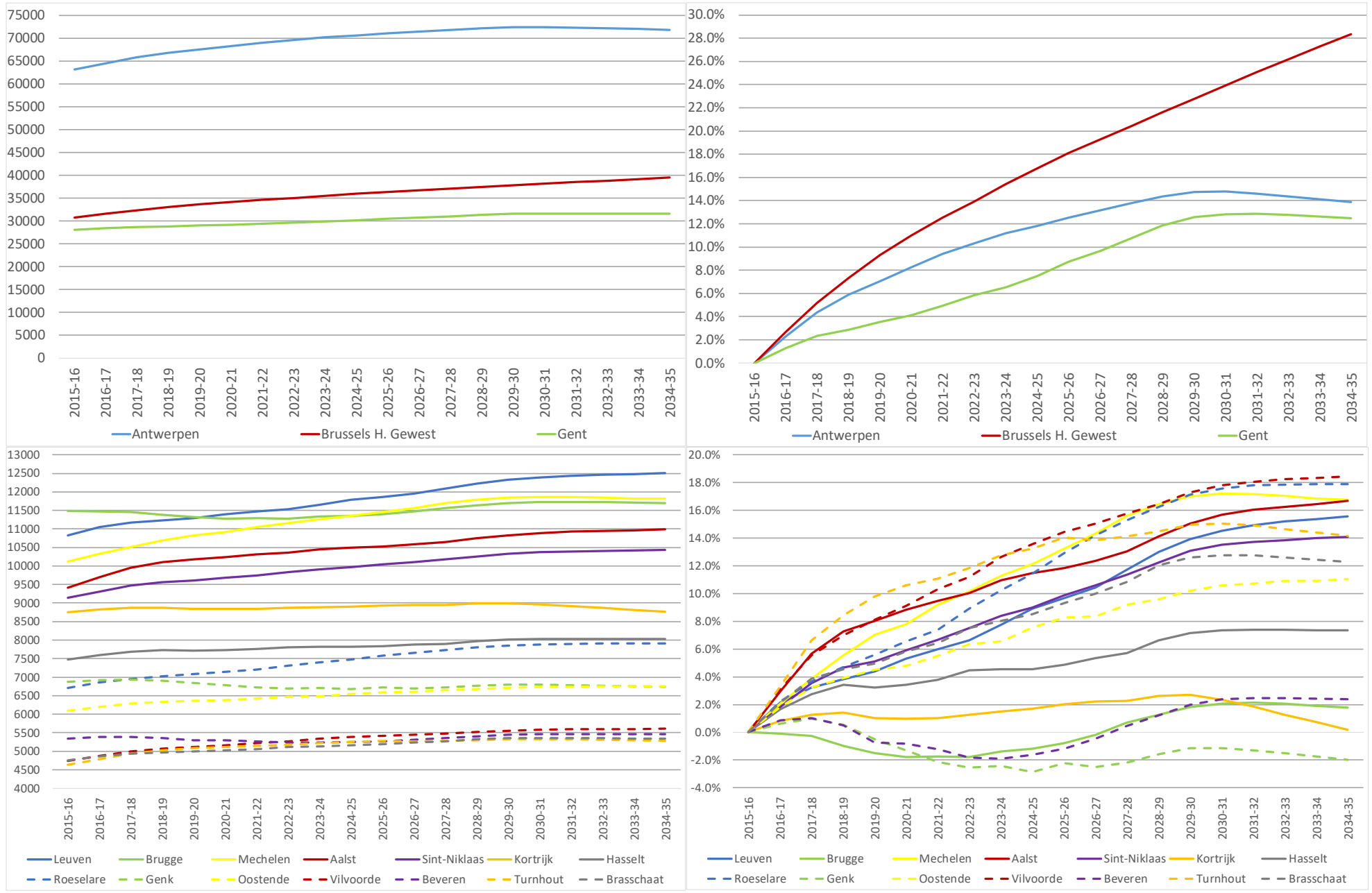

Figuur 3 Evolutie van de vraag in het gewoon basisonderwijs (procentueel tov 2015-16) naar verstedelijking

In Figuur 4 wordt de leerlingenevolutie geschetst in de gemeenten waar de vraag in 2024-25 minstens 5000 leerlingen bedraagt. Procentueel tov 2015-2016 worden de sterkste toenames genoteerd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Turnhout, Vilvoorde, Mechelen, Aalst en Roeselare. In Kortrijk en Hasselt is de leerlingentoe name beperkt (<5%). In Genk, Brugge en Beveren liggen de leerlingenaantallen in 2024-25 onder deze van 2015-16.

Figuur 4 Evolutie vraag in het gewoon basisonderwijs in gemeenten waar de vraag in 2024-25 minstens 5000 bedraagt (absolute aantallen links, procentuele toenames tov het schooljaar 2015-16 rechts)

In Tabel 2 geven we alle gemeenten die in het schooljaar 2024-25 een stijging kennen van minstens 250 leerlingen basisonderwijs ten opzichte van het basisjaar 2015-16.

Tabel 2 Evolutie vraag in het gewoon basisonderwijs (sterkste stijgers in absolute termen in 2020-21)

gemeente	VRIND-indeling verstedelijking	basisjaar 2015-16			schooljaar 2024-25			Evolutie	
		Vraag KO	Vraag LO	Vraag BaO	Vraag KO	Vraag LO	Vraag BaO	BaO aantal	BaO pct
Antwerpen	Grootsteden	24885	36125	63088	27005	41280	70540	7452	11.8%
Brussels H. Gewest	Grootsteden	12676	17029	30763	14460	20250	35918	5154	16.8%
Gent	Grootsteden	10726	16398	28020	11734	17408	30122	2102	7.5%
Mechelen	Centrumsteden	3896	5899	10120	4296	6691	11346	1225	12.1%
Aalst	Centrumsteden	3551	5568	9416	3764	6418	10496	1081	11.5%
Leuven	Centrumsteden	4055	6425	10819	4461	6950	11783	965	8.9%
Sint-Niklaas	Centrumsteden	3452	5401	9141	3685	5972	9965	823	9.0%
Roeselare	Centrumsteden	2526	3971	6708	2877	4357	7474	766	11.4%
Vilvoorde	Structuurondersteunende steden	1857	2724	4736	2057	3150	5379	643	13.6%
Turnhout	Centrumsteden	1745	2740	4631	1888	3198	5244	613	13.2%
Grimbergen	Stedelijk gebied rond Brussel	1300	2061	3470	1516	2433	4075	606	17.5%
Lier	Structuurondersteunende steden	1210	2024	3335	1516	2289	3932	597	17.9%
Dilbeek	Stedelijk gebied rond Brussel	1484	2639	4247	1726	2918	4788	541	12.7%
Asse	Kleinstedelijke provinciaal	1184	1837	3120	1389	2147	3652	532	17.1%
Harelbeke	Regionaal stedelijke rand	1125	1522	2741	1221	1916	3239	498	18.2%
Meise	Overgangsgebied	872	1365	2310	1014	1680	2779	469	20.3%
Oostende	Centrumsteden	2265	3634	6088	2410	3936	6547	459	7.5%
Schoten	Overgangsgebied	1498	2249	3872	1573	2619	4323	451	11.7%
Willebroek	Overgangsgebied	1067	1743	2899	1218	1989	3308	409	14.1%
Brasschaat	Overgangsgebied	1654	2962	4754	1782	3227	5158	404	8.5%
Sint-Pieters-Leeuw	Stedelijk gebied rond Brussel	1151	1652	2899	1220	1962	3284	385	13.3%
Boom	Kleinstedelijke provinciaal	653	1051	1759	817	1249	2134	376	21.4%
Menen	Kleinstedelijke provinciaal	1399	2146	3662	1527	2382	4037	375	10.2%
Hasselt	Centrumsteden	2795	4447	7475	2890	4684	7815	340	4.5%
Pelt	Kleinstedelijke provinciaal	1241	1704	3049	1288	1989	3385	336	11.0%
Maasmechelen	Kleinstedelijke provinciaal	1472	2346	3941	1588	2548	4269	328	8.3%
Erpe-Mere	Overgangsgebied	779	1266	2110	894	1463	2432	322	15.3%
Merchtem	Platteland	592	933	1574	699	1138	1896	322	20.4%
Bilzen	Kleinstedelijke provinciaal	1309	2036	3454	1426	2230	3775	321	9.3%
Blankenberge	Kleinstedelijke provinciaal	551	854	1451	663	1052	1770	319	22.0%
Halle	Structuurondersteunende steden	1639	2596	4372	1730	2805	4679	308	7.0%
Hoogstraten	Kleinstedelijke provinciaal	875	1405	2353	1025	1546	2657	304	12.9%
Wevelgem	Regionaal stedelijke rand	1216	1806	3124	1294	2021	3422	299	9.6%
Wommelgem	Grootstedelijke rand	507	692	1241	560	928	1535	293	23.6%
Torhout	Kleinstedelijke provinciaal	883	1295	2252	984	1478	2544	292	13.0%
Wezembeek-Oppem	Stedelijk gebied rond Brussel	549	879	1474	638	1067	1758	284	19.3%
Aarschot	Structuurondersteunende steden	1084	1818	2993	1260	1911	3276	284	9.5%
Kuurne	Regionaal stedelijke rand	544	928	1518	666	1080	1802	283	18.7%
Lubbeek	Overgangsgebied	530	873	1447	635	1041	1729	282	19.5%
Lennik	Overgangsgebied	419	729	1183	508	902	1452	269	22.8%
Denderleeuw	Regionaal stedelijke rand	862	1394	2328	890	1628	2592	264	11.4%
Evergem	Grootstedelijke rand	1482	2440	4046	1614	2561	4310	264	6.5%
Kasterlee	Overgangsgebied	647	1036	1737	767	1165	1996	259	14.9%
Wijnegem	Grootstedelijke rand	388	762	1182	491	908	1440	258	21.8%
Wetteren	Kleinstedelijke provinciaal	865	1360	2297	991	1481	2555	258	11.2%

De grootste leerlingstijgingen worden genoteerd in de grootste steden. In Antwerpen, Brussel en Gent worden leerlingstijgingen van respectievelijk 7452, 5154 en 2102 leerlingen verwacht. Ook in Mechelen en Aalst stijgen de leerlingenaantallen met meer dan 1000 leerlingen. In 9 andere steden worden stijgingen verwacht van 500-1000 leerlingen. In 31 andere steden en gemeenten nemen de leerlingenaantallen toe met 250-500 leerlingen.

In Figuur 5 zijn de gemeenten waarvoor de leerlingenaantallen toenemen ten opzichte van 2015-16 geel-rood ingekleurd, de legende geeft aan dat hoe roder het gebied ingekleurd werd, hoe sterker de absolute leerlingtoename is. Ook buiten de grootsteden en centrumsteden zien we ook verwachte leerlingtoenames van 500 leerlingen of meer, bv. in de Brusselse rand in Vilvoorde (+643), Grimbergen (+606) en Dilbeek (+542) of ook in Lier (+597) of Asse (+532). Wit-blauwe tinten geven de gebieden aan waar de leerlingenaantallen afnemen, hoe blauwer het gebied werd ingekleurd, hoe sterker de afnames zijn.

In Tabel 3 geven we alle gemeenten die in het schooljaar 2024-25 een stijging kennen van minstens 10% leerlingen basisonderwijs ten opzichte van het basisjaar 2015-16. In deze tabel zien we dat er ook in kleinere gemeenten sterke (procentuele) stijgingen zijn, met waarden >20% in Wommelgem, Lennik, Blankenberge, Wijnegem, Hooglede, Waasmunster, Boom, Herne, Merchtem, Meise en Lichtervelde. In Figuur 6 zijn de gemeenten waarvoor de leerlingenaantallen toenemen ten opzichte van 2015-16 geel-rood ingekleurd, de legende geeft aan dat hoe roder het gebied ingekleurd werd, hoe sterker de procentuele leerlingtoename is. Wit-blauwe tinten geven de gebieden aan waar de leerlingenaantallen afnemen, hoe blauwer het gebied werd ingekleurd, hoe sterker de procentuele krimp is. Er zijn duidelijke concentraties van sterke procentuele toenames in leerlingenaantallen in en rond het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de as Brussel-Antwerpen. In West-Vlaanderen zien we sterke procentuele toenames rond Roeselare. In Oost-Vlaanderen zien we sterke procentuele toenames rond Aalst. In Noord-Oost Limburg grenzen zowel concentraties van sterke stijgingen als krimp aan elkaar. Concentraties van krimp zien voornamelijk op de grens van West- en Oost-Vlaanderen en de kuststreek tussen De Panne en Oostende.

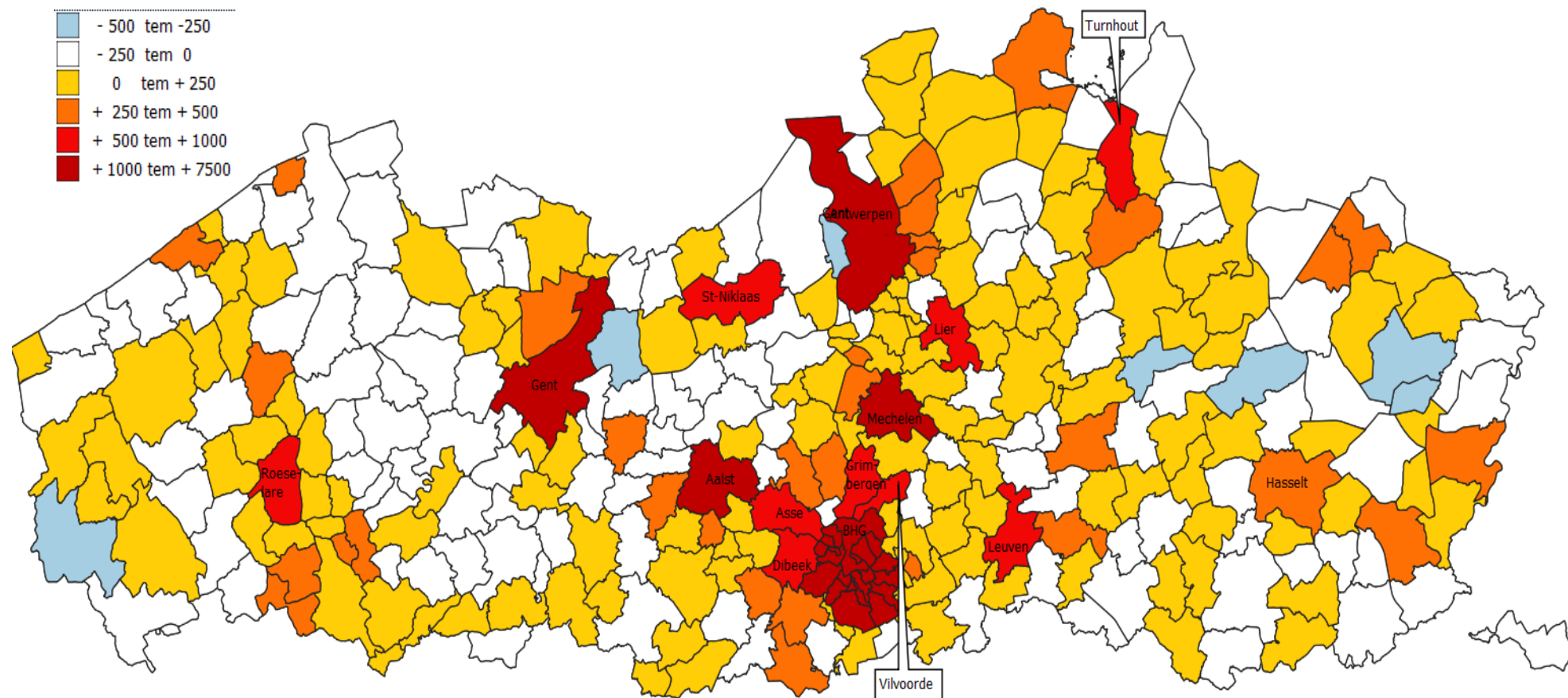
Tabel 3 Evolutie vraag in het gewoon basisonderwijs (sterkste stijgers in procentuele termen in 2024-25)

gemeente	VRIND-indeling verstedelijking	basisjaar 2015-16			schooljaar 2024-25			Evolutie	
		Vraag KO	Vraag LO	Vraag BaO	Vraag KO	Vraag LO	Vraag BaO	BaO aantal	BaO pct
Wommelgem	Grootstedelijke rand	507	692	1241	560	928	1535	293	23.6%
Lennik	Overgangsgebied	419	729	1183	508	902	1452	269	22.8%
Blankenberge	Kleinstedelijke provinciaal	551	854	1451	663	1052	1770	319	22.0%
Wijnegem	Grootstedelijke rand	388	762	1182	491	908	1440	258	21.8%
Hooglede	Platteland	396	689	1118	516	802	1361	243	21.7%
Waasmunster	Overgangsgebied	394	700	1127	464	865	1368	241	21.4%
Boom	Kleinstedelijke provinciaal	653	1051	1759	817	1249	2134	376	21.4%
Herne	Platteland	237	394	651	285	480	789	138	21.2%
Merchtem	Platteland	592	933	1574	699	1138	1896	322	20.4%
Meise	Overgangsgebied	872	1365	2310	1014	1680	2779	469	20.3%
Lichtervelde	Platteland	337	467	832	401	564	998	166	20.0%
Lubbeek	Overgangsgebied	530	873	1447	635	1041	1729	282	19.5%
Wezembeek-Oppem	Stedelijk gebied rond Brussel	549	879	1474	638	1067	1758	284	19.3%
Lendeledede	Platteland	270	346	638	329	403	760	123	19.2%
Kuurne	Regionaal stedelijke rand	544	928	1518	666	1080	1802	283	18.7%
Maarkedal	Platteland	320	502	849	358	617	1005	156	18.4%
Harelbeke	Regionaal stedelijke rand	1125	1522	2741	1221	1916	3239	498	18.2%
De Panne	Overgangsgebied	276	462	761	312	561	899	137	18.1%
Lier	Structuurondersteunende steden	1210	2024	3335	1516	2289	3932	597	17.9%
Kapelle-op-den-Bos	Overgangsgebied	366	655	1052	427	774	1237	185	17.6%
Grimbergen	Stedelijk gebied rond Brussel	1300	2061	3470	1516	2433	4075	606	17.5%
Asse	Kleinstedelijke provinciaal	1184	1837	3120	1389	2147	3652	532	17.1%
Kraainem	Stedelijk gebied rond Brussel	303	432	760	326	535	888	128	16.8%
Brussels H. Gewest	Grootsteden	12676	17029	30763	14460	20250	35918	5154	16.8%
Erpe-Mere	Overgangsgebied	779	1266	2110	894	1463	2432	322	15.3%
Haaltert	Overgangsgebied	636	973	1662	685	1169	1911	249	15.0%
Kasterlee	Overgangsgebied	647	1036	1737	767	1165	1996	259	14.9%
Ham	Overgangsgebied	406	641	1081	452	748	1238	157	14.5%
De Pinte	Grootstedelijke rand	502	898	1442	580	1018	1646	204	14.2%
Kluisbergen	Platteland	257	485	763	350	492	871	108	14.1%
Willebroek	Overgangsgebied	1067	1743	2899	1218	1989	3308	409	14.1%
Vosselaar	Regionaal stedelijke rand	438	719	1194	524	789	1357	163	13.7%
Vilvoorde	Structuurondersteunende steden	1857	2724	4736	2057	3150	5379	643	13.6%
Bree	Kleinstedelijke provinciaal	589	894	1532	647	1039	1740	208	13.6%
Sint-Pieters-Leeuw	Stedelijk gebied rond Brussel	1151	1652	2899	1220	1962	3284	385	13.3%
Zelzate	Overgangsgebied	480	831	1351	541	944	1530	179	13.3%
Turnhout	Centrumsteden	1745	2740	4631	1888	3198	5244	613	13.2%
Torhout	Kleinstedelijke provinciaal	883	1295	2252	984	1478	2544	292	13.0%
Hoogstraten	Kleinstedelijke provinciaal	875	1405	2353	1025	1546	2657	304	12.9%
Dilbeek	Stedelijk gebied rond Brussel	1484	2639	4247	1726	2918	4788	541	12.7%
Gavere	Platteland	422	747	1204	506	805	1353	149	12.4%
Koekelare	Platteland	381	554	967	398	654	1086	119	12.3%
Meerhout	Platteland	398	578	1009	407	692	1133	124	12.3%
Mechelen	Centrumsteden	3896	5899	10120	4296	6691	11346	1225	12.1%
Antwerpen	Grootsteden	24885	36125	63088	27005	41280	70540	7452	11.8%
Schoten	Overgangsgebied	1498	2249	3872	1573	2619	4323	451	11.7%
Boutersem	Platteland	400	613	1046	465	664	1168	121	11.6%
Moorslede	Platteland	396	667	1096	457	728	1223	127	11.6%
Aalst	Centrumsteden	3551	5568	9416	3764	6418	10496	1081	11.5%
Borgloon	Platteland	388	641	1061	428	719	1183	122	11.5%
Roeselare	Centrumsteden	2526	3971	6708	2877	4357	7474	766	11.4%
Denderleeuw	Regionaal stedelijke rand	862	1394	2328	890	1628	2592	264	11.4%
Peer	Platteland	674	1066	1796	724	1214	1998	202	11.3%
Wetteren	Kleinstedelijke provinciaal	865	1360	2297	991	1481	2555	258	11.2%
Pelt	Kleinstedelijke provinciaal	1241	1704	3049	1288	1989	3385	336	11.0%
Heers	Platteland	152	266	431	168	296	478	47	11.0%
Diepenbeek	Regionaal stedelijke rand	686	1189	1932	786	1288	2140	207	10.7%
Menen	Kleinstedelijke provinciaal	1399	2146	3662	1527	2382	4037	375	10.2%
Beerse	Regionaal stedelijke rand	653	1020	1728	734	1105	1900	173	10.0%
Ledegem	Platteland	359	575	964	399	628	1060	96	10.0%
Bonheiden	Overgangsgebied	584	938	1571	627	1048	1727	157	10.0%

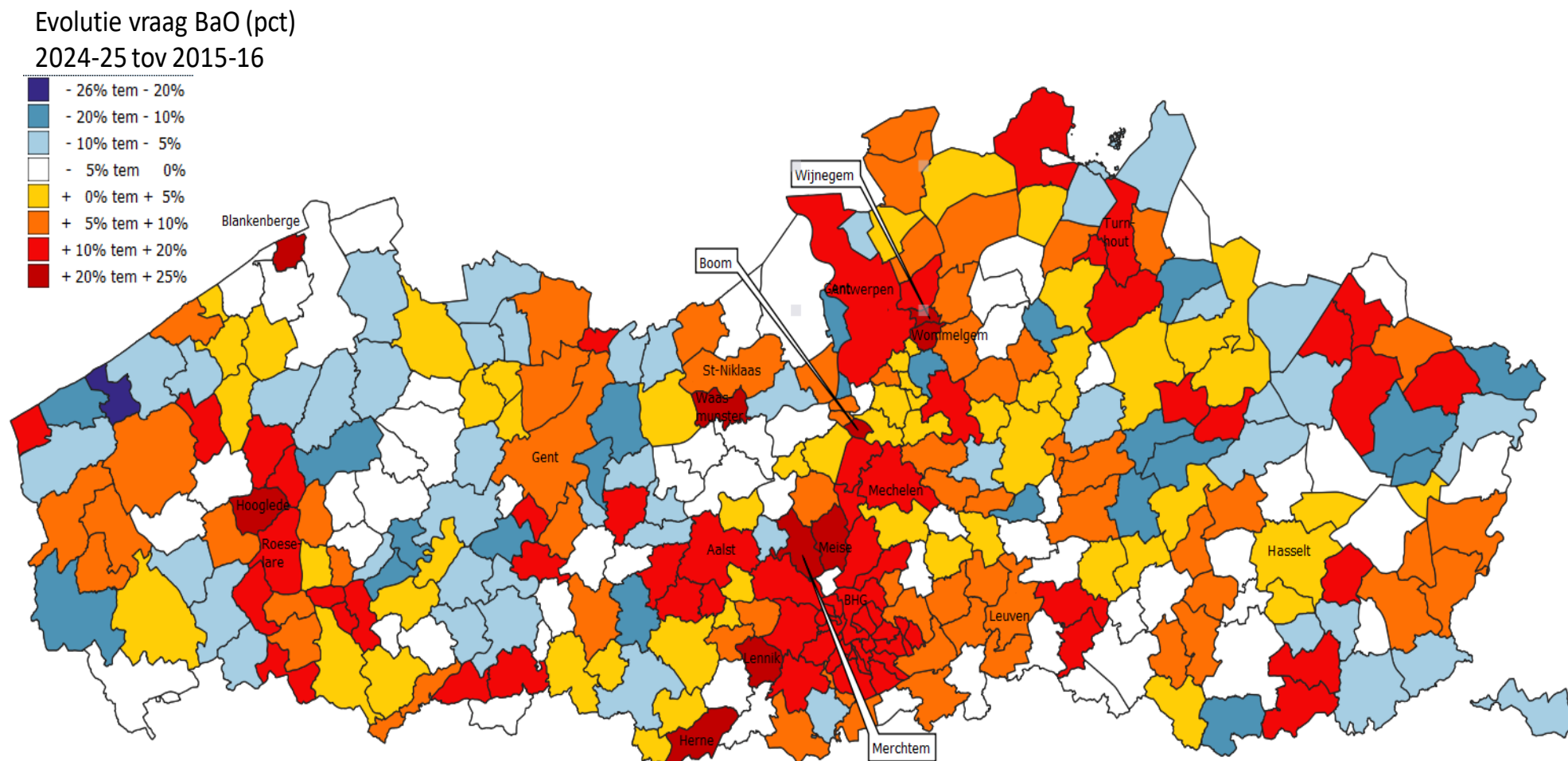
Figuur 5 Evolutie vraag in het gewoon basisonderwijs (alle gemeenten, sterkste stijgers in absolute termen in 2024-25 tov van basisjaar 2015-16)

Evolutie vraag BaO 2024-25 tov 2015-16

Figuur 6 Evolutie vraag in het gewoon basisonderwijs (alle gemeenten, sterkste stijgers in procentuele termen in 2024-25 tov van basisjaar 2015-16)

2.2 Verwachte vraag versus verwacht aanbod in het gewoon basisonderwijs

De vraag of de evolutie aan de vraagzijde van die mate is dat er verwachte capaciteitstekorten ontstaan, kan enkel accuraat beantwoord worden door de evolutie aan de vraagzijde af te zetten ten opzichte van het verwachte aanbod aan plaatsen.

De vergelijking van de verwachte vraag en het verwachte aanbod geeft aan dat er 96 fusiegemeenten zijn waar de verwachte vraag in 2024-25 de 85% drempel overschrijdt. Kijken we verder naar de binnenstedelijke gebieden dan zijn er 56 gebieden (in 11 gemeenten) waar dit het geval is (zie Tabel 4).

Tabel 4 Binnenstedelijke gebiedsafbakening en aantal gebieden waarvoor verwachte aanbod < verwachte vraag in het gewoon basisonderwijs in het schooljaar 2024-25

	deelgebieden	
	aantal	Aantal gebieden waarvoor verwacht aanbod < verwachte vraag in 2024-25
Brussel	19	12
Gent	14	10
Antwerpen	14	8
Leuven	7	5
Mechelen	7	5
Brugge	7	0
Aalst	6	5
Genk	5	1
Sint-Niklaas	4	4
Roeselare	4	3
Hasselt	4	2
Kortrijk	4	0
Oostende	3	1

De volgende tabellen geven de omvang weer van het verwachte capaciteitstekort in het schooljaar 2024-25. Tabel 5 geeft de gemeenten weer waar de verwachte vraag de 85% drempel overschrijdt met meer dan 100 leerlingen in 2024-25. Tabellen A.1 tem A.5 in Annex geven een overzicht van alle andere gemeenten.

Het grootste tekort wordt verwacht in Antwerpen waar in 2024-25 tov de 85% drempel 3.456 plaatsen tekort zijn. De verwachte tekorten in Gent en het Brussels Hoofdstedelijk gewest bedragen respectievelijk 1.912 en 1.245 plaatsen. In Dilbeek wordt een tekort verwacht van 1.088 plaatsen. Tabel 6 geeft ook het verwachte capaciteitstekort in het schooljaar 2024-25 weer, maar rangschikt de gemeenten waar het aanbodtekort meer dan 5% van de vraag bedraagt. In 5 gemeenten is het aanbodtekort hoger dan 20%, in 14 andere gemeenten bedraagt het 10-20%, in nog 33 andere gemeenten is het aanbodtekort 5-10%.

In Figuur 7 zijn de gemeenten waar de verwachte vraag de 85% drempel overschrijdt geel-rood ingekleurd, de legende geeft aan dat hoe roder het gebied ingekleurd werd, hoe groter de tekorten (aantal plaatsen). Wit-blauwe tinten geven de gebieden aan waar er aanbodoverschotten zijn, hoe blauwer het gebied werd ingekleurd, hoe groter de overschotten zijn. In Figuur 7 wordt het procentuele plaatstekort (of – overschot) weergegeven. Opnieuw geven geel-rode tinten de omvang van de tekorten. Hoe roder het gebied ingekleurd werd, hoe groter de tekorten zijn. Wit-blauwe tinten geven de gebieden aan waar er aanbodoverschotten zijn, hoe blauwer het gebied werd ingekleurd, hoe groter de overschotten zijn.

Zoals verwacht kan worden geven figuur 7 en 8 duidelijk aan dat de aanbodtekorten zich situeren in de gebieden waar de vraag sterk toeneemt. De duidelijkste concentratie van tekorten situeert zich in en rond het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, in mindere mate is dit het geval rond Gent en Antwerpen, Mechelen, Aalst, Leuven, Roeselare en Turnhout.

Tabel 5 Capaciteitsmarge in het gewoon basisonderwijs in het schooljaar 2024-25: gemeenten waarvoor de verwachte vraag de 85% aanboddrempel overschrijdt met meer dan 100 leerlingen

gemeente	schooljaar 2024-25: Verwachte vraag versus verwacht aanbod					
	Verwachte vraag	Verwachte max cap	85% Max cap	Marge tov MC	Marge tov 85% MC	relatieve marge
	A	B	C	B-A	C-A	(C-A)/A
Antwerpen	70540	78922	67084	8382	-3456	-4.9%
Gent	30122	33188	28210	3066	-1912	-6.3%
Brussels H. Gew	35918	40791	34672	4873	-1245	-3.5%
Dilbeek	4788	4353	3700	-435	-1088	-22.7%
Leuven	11783	12902	10967	1119	-817	-6.9%
Sint-Niklaas	9965	10851	9224	887	-741	-7.4%
Mechelen	11346	12523	10645	1177	-701	-6.2%
Meise	2779	2527	2148	-252	-631	-22.7%
Brasschaat	5158	5390	4582	232	-576	-11.2%
Grimbergen	4075	4167	3542	92	-533	-13.1%
Roeselare	7474	8244	7007	770	-467	-6.2%
Evergem	4310	4580	3893	270	-417	-9.7%
Vilvoorde	5379	5838	4962	459	-416	-7.7%
Wijnegem	1440	1220	1037	-220	-403	-28.0%
Halle	4679	5038	4282	359	-397	-8.5%
Lier	3932	4173	3547	241	-385	-9.8%
Harelbeke	3239	3398	2888	159	-351	-10.8%
Wetteren	2555	2593	2204	38	-351	-13.7%
Schelle	1261	1087	924	-174	-337	-26.7%
Denderleeuw	2592	2656	2258	64	-335	-12.9%
Merchtem	1896	1839	1563	-57	-333	-17.6%
Overijse	2355	2395	2036	40	-319	-13.6%
Asse	3652	3942	3351	290	-301	-8.2%
Aalst	10496	12013	10211	1517	-285	-2.7%
Turnhout	5244	5847	4970	603	-274	-5.2%
Boutersem	1168	1060	901	-108	-267	-22.8%
Blankenberge	1770	1769	1504	-1	-266	-15.0%
Kortenberg	2163	2239	1903	76	-259	-12.0%
Zaventem	2996	3220	2737	224	-259	-8.6%
Willebroek	3308	3614	3072	306	-236	-7.1%
Boom	2134	2234	1899	100	-235	-11.0%
Wezembeek-Opp	1758	1816	1544	58	-215	-12.2%
Lanaken	2955	3231	2746	276	-209	-7.1%
Merelbeke	3228	3568	3033	340	-195	-6.0%
Sint-Katelijne-Wa	2975	3271	2780	296	-194	-6.5%
De Pinte	1646	1720	1462	74	-184	-11.2%
Machelen	1693	1791	1522	98	-170	-10.1%
Lubbeek	1729	1843	1566	114	-163	-9.4%
Zulte	1597	1717	1459	120	-137	-8.6%
Wommelgem	1535	1645	1398	110	-137	-8.9%
Lennik	1452	1550	1317	97	-135	-9.3%
Mortsel	2601	2915	2478	314	-124	-4.7%
Hooglede	1361	1464	1244	103	-117	-8.6%
Kuurne	1802	1985	1687	183	-114	-6.4%
Sint-Genesius-Ro	1905	2107	1791	202	-114	-6.0%
Schoten	4323	4955	4212	632	-112	-2.6%
Londerzeel	2051	2284	1941	233	-109	-5.3%
Zemst	2895	3280	2788	385	-107	-3.7%
Kraainem	888	920	782	32	-106	-12.0%
Oud-Turnhout	1531	1676	1425	145	-106	-6.9%

Tabel 6 Capaciteitsmarge in het gewoon basisonderwijs in het schooljaar 2024-25: gemeenten waarvoor de verwachte vraag de 85% aanboddrempel overschrijdt met meer dan 5%

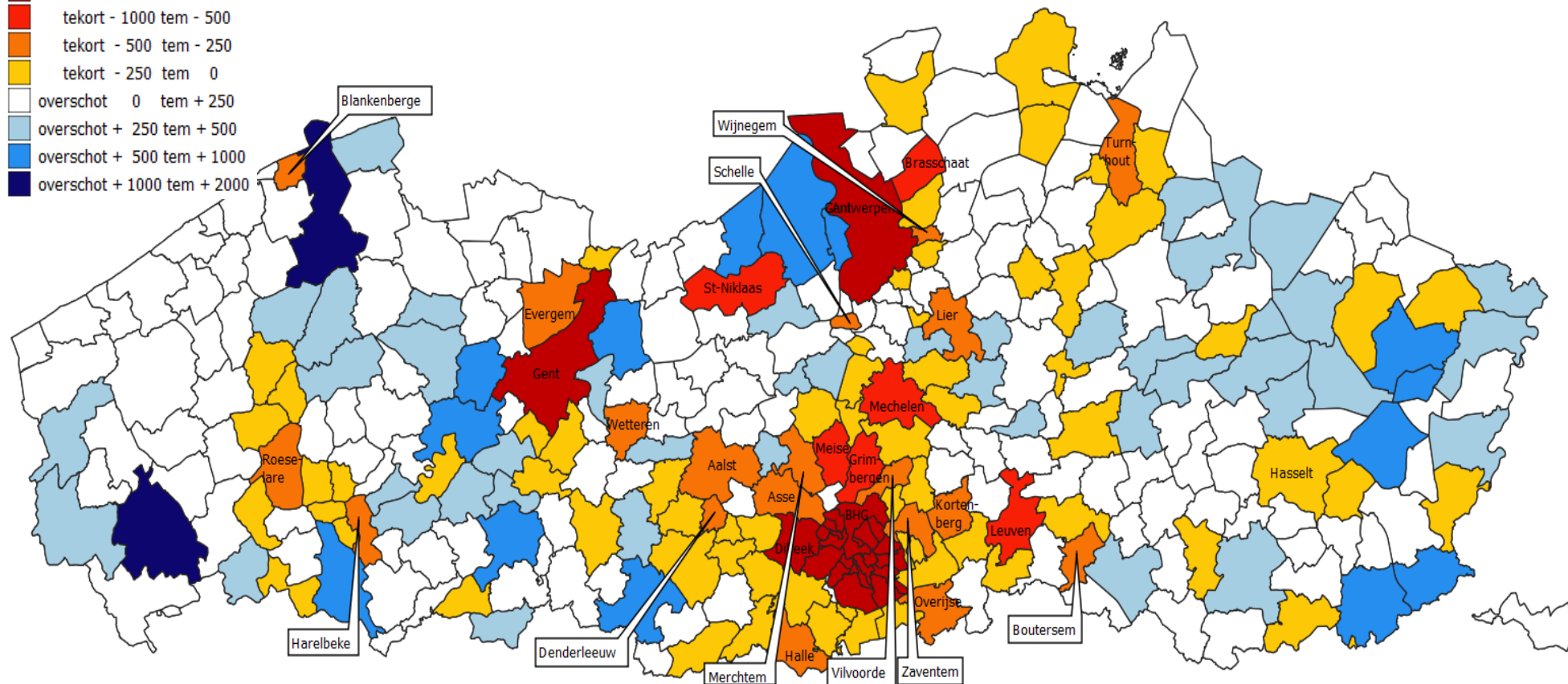
gemeente	schooljaar 2024-25: Verwachte vraag versus verwacht aanbod					
	Verwachte vraag	Verwachte max cap	85% Max cap	Marge tov MC	Marge tov 85% MC	relatieve marge
	A	B	C	B-A	C-A	(C-A)/A
Wijnegem	1440	1220	1037	-220	-403	-28.0%
Schelle	1261	1087	924	-174	-337	-26.7%
Boutersem	1168	1060	901	-108	-267	-22.8%
Dilbeek	4788	4353	3700	-435	-1088	-22.7%
Meise	2779	2527	2148	-252	-631	-22.7%
Merchtem	1896	1839	1563	-57	-333	-17.6%
Blankenberge	1770	1769	1504	-1	-266	-15.0%
Wetteren	2555	2593	2204	38	-351	-13.7%
Overijse	2355	2395	2036	40	-319	-13.6%
Grimbergen	4075	4167	3542	92	-533	-13.1%
Denderleeuw	2592	2656	2258	64	-335	-12.9%
Wezembeek-Oppe	1758	1816	1544	58	-215	-12.2%
Kortenberg	2163	2239	1903	76	-259	-12.0%
Kraainem	888	920	782	32	-106	-12.0%
De Pinte	1646	1720	1462	74	-184	-11.2%
Brasschaat	5158	5390	4582	232	-576	-11.2%
Boom	2134	2234	1899	100	-235	-11.0%
Harelbeke	3239	3398	2888	159	-351	-10.8%
Machelen	1693	1791	1522	98	-170	-10.1%
Lier	3932	4173	3547	241	-385	-9.8%
Zoutleeuw	981	1042	886	61	-95	-9.7%
Evergem	4310	4580	3893	270	-417	-9.7%
Lubbeek	1729	1843	1566	114	-163	-9.4%
Lennik	1452	1550	1317	97	-135	-9.3%
Lichtervelde	998	1070	909	71	-89	-8.9%
Wommelgem	1535	1645	1398	110	-137	-8.9%
Zaventem	2996	3220	2737	224	-259	-8.6%
Zulte	1597	1717	1459	120	-137	-8.6%
Hooglede	1361	1464	1244	103	-117	-8.6%
Halle	4679	5038	4282	359	-397	-8.5%
Asse	3652	3942	3351	290	-301	-8.2%
Vilvoorde	5379	5838	4962	459	-416	-7.7%
Sint-Niklaas	9965	10851	9224	887	-741	-7.4%
Willebroek	3308	3614	3072	306	-236	-7.1%
Lanaken	2955	3231	2746	276	-209	-7.1%
Hulshout	924	1011	859	87	-65	-7.0%
Leuven	11783	12902	10967	1119	-817	-6.9%
Oud-Turnhout	1531	1676	1425	145	-106	-6.9%
Lendelede	760	833	708	72	-52	-6.9%
Sint-Katelijne-Wa	2975	3271	2780	296	-194	-6.5%
Kuurne	1802	1985	1687	183	-114	-6.4%
Gent	30122	33188	28210	3066	-1912	-6.3%
Roeselare	7474	8244	7007	770	-467	-6.2%
Mechelen	11346	12523	10645	1177	-701	-6.2%
Liedekerke	1289	1423	1210	134	-79	-6.2%
Herne	789	872	741	83	-48	-6.1%
Merelbeke	3228	3568	3033	340	-195	-6.0%
Roosdaal	1261	1395	1186	134	-75	-6.0%
Sint-Genesius-Ro	1905	2107	1791	202	-114	-6.0%
Londerzeel	2051	2284	1941	233	-109	-5.3%
Pepingen	549	612	520	63	-29	-5.3%
Turnhout	5244	5847	4970	603	-274	-5.2%

Figuur 7 Capaciteitsmarge in het gewoon basisonderwijs (alle gemeenten, verwacht aanbod- verwachte vraag in 2024-25)

Marge aanbod - vraag

BaO 2024-25

- tekort - 4000 tem - 1000
- tekort - 1000 tem - 500
- tekort - 500 tem - 250
- tekort - 250 tem 0
- overschot 0 tem + 250
- overschot + 250 tem + 500
- overschot + 500 tem + 1000
- overschot + 1000 tem + 2000

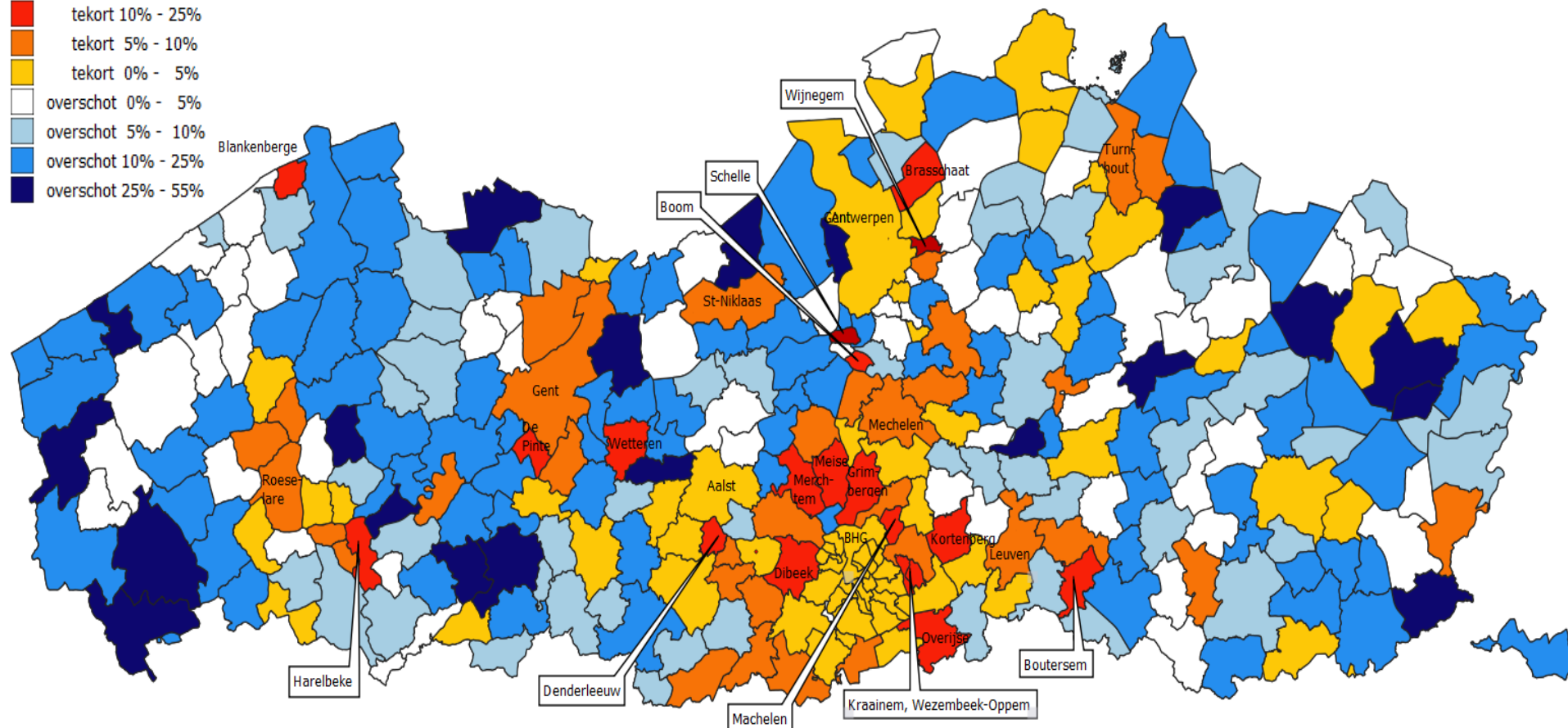

Figuur 8 Capaciteitsmarge in het gewoon basisonderwijs (alle gemeenten, % tekorten of overschotten in 2024-25)

Marge aanbod – vraag
(pct) BaO 2024-25

- tekort 25% - 30%
- tekort 10% - 25%
- tekort 5% - 10%
- tekort 0% - 5%
- overschot 0% - 5%
- overschot 5% - 10%
- overschot 10% - 25%
- overschot 25% - 55%

In Tabel 7 geven we de capaciteitsmarge weer voor alle steden/gemeenten waar minstens 1 binnenstedelijke gebiedsafbakening een tekort kent. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de capaciteitsmarge op het niveau van de volledige fusiegemeente enkel negatief is als de tekorten de overschotten binnen de andere binnenstedelijke gebieden overschrijden. In Tabel 7 en Tabel 8 worden de tekorten en de overschotten apart gesommeerd, zo wordt duidelijk wat de totale som van de tekorten is in de binnenstedelijke gebieden.

Tekorten in bepaalde gebieden kunnen mogelijks een oplossing vinden via schoolpendel naar gebieden waar wel nog marge is. De omvang van deze pendel zal afhankelijk zijn van lokale factoren zoals bereikbaarheid en populariteit van de scholen met overschotten. Tabel 6 maakt duidelijk dat schoolpendel enig soelaas kan bieden in steden zoals Antwerpen, Brussel en Mechelen, gezien het aanwezige aanbodoverschot in enkele gebieden.

Tabel 7 Capaciteitsmarge in het gewoon basisonderwijs in het schooljaar 2024-25: binnenstedelijke gebieden waarvoor verwacht aanbod < verwachte vraag

gebied	schooljaar 2024-25: Verwachte vraag versus verwacht aanbod					
	Verwachte vraag	Verwachte max cap	85% Max cap	Marge tov MC	Marge tov 85% MC	relatieve marge
	A	B	C	B-A	C-A	(C-A)/A
Antwerpen 3	7622	7976	6780	354	-843	-11.05%
Antwerpen 4	2962	3272	2781	310	-181	-6.11%
Antwerpen 6	2127	2087	1774	-40	-354	-16.62%
Antwerpen 8	8310	8331	7081	21	-1229	-14.79%
Antwerpen 9	6623	6906	5870	283	-753	-11.37%
Antwerpen 10	6593	7582	6445	989	-148	-2.25%
Antwerpen 11	5893	5840	4964	-53	-929	-15.77%
Antwerpen 12	3605	3964	3369	359	-235	-6.53%
Antwerpen 1	4989	6190	5262	1201	273	5.46%
Antwerpen 2	2047	2494	2120	447	73	3.55%
Antwerpen 5	7409	9473	8052	2064	643	8.68%
Antwerpen 7	10067	12002	10202	1935	134	1.33%
Antwerpen 13	1140	1345	1143	205	3	0.28%
Antwerpen 14	1151	1460	1241	309	90	7.81%
Antwerpen tekort					-4672	
Antwerpen overschot					1216	
Antwerpen totaal	70540	78922	67084	8382	-3456	-4.90%
Anderlecht	5485	5744	4882	259	-603	-10.99%
Oudergem	782	887	754	105	-28	-3.53%
Sint-Agatha-Berchem	1724	1989	1691	265	-33	-1.92%
Etterbeek	1423	1435	1220	12	-204	-14.30%
Evere	1681	1697	1442	16	-238	-14.19%
Elsene	546	585	497	39	-49	-8.90%
Jette	2912	3108	2642	196	-270	-9.28%
Sint-Jans-Molenbeek	4301	4643	3947	342	-354	-8.24%
Sint-Joost-ten-Node	423	380	323	-43	-100	-23.56%
Schaarbeek	3072	3604	3063	532	-8	-0.27%
Ukkel	1604	1717	1459	113	-144	-9.00%
Watermaal-Bosvoorde	676	651	553	-25	-123	-18.16%
Brussel	5901	7378	6271	1477	371	6.28%
Vorst	868	1040	884	172	16	1.90%
Ganshoren	1017	1304	1108	287	91	9.00%
Koekelberg	371	635	540	264	168	45.34%
Sint-Gillis	763	911	774	148	12	1.51%
Sint-Lambrechts-Woluwe	1201	1582	1345	381	144	11.96%
Sint-Pieters-Woluwe	1169	1501	1276	332	107	9.11%
Brussels H. Gewest tekort					-2154	
Brussels H. Gewest overschot					909	
Brussels H. Gewest totaal	35918	40791	34672	4873	-1245	-3.47%
Gent 1	858	922	784	64	-74	-8.63%
Gent 2	4946	5049	4292	103	-654	-13.23%
Gent 5	1414	1617	1374	203	-40	-2.80%
Gent 6	1236	1410	1199	174	-37	-3.03%
Gent 7	2588	2968	2523	380	-65	-2.52%
Gent 8	2954	3108	2642	154	-312	-10.56%
Gent 9	3960	4581	3894	621	-67	-1.68%
Gent 10	1335	1416	1204	81	-132	-9.88%
Gent 12	4584	4924	4185	340	-399	-8.70%
Gent 14	1815	1790	1522	-25	-293	-16.15%
Gent 3	950	1170	995	220	44	4.64%
Gent 4	1043	1283	1091	240	48	4.59%
Gent 11	876	1045	888	169	12	1.41%
Gent 13	1563	1905	1619	342	57	3.63%
Gent tekort					-2073	
Gent overschot					161	
Gent totaal	30122	33188	28210	3066	-1912	-6.35%

Tabel 8 Capaciteitsmarge in het gewoon basisonderwijs in het schooljaar 2024-25: binnenstedelijke gebieden waarvoor verwacht aanbod < verwachte vraag

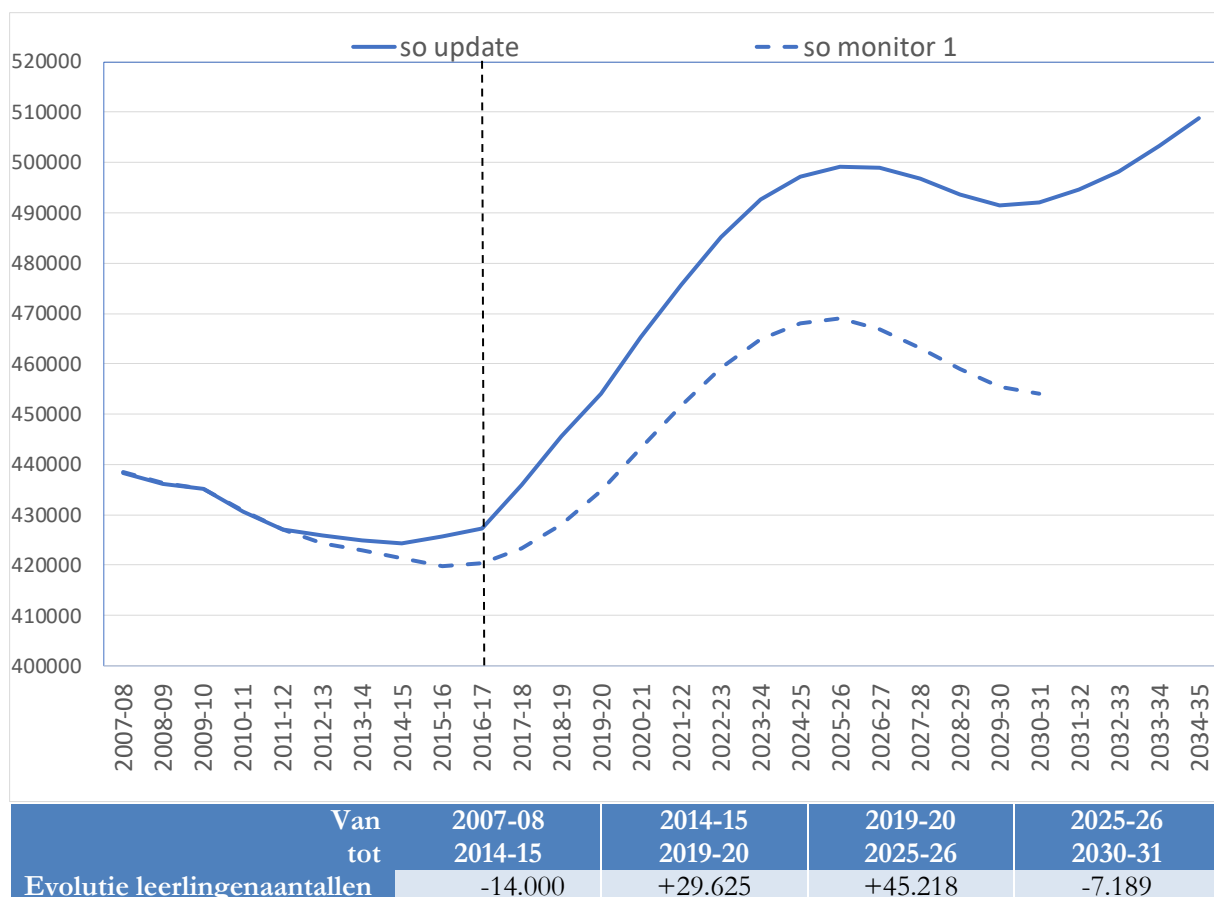
gebied	schooljaar 2024-25: Verwachte vraag versus verwacht aanbod					
	Verwachte vraag A	Verwachte max cap B	85% Max cap C	Marge tov MC B-A	Marge tov 85% MC C-A	relatieve marge (C-A)/A
Mechelen1	3257	3648	3101	391	-156	-4.78%
Mechelen2	1882	1953	1660	71	-222	-11.78%
Mechelen5	1380	566	481	-814	-899	-65.15%
Mechelen6	1604	1285	1092	-319	-512	-31.90%
Mechelen7	882	994	845	112	-37	-4.23%
Mechelen3	1734	2601	2211	867	477	27.50%
Mechelen4	607	1476	1255	869	647	106.63%
Mechelen tekort					-1825	
Mechelen overschot					1124	
Mechelen totaal	11346	12523	10645	1177	-701	-6.18%
Leuven1	1226	1212	1030	-14	-196	-15.99%
Leuven2	1593	1868	1588	275	-5	-0.34%
Leuven5	1835	1884	1601	49	-234	-12.73%
Leuven6	1847	1881	1599	34	-248	-13.45%
Leuven7	1419	1260	1071	-159	-348	-24.52%
Leuven3	2066	2622	2229	556	163	7.87%
Leuven4	1797	2175	1849	378	52	2.90%
Leuven tekort					-1031	
Leuven overschot					215	
Leuven totaal	11783	12902	10967	1119	-817	-6.93%
Sint-Niklaas1	2467	2744	2333	277	-134	-5.45%
Sint-Niklaas2	2937	3195	2716	258	-222	-7.55%
Sint-Niklaas3	2544	2811	2389	267	-155	-6.07%
Sint-Niklaas4	2016	2101	1786	85	-230	-11.43%
Sint-Niklaas tekort					-741	
Sint-Niklaas overschot					0	
Sint-Niklaas totaal	9965	10851	9224	887	-741	-7.44%
Roeselare2	1848	1939	1648	91	-200	-10.83%
Roeselare3	1527	1720	1462	193	-65	-4.26%
Roeselare4	2173	2249	1912	76	-261	-12.02%
Roeselare1	1926	2336	1986	410	60	3.10%
Roeselare tekort					-527	
Roeselare overschot					60	
Roeselare totaal	7474	8244	7007	770	-467	-6.25%
Aalst 1	3574	4165	3540	591	-34	-0.94%
Aalst 2	1982	2206	1875	224	-107	-5.39%
Aalst 3	1441	1556	1323	115	-118	-8.22%
Aalst 4	2004	2093	1779	89	-225	-11.23%
Aalst 6	439	510	434	71	-6	-1.28%
Aalst 5	1056	1483	1261	427	204	19.34%
Aalst tekort					-490	
Aalst overschot					204	
Aalst totaal	10496	12013	10211	1517	-285	-2.72%
Hasselt1	1792	2030	1726	238	-67	-3.72%
Hasselt2	2246	2629	2235	383	-11	-0.49%
Hasselt3	1556	1850	1573	294	16	1.05%
Hasselt4	2221	2670	2270	449	48	2.17%
Hasselt tekort					-78	
Hasselt overschot					64	
Hasselt totaal	7815	9179	7802	1364	-13	-0.17%
Oostende3	3137	3496	2971	359	-166	-5.28%
Oostende1	2042	2630	2235	588	193	9.48%
Oostende2	1369	1728	1469	360	101	7.36%
Oostende tekort					0	
Oostende overschot					0	
Oostende totaal	6547	7854	6676	1307	129	1.96%
Genk3	1341	1512	1286	171	-55	-4.13%
Genk1	858	1371	1165	513	307	35.83%
Genk2	1164	1529	1299	365	135	11.64%
Genk4	1683	2182	1855	500	172	10.25%
Genk5	1629	2154	1831	526	202	12.43%
Genk tekort					-55	
Genk overschot					818	
Genk totaal	6674	8748	7436	2075	762	11.42%

3 | Voltijds gewoon secundair onderwijs

3.1 Evolutie van de vraagzijde

Voor het Nederlandstalig onderwijs als geheel zien we in Figuur 9 dat de vraag in het gewoon voltijds secundair onderwijs van het schooljaar 2007-08 (438.370 leerlingen) daalt tot en met het schooljaar 2014-15 (424.370 leerlingen), daarna volgt een periode van sterke stijging tot het schooljaar 2025-26 (499.213), waarna de leerlingenaantallen terug beginnen te dalen om in het schooljaar 2030-31 (492.024 leerlingen) te bedragen. Daarna nemen de leerlingenaantallen terug toe. Vergelijken we de evolutie met de vorige projecties in de eerste capaciteitsmonitor (onderbroken lijn) dan zien we dat de leerlingenaantallen sneller toenamen dan toen verwacht werd. Toen werden dalende leerlingenaantallen verwacht tot en met het schooljaar 2015-16. Ondertussen gaven de leerlingentellingen aan dat de daling reeds stopte in 2014-15. Zo zijn er in 2016-17 ongeveer 6.000 leerlingen meer ingeschreven dan in 2013 werd verwacht.

Figuur 9 Evolutie van de vraag in het gewoon voltijds secundair onderwijs (vanaf het schooljaar 2007-08)

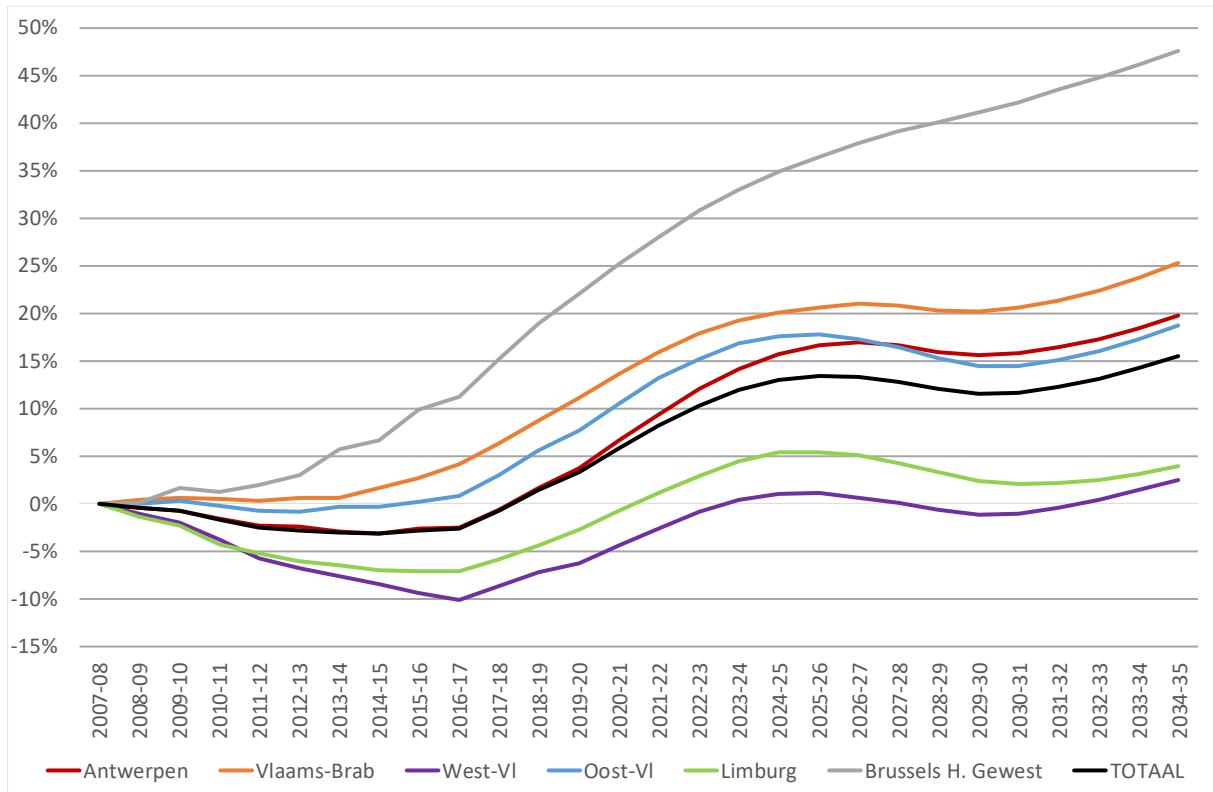
In de volgende figuren splitsen we de evolutie van de schoolgaande bevolking in het gewoon voltijds secundair onderwijs op naar provincies, en tussen steden en gemeenten met een verschillende verstedelijkingsgraad.

In Figuur 10 zien we dat de golfbeweging in leerlingenaantallen zich verschillend manifesteert in de verschillende provincies. In de provincies Limburg en West-Vlaanderen is de krimp in de periode 2007-08 tot en met 2016-17 zo sterk (-7,2% en -10,2%) dat bij de piek in 2025-26 de leerlingenaantallen van 2007-08 maar beperkt overschreden worden (+5,4% en + 1,1%). De andere provincies situeren zich boven de

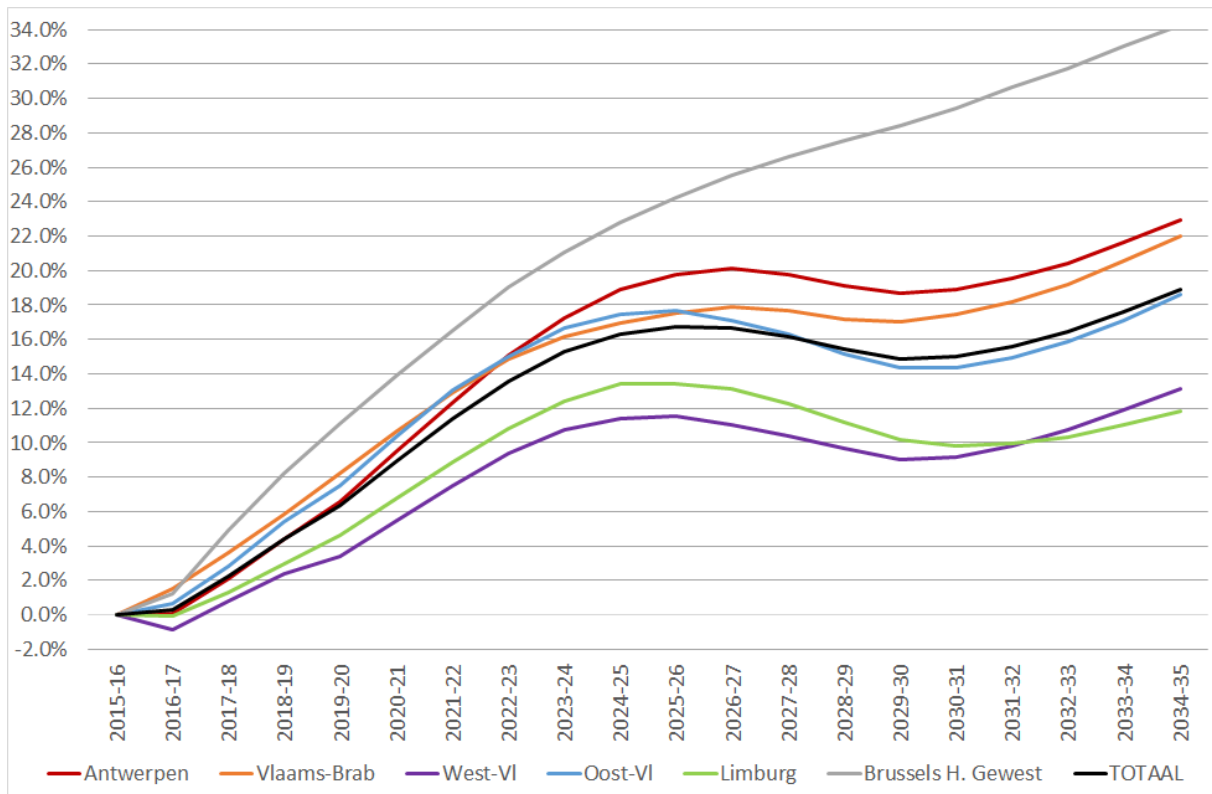
gemiddelde evolutie in het Nederlandstalig onderwijs (+13,4% leerlingen in 2024-25 tov het schooljaar 2007-08).

In de provincies Oost-Vlaanderen en Antwerpen dalen de leerlingenaantallen na het schooljaar 2007-08 wel met maximaal -0,8% en -3,2%, maar de stijging nadien is een stuk sterker zodat de leerlingenaantallen op de piek zo'n 17,8% hoger liggen dan in 2007-08 voor de provincie Oost-Vlaanderen en 17,0% hoger in de provincie Antwerpen.

Figuur 10 Evolutie van de vraag in het gewoon voltijds secundair onderwijs (procentueel tov 2007-08) naar provincie

Figuur 11 Evolutie van de vraag in het gewoon voltijds secundair onderwijs (procentueel tov 2015-16) naar provincie

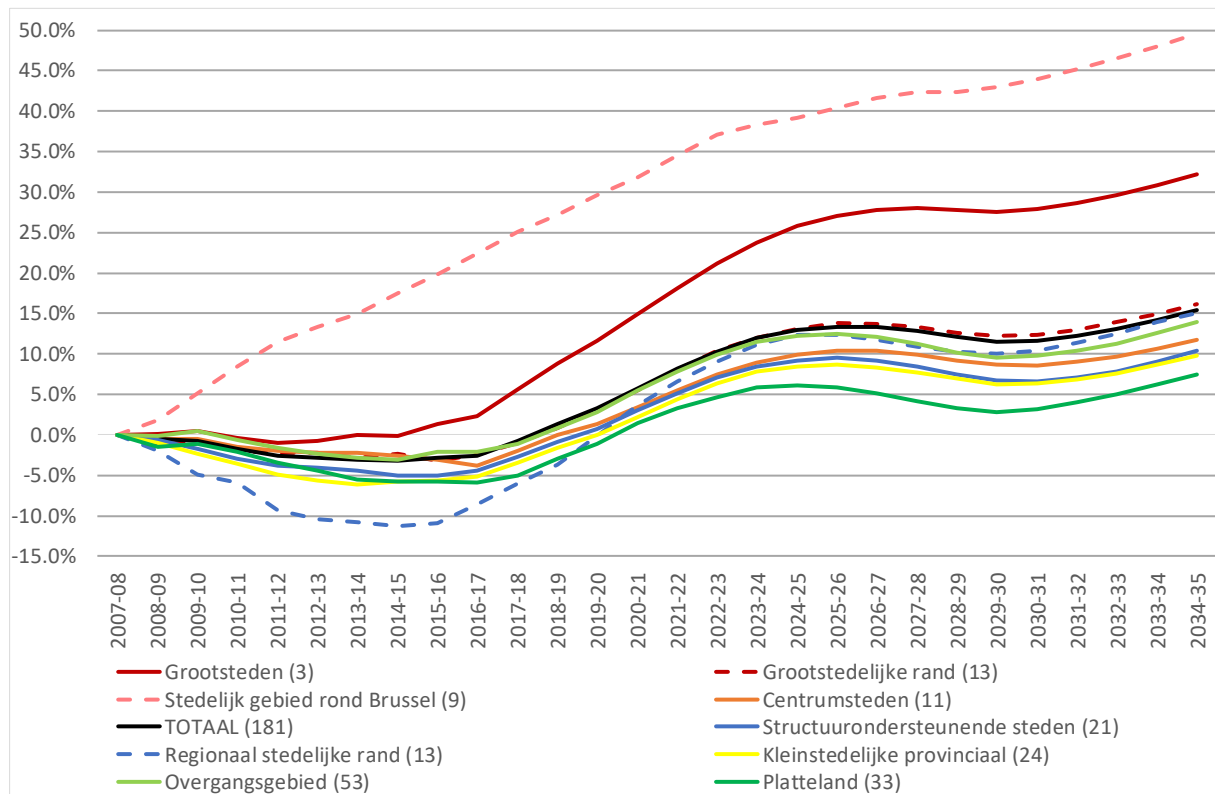
In de provincie Vlaams-Brabant en bij uitstek in het Brussels Hoofdstedelijk gewest dalen de leerlingenaantallen niet na het schooljaar 2007-08. In de provincie Vlaams-Brabant bereiken de leerlingenaantallen een piek in het schooljaar 2026-27 (+21,0% tov 2007-08), in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest blijven de leerlingenaantallen toenemen ook na 2026-27 (+ 37,9% tov 2007-08).

Vergelijken we de evolutie van de leerlingenaantallen ten opzichte van het basisjaar 2015-16 dan geeft Figuur 11 aan dat de leerlingenaantallen in 2025-26 gemiddeld 16,8% hoger liggen dan in 2015-16. In de provincies Limburg en West-Vlaanderen is de stijging beperkter (13,4% en 11,6%). De andere provincies situeren zich in 2025-26 boven de gemiddelde evolutie met stijgingen van 17,5% in Vlaams-Brabant en 17,7% in Oost-Vlaanderen tot 19,8% in Antwerpen en 24,2% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

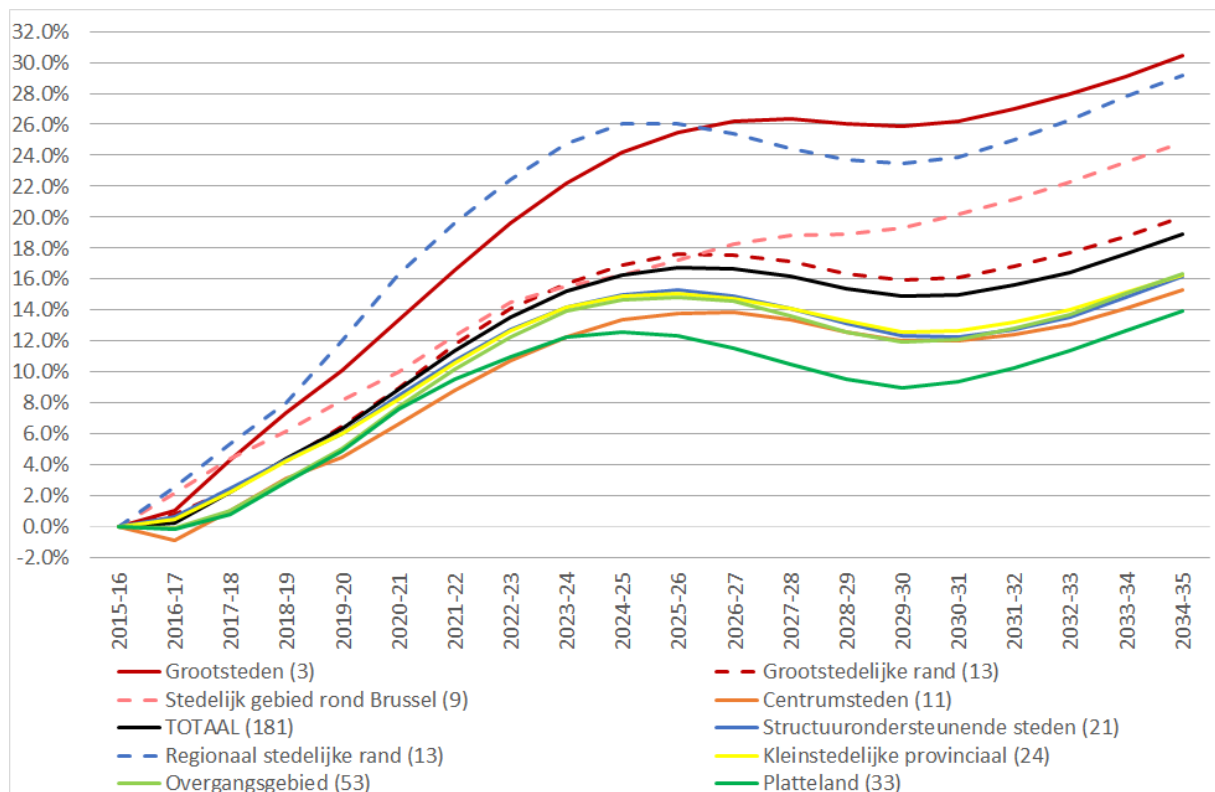
Voor een onderscheid naar de verstedelijkingsgraden maken we gebruik van de VRIND-classificatie, een ruimtelijke indeling op basis van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Schetsen we de leerlingenevolutie in het gewoon voltijds secundair onderwijs met het schooljaar 2007-08 als vertrekpunt dan zien we in Figuur 12 dat de leerlingenaantallen in de meeste gebieden dalen tot en met het schooljaar 2014-15 om daarna terug toe te nemen. In de grootsteden is er amper een krimp te merken, in het stedelijk gebied rond Brussel is er zelfs geen sprake van krimp.

Ook na 2014-15 zien we een bovengemiddelde evolutie voor de grootsteden (Antwerpen, Gent en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) en het stedelijk gebied rond Brussel (n=9). De evolutie in de grootstedelijke rand (n=13) wijkt nauwelijks af van het gemiddelde (cfr. totaal (181)). In de centrumsteden (n=11) en de minder verstedelijkte gebieden ligt de evolutie van de schoolbevolking onder het gemiddelde.

Figuur 12 Evolutie van de vraag in het gewoon voltijds secundair onderwijs (procentueel tov 2007-08) naar verstedelijking

Figuur 13 Evolutie van de vraag in het gewoon voltijds secundair onderwijs (procentueel tov 2015-16) naar verstedelijking

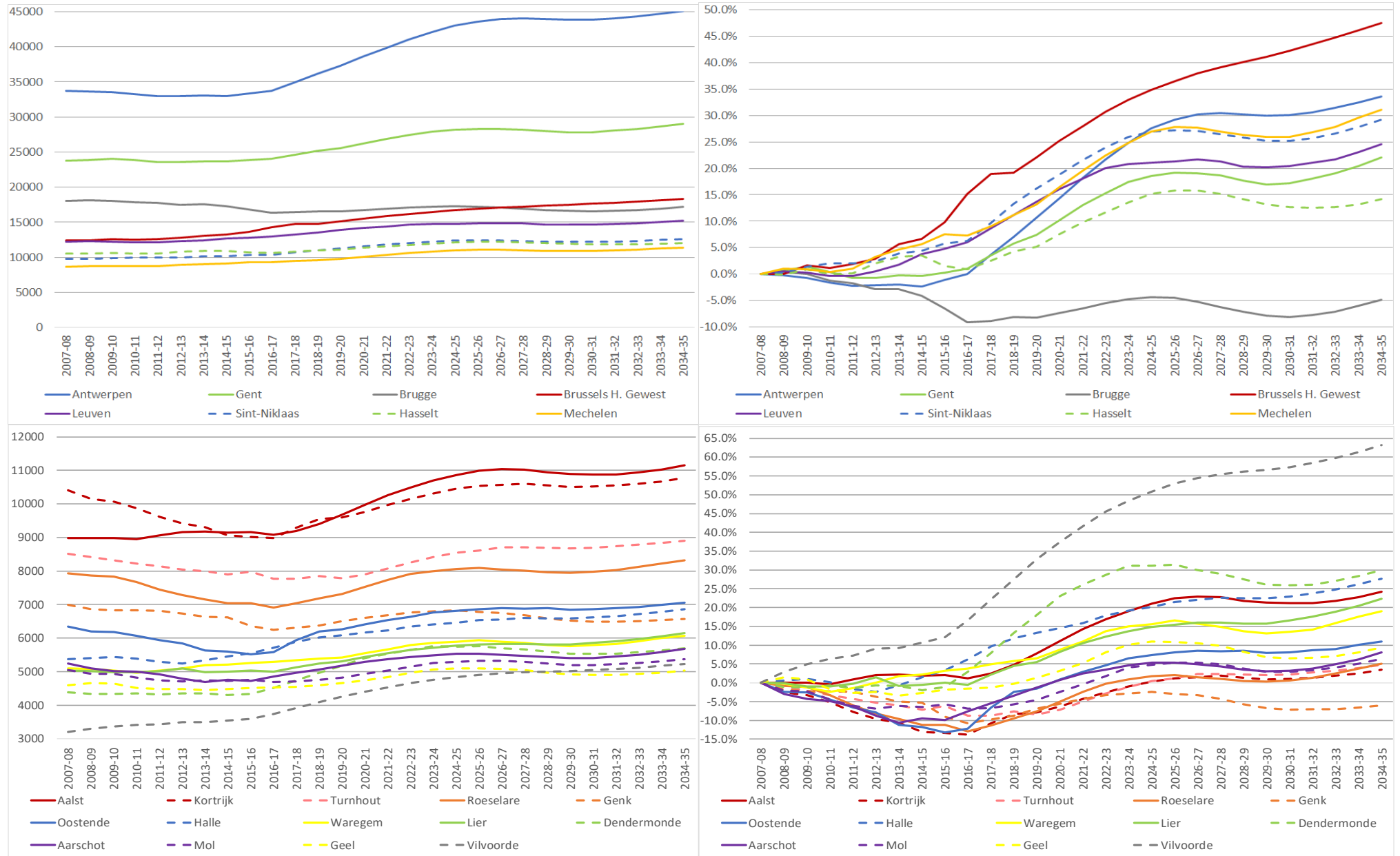

Schetsen we de leerlingenevolutie in het gewoon voltijds secundair onderwijs met het basisjaar van de projecties (schooljaar 2015-16) als vertrekpunt dan zien we in Figuur 13 dat de leerlingenaantallen enkel op het platteland en de centrumsteden nog een kleine krimp kennen. Daarnaast wordt ook duidelijk dat de leerlingenaantallen in de regionaal stedelijke rand in een eerste fase (tot 2024-25) nog sterker toenemen dan

in de grootsteden. De daling van de leerlingenaantallen na de eerste piek in midden de jaren twintig is het meest uitgesproken op het platteland.

In Figuur 14 schetsen we de leerlingenevolutie in de gemeenten waar in 2024-25 minstens 5000 leerlingen in het gewoon voltijds secundair onderwijs verwacht worden (in absolute aantallen of procentueel tov 2007-08). Procentueel tov 2007-2008 worden de sterkste toenames genoteerd in Vilvoorde, Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Antwerpen, Mechelen, Dendermonde en Sint-Niklaas.

Figuur 14 Evolutie vraag in het gewoon voltijds secundair onderwijs in gemeenten waar de vraag in 2024-25 minstens 5000 leerlingen bedraagt (absolute aantallen links, procentuele toenames tov het schooljaar 2007-08 rechts)

In Tabel 9 geven we alle gemeenten die in het schooljaar 2024-25 een stijging kennen van minstens 500 leerlingen secundair onderwijs ten opzichte van het basisjaar 2015-16. We geven in de tabel ook aan wat de leerlingenaantallen in die gemeenten zijn in het schooljaar 2030-31.

Tabel 9 Evolutie vraag in het gewoon voltijds secundair onderwijs (sterkste stijgers in absolute termen in 2024-25)

gemeente	VRIND-indeling verstedelijking	Vraag SO			Evolutie 2024-25		Evolutie 2030-31	
		2015-16	2024-25	2030-31	aantal	pct	aantal	pct
Antwerpen	Grootsteden	33361	43024	43889	9663	29.0%	10528	31.6%
Brussels H. Gewest	Grootsteden	13615	18782	20121	5167	38.0%	6506	47.8%
Gent	Grootsteden	23822	28172	27844	4350	18.3%	4022	16.9%
Sint-Niklaas	Centrumsteden	10310	12371	12197	2061	20.0%	1887	18.3%
Leuven	Centrumsteden	12800	14784	14705	1984	15.5%	1905	14.9%
Aalst	Centrumsteden	9165	10863	10880	1698	18.5%	1715	18.7%
Mechelen	Centrumsteden	9329	11013	10926	1684	18.1%	1597	17.1%
Hasselt	Centrumsteden	10713	12155	11885	1442	13.5%	1172	10.9%
Kortrijk	Centrumsteden	9016	10450	10515	1434	15.9%	1499	16.6%
Dendermonde	Structuurondersteunende steden	4335	5748	5524	1413	32.6%	1189	27.4%
Oostende	Centrumsteden	5513	6819	6862	1306	23.7%	1349	24.5%
Vilvoorde	Structuurondersteunende steden	3589	4828	5039	1239	34.5%	1450	40.4%
Roeselare	Centrumsteden	7037	8066	7970	1029	14.6%	933	13.3%
Beveren	Kleinstedelijke provinciaal	3390	4330	4031	940	27.7%	641	18.9%
Halle	Structuurondersteunende steden	5555	6462	6611	907	16.3%	1056	19.0%
Aarschot	Structuurondersteunende steden	4728	5527	5410	799	16.9%	682	14.4%
Beringen	Kleinstedelijke provinciaal	1777	2569	2441	792	44.6%	664	37.4%
Lier	Structuurondersteunende steden	5025	5771	5859	746	14.8%	834	16.6%
Tienen	Structuurondersteunende steden	2871	3598	3502	727	25.3%	631	22.0%
Ieper	Structuurondersteunende steden	3944	4658	4452	714	18.1%	508	12.9%
Westerlo	Overgangsgebied	2255	2924	2674	669	29.7%	419	18.6%
Asse	Kleinstedelijke provinciaal	1447	2112	2262	665	46.0%	815	56.3%
Maasmechelen	Kleinstedelijke provinciaal	2367	3020	3051	653	27.6%	684	28.9%
Lokeren	Structuurondersteunende steden	2924	3559	3455	635	21.7%	531	18.2%
Waregem	Structuurondersteunende steden	5255	5889	5785	634	12.1%	530	10.1%
Brasschaat	Overgangsgebied	3925	4543	4568	618	15.7%	643	16.4%
Stabroek	Overgangsgebied	1483	2076	2042	593	40.0%	559	37.7%
Sint-Katelijne-Wave	Regionaal stedelijke rand	2250	2840	2739	590	26.2%	489	21.7%
Zonhoven	Regionaal stedelijke rand	946	1533	1452	587	62.1%	506	53.5%
Geel	Structuurondersteunende steden	4513	5100	4895	587	13.0%	382	8.5%
Kontich	Grootstedelijke rand	3197	3773	3719	576	18.0%	522	16.3%
Zaventem	Stedelijk gebied rond Brussel	2126	2687	2793	561	26.4%	667	31.4%
Menen	Kleinstedelijke provinciaal	2282	2843	2870	561	24.6%	588	25.7%
Oudenaarde	Structuurondersteunende steden	4371	4928	4590	557	12.7%	219	5.0%
Turnhout	Centrumsteden	7983	8539	8690	556	7.0%	707	8.9%
Mol	Structuurondersteunende steden	4759	5290	5196	531	11.2%	437	9.2%
Deinze	Structuurondersteunende steden	3425	3951	3735	526	15.4%	310	9.1%
Herentals	Structuurondersteunende steden	3136	3641	3569	505	16.1%	433	13.8%

In Figuur 15 zijn de gemeenten waarvoor de leerlingenaantallen in 2024-25 toegenomen zijn ten opzichte van 2015-16 geel-rood ingekleurd, de legende geeft aan dat hoe roder het gebied ingekleurd werd, hoe sterker de absolute leerlingentoeename is. In de figuren zijn de gemeenten zonder aanbod van secundair onderwijs (= 121) grijs ingekleurd. Wit-blauwe tinten geven de gebieden aan waar de leerlingenaantallen afnemen, hoe blauwer het gebied werd ingekleurd, hoe sterker de afnames zijn. Ook buiten de grootsteden en de centrumsteden zien we verwachte leerlingentoeenames in 2024-25 van 1413 leerlingen in Dendermonde, en 1239 leerlingen in Vilvoorde. In 13 steden nemen de leerlingenaantallen toe met meer dan 1000 leerlingen. Stijgingen met meer dan 750 leerlingen worden verwacht in Beveren, Halle, Aarschot en Beringen. In 21 steden en gemeenten worden toenames verwacht van 500-750 leerlingen.

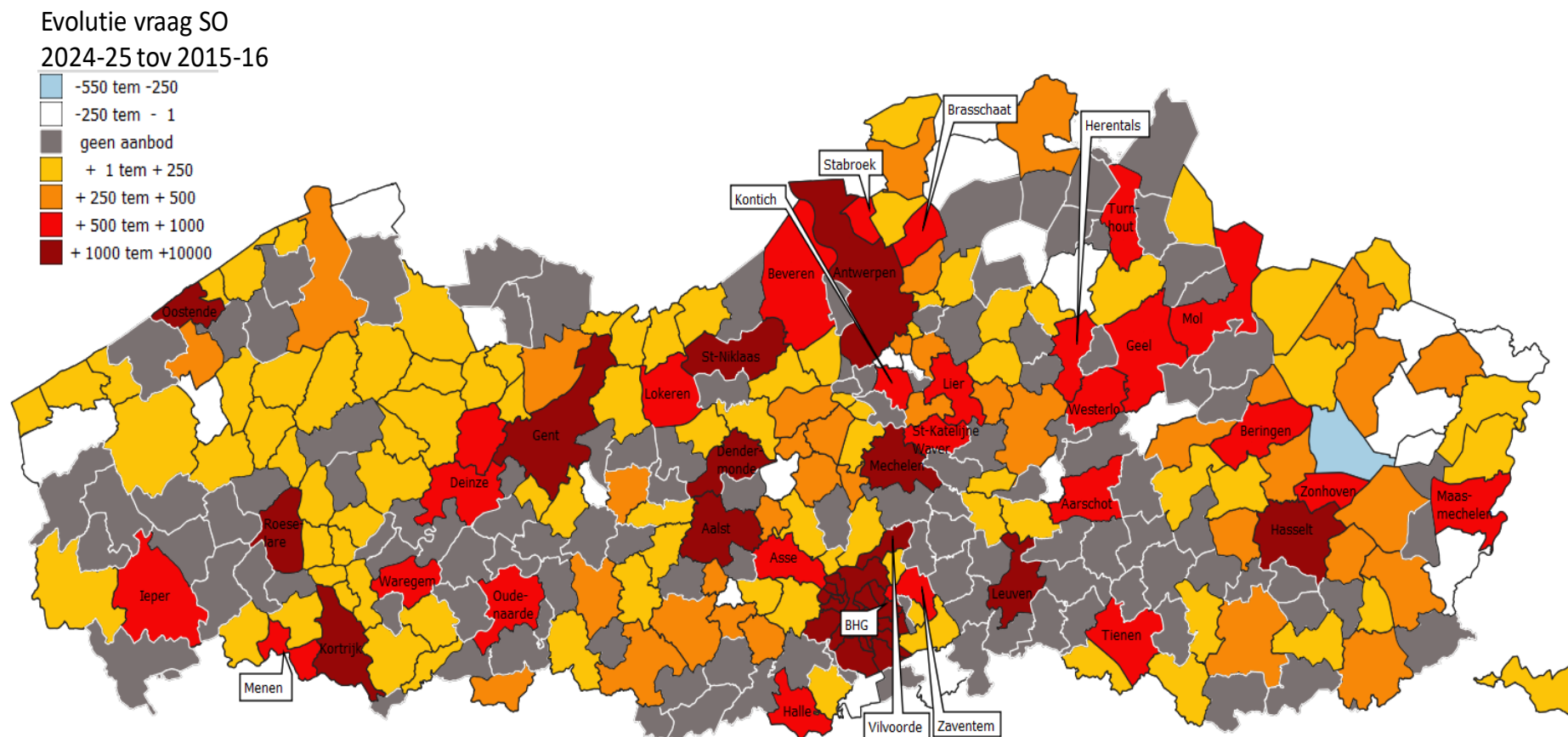
Tabel 10 Evolutie vraag in het gewoon voltijds secundair onderwijs (sterkste stijgers in procentuele termen in 2024-25)

gemeente	VRIND-indeling verstedelijking	Vraag SO			Evolutie 2024-25		Evolutie 2030-31	
		2015-16	2024-25	2030-31	aantal	pct	aantal	pct
Peer	Platteland	622	1046	1010	424	68.2%	388	62.3%
Zonhoven	Regionaal stedelijke rand	946	1533	1452	587	62.1%	506	53.5%
Erpe-Mere	Overgangsgebied	332	509	539	177	53.3%	207	62.4%
Oostkamp	Regionaal stedelijke rand	116	176	165	60	51.4%	49	41.9%
Roosdaal	Overgangsgebied	532	802	799	270	50.7%	267	50.3%
Hoeselt	Overgangsgebied	433	641	613	208	48.0%	180	41.6%
Asse	Kleinstedelijke provinciaal	1447	2112	2262	665	46.0%	815	56.3%
Beringen	Kleinstedelijke provinciaal	1777	2569	2441	792	44.6%	664	37.4%
Zedelgem	Regionaal stedelijke rand	111	160	149	49	44.5%	38	34.7%
Zoutleeuw	Platteland	450	643	660	193	43.0%	210	46.8%
Stabroek	Overgangsgebied	1483	2076	2042	593	40.0%	559	37.7%
Brussels H. Gewest	Grootsteden	13615	18782	20121	5167	38.0%	6506	47.8%
Wemmel	Stedelijk gebied rond Brussel	462	637	651	175	37.9%	189	41.0%
Harelbeke	Regionaal stedelijke rand	472	651	683	179	37.8%	211	44.8%
Lievegem	Overgangsgebied	430	591	570	161	37.4%	140	32.5%
Willebroek	Overgangsgebied	591	811	845	220	37.1%	254	42.9%
Vilvoorde	Structuurondersteunende steden	3589	4828	5039	1239	34.5%	1450	40.4%
Niel	Grootstedelijke rand	200	269	272	69	34.5%	72	36.0%
Beernem	Platteland	418	558	512	140	33.5%	94	22.5%
Evergem	Grootstedelijke rand	946	1258	1252	312	33.0%	306	32.4%
Dendermonde	Structuurondersteunende steden	4335	5748	5524	1413	32.6%	1189	27.4%
Kruibeke	Overgangsgebied	760	1004	966	244	32.1%	206	27.1%
Berlaar	Overgangsgebied	1020	1342	1294	322	31.6%	274	26.9%
Bornem	Overgangsgebied	1221	1606	1481	385	31.5%	260	21.3%
Opwijk	Overgangsgebied	1008	1325	1222	317	31.4%	214	21.2%
Boechout	Grootstedelijke rand	1098	1443	1406	345	31.4%	308	28.1%
De Pinte	Grootstedelijke rand	604	793	791	189	31.3%	187	31.0%
Arendonk	Overgangsgebied	698	912	861	214	30.7%	163	23.4%
Lummen	Overgangsgebied	377	492	492	115	30.6%	115	30.4%
Leopoldsburg	Kleinstedelijke provinciaal	874	1140	1101	266	30.4%	227	26.0%
Herzele	Platteland	710	926	857	216	30.4%	147	20.7%
Diepenbeek	Regionaal stedelijke rand	906	1178	1176	272	30.0%	270	29.8%
Hamont-Achel	Overgangsgebied	304	395	377	91	29.8%	73	24.0%
Westerlo	Overgangsgebied	2255	2924	2674	669	29.7%	419	18.6%
Wijnegem	Grootstedelijke rand	747	966	983	219	29.3%	236	31.6%
Antwerpen	Grootsteden	33361	43024	43889	9663	29.0%	10528	31.6%
Nijlen	Overgangsgebied	822	1060	1064	238	29.0%	242	29.4%
Lennik	Overgangsgebied	1211	1552	1600	341	28.2%	389	32.1%
Beveren	Kleinstedelijke provinciaal	3390	4330	4031	940	27.7%	641	18.9%
Maasmechelen	Kleinstedelijke provinciaal	2367	3020	3051	653	27.6%	684	28.9%
Tessenderlo	Overgangsgebied	1783	2268	2131	485	27.2%	348	19.5%
Mortsel	Grootstedelijke rand	1787	2269	2292	482	27.0%	505	28.3%
Ingelmunster	Regionaal stedelijke rand	138	175	176	37	26.7%	38	27.6%
Zaventem	Stedelijk gebied rond Brussel	2126	2687	2793	561	26.4%	667	31.4%
Sint-Katelijne-Wave	Regionaal stedelijke rand	2250	2840	2739	590	26.2%	489	21.7%
Wevelgem	Regionaal stedelijke rand	586	739	755	153	26.1%	169	28.8%
Londerzeel	Overgangsgebied	1442	1816	1818	374	25.9%	376	26.1%
Grimbergen	Stedelijk gebied rond Brussel	661	829	864	168	25.5%	203	30.8%
Gistel	Platteland	1230	1543	1492	313	25.4%	262	21.3%
Tienen	Structuurondersteunende steden	2871	3598	3502	727	25.3%	631	22.0%
Denderleeuw	Regionaal stedelijke rand	1419	1776	1746	357	25.2%	327	23.0%

In Tabel 10 geven we alle gemeenten die in het schooljaar 2024-25 een stijging kennen van minstens 25% leerlingen secundair onderwijs ten opzichte van het basisjaar 2015-16. We geven in de tabel ook aan wat de procentuele leerlingtoename is in het schooljaar 2030-31. Zo wordt duidelijk gemaakt waar de leerlingenaantallen ook na 2024-25 nog blijven toenemen. In Figuur 16 zijn de gemeenten waarvoor de leerlingenaantallen in 2024-25 toegenomen zijn ten opzichte van 2015-16 geel- rood ingekleurd, de legende geeft aan dat hoe roder het gebied ingekleurd werd, hoe sterker de procentuele leerlingtoename is. Wit- blauwe tinten geven de gebieden aan waar de leerlingenaantallen afnemen, hoe blauwer het gebied werd ingekleurd, hoe sterker de afnames zijn.

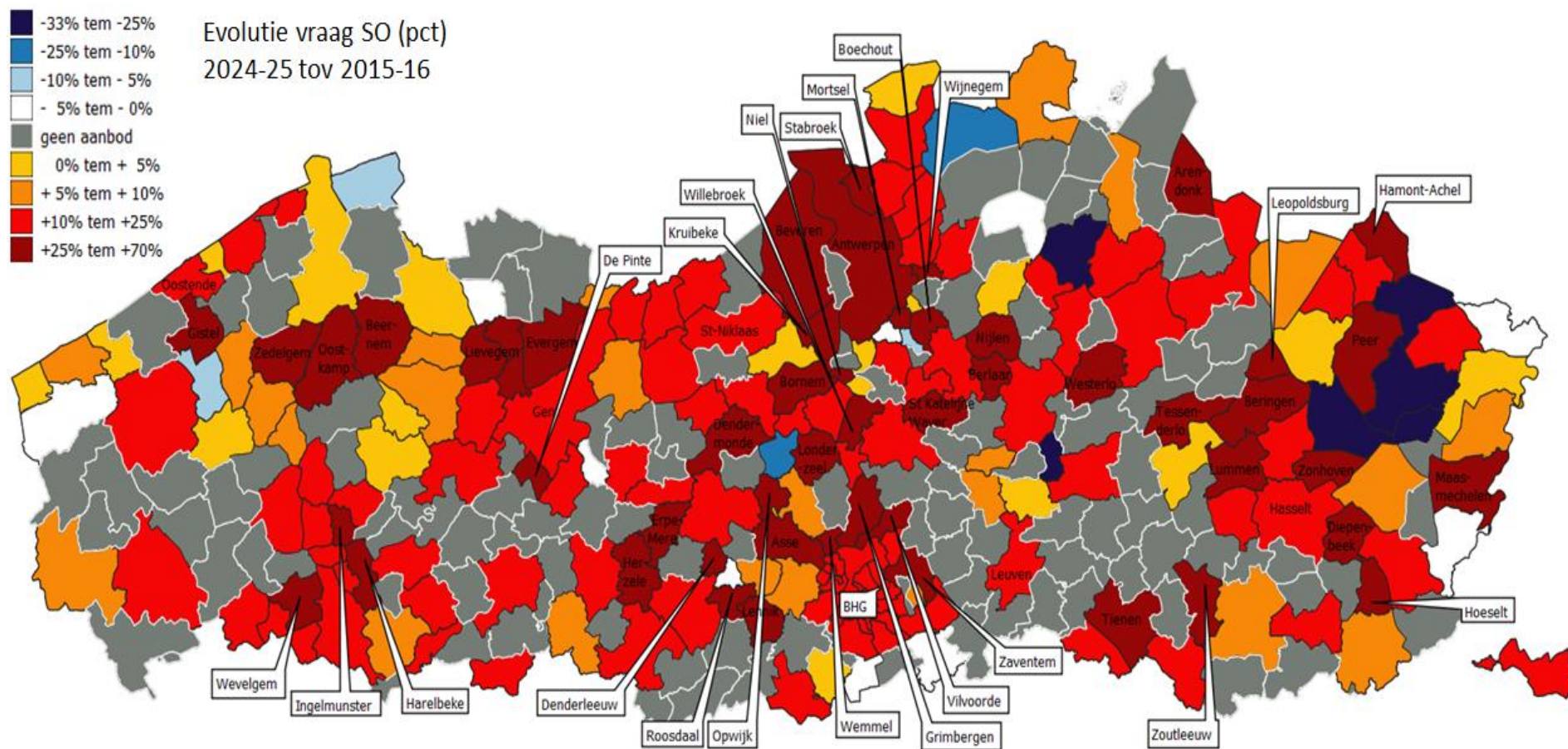
In figuren 15 en 16 wordt gevisualiseerd dat 181 gemeenten of steden een aanbod hebben in het gewoon voltijds secundair onderwijs. In 2024-25 is de vraag gestegen ten opzichte van 2014-15 in 160 gemeenten. In 21 gemeenten is er een daling van de vraag naar gewoon voltijds secundair onderwijs. In tegenstelling tot het basisonderwijs kleurt de kaart voor het secundair rood tot donkerrood, er zijn dus veel concentraties van sterke leerlingtoenames. Dit zien we duidelijk rond de grootsteden Antwerpen, Gent en in de Brusselse Noord- en ooststrand. In West-Vlaanderen zien we sterke procentuele toenames tussen Roeselare en Kortrijk en onder Brugge. In Oost-Vlaanderen zien we sterke procentuele toenames in bijna alle gemeenten die secundair onderwijs aanbieden. In Limburg stijgen leerlingenaantallen sterk tussen Beringen, over Hasselt tot Bilzen. In de provincie Antwerpen stijgen de leerlingenaantallen sterk van Mechelen over Westerlo tot Mol.

Figuur 15 Evolutie vraag in het gewoon voltijds secundair onderwijs (alle gemeenten, sterkste stijgers in absolute termen in 24-25 tov van basisjaar 2015-16)

Figuur 16 Evolutie vraag in het gewoon voltijds secundair onderwijs (alle gemeenten, sterkste stijgers in procentuele termen in 2024-25 tov van basisjaar 2015-16)

3.2 Verwachte vraag versus verwacht aanbod in het gewoon voltijds secundair onderwijs

De vraag of de evolutie aan de vraagzijde van die mate is dat er verwachte capaciteitstekorten ontstaan, kan enkel accuraat beantwoord worden door de evolutie aan de vraagzijde af te zetten ten opzichte van het verwachte aanbod aan plaatsen.

De vergelijking van de verwachte vraag en het verwachte aanbod geeft aan dat er van de 181 fusiegemeenten met een aanbod in het voltijds gewoon secundair onderwijs 135 gemeenten zijn waar de verwachte vraag in 2024-25 de aanboddrempel overschrijdt. In 46 gemeenten is er geen verwacht tekort.

Tabel 11 geeft de omvang weer van het verwachte capaciteitstekort in het schooljaar 2024-25, met name de lijst van gemeenten waar de verwachte vraag de aanboddrempel overschrijdt met meer dan 500 leerlingen in 2024-25. Tabellen A.6 tem A8 in Annex geven een overzicht van alle andere gemeenten.

Het grootste tekort wordt verwacht in Antwerpen waar in 2024-25 t.o.v. de 75-85% drempel 7.555 plaatsen tekort zijn. Dan volgt Gent met een tekort van 4.268 plaatsen en Sint-Niklaas en Leuven met verwachte van 2.881 en 2.121 plaatsen. In 8 andere steden overstijgt het tekort 1.000 plaatsen. Plaatstekorten van 750 tot 1.000 plaatsen zijn er in 11 gemeenten, in 15 andere gemeenten zijn er plaatstekorten van 500 tem 750 plaatsen. Gesommeerd over alle fusiegemeenten bedraagt het aanbodstekort 64.058 plaatsen.

Tabel 12 geeft ook het verwachte capaciteitstekort in het schooljaar 2024-25 weer, maar rangschikt de gemeenten waar het aanbodtekort meer dan 20% van de vraag bedraagt. In 9 gemeenten is het aanbodtekort hoger dan 33%, in 18 andere gemeenten bedraagt het 25-33%, in nog 15 andere gemeenten is het aanbodtekort 20-25%.

In Figuur 17 zijn de gemeenten waar de verwachte vraag de 75-85% drempel overschrijdt geel-rood ingekleurd, de legende geeft aan dat hoe roder het gebied ingekleurd werd, hoe groter de tekorten (aantal plaatsen). Wit-blauwe tinten geven de gebieden aan waar er aanbodoverschotten zijn, hoe blauwer het gebied werd ingekleurd, hoe groter de overschotten zijn. In Figuur 18 wordt het procentuele plaatstekort (of – overschot) weergegeven. Opnieuw geven geel-rode tinten de omvang van de tekorten. Hoe roder het gebied ingekleurd werd, hoe groter de tekorten zijn. Wit-blauwe tinten geven de gebieden aan waar er aanbodoverschotten zijn, hoe blauwer het gebied werd ingekleurd, hoe groter de overschotten zijn.

Zoals verwacht kan worden geven figuur 17 en 18 duidelijk aan dat de aanbodtekorten zich situeren in gebieden waar de vraag sterk toeneemt. In absolute aantallen (cfr Figuur 17) zijn er concentraties van grote tekorten rond Antwerpen en Mechelen en op de as Dendermonde-Aalst-Ninove.

In procentuele termen (Figuur 18) zijn er concentraties van grote tekorten in de Brusselse Noord- en ooststrand en rond Antwerpen. In Oost-Vlaanderen zien we concentraties van tekorten ten westen van Gent en in het Waasland. In de provincie Antwerpen zien we concentraties van tekorten tussen Mechelen en Antwerpen. In Limburg zien we concentraties van tekorten rond Hasselt.

Tabel 11 Capaciteitsmarge in het gewoon secundair onderwijs in het schooljaar 2024-25: gemeenten waarvoor de verwachte vraag de 75-85% aanboddrempel overschrijdt met meer dan 500 leerlingen

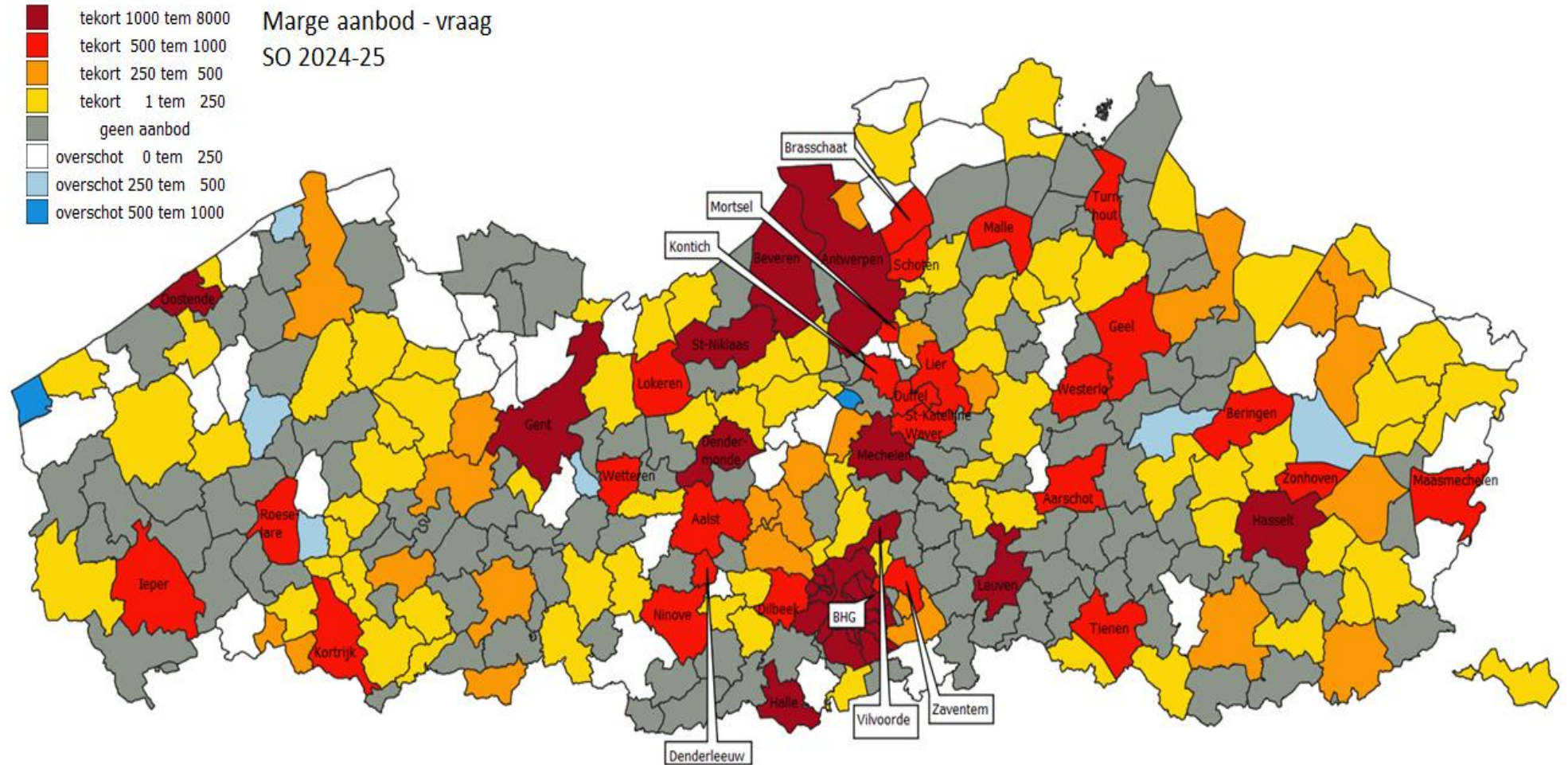
gemeente	schooljaar 2024-25: Verwachte vraag versus verwacht aanbod					
	Verwachte vraag	Verwachte max cap	75-85% Max cap	Marge tov MC	Marge tov 75-85% MC	relatieve marge
	A	B	C	B-A	C-A	(C-A)/A
Antwerpen	43024	44367	35469	1343	-7555	-17.6%
Gent	28172	29550	23904	1378	-4268	-15.1%
Sint-Niklaas	12371	11961	9490	-410	-2881	-23.3%
Leuven	14784	15598	12663	814	-2121	-14.3%
Brussels H. Gewest	18782	20449	16789	1667	-1993	-10.6%
Mechelen	11013	11354	9070	341	-1943	-17.6%
Dendermonde	5748	4912	3968	-836	-1780	-31.0%
Vilvoorde	4828	3902	3098	-926	-1730	-35.8%
Hasselt	12155	13124	10434	969	-1721	-14.2%
Halle	6462	6059	4752	-403	-1710	-26.5%
Beveren	4330	3597	2852	-733	-1478	-34.1%
Oostende	6819	7108	5697	289	-1122	-16.5%
Brasschaat	4543	4399	3578	-144	-965	-21.2%
Kortrijk	10450	11904	9488	1454	-962	-9.2%
Beringen	2569	2015	1620	-554	-949	-36.9%
Geel	5100	5235	4164	135	-936	-18.3%
Tienen	3598	3375	2678	-223	-921	-25.6%
Lokeren	3559	3317	2660	-242	-899	-25.3%
Maasmechelen	3020	2810	2173	-210	-847	-28.0%
Dilbeek	2478	2033	1643	-445	-835	-33.7%
Roeselare	8066	9130	7264	1064	-802	-9.9%
Schoten	3114	2957	2355	-157	-759	-24.4%
Zaventem	2687	2419	1934	-268	-754	-28.0%
Wetteren	4380	4618	3656	238	-724	-16.5%
Kontich	3773	3890	3118	117	-654	-17.3%
Sint-Katelijne-Waver	2840	2720	2218	-120	-622	-21.9%
Ninove	3284	3330	2663	46	-621	-18.9%
Aalst	10863	12823	10264	1960	-599	-5.5%
Zonhoven	1533	1170	947	-363	-586	-38.2%
Ieper	4658	5129	4091	471	-567	-12.2%
Mortsel	2269	2128	1706	-141	-563	-24.8%
Westerlo	2924	2954	2373	30	-551	-18.8%
Turnhout	8539	10022	8008	1483	-531	-6.2%
Denderleeuw	1776	1506	1249	-270	-527	-29.7%
Aarschot	5527	6257	5001	730	-526	-9.5%
Malle	4005	4336	3493	331	-511	-12.8%
Duffel	1996	1908	1488	-88	-508	-25.4%
Lier	5771	6620	5271	849	-500	-8.7%

Tabel 12 Capaciteitsmarge in het gewoon secundair onderwijs in het schooljaar 2024-25: gemeenten waarvoor de verwachte vraag de 75-85% aanboddrempel overschrijdt met meer dan 20%

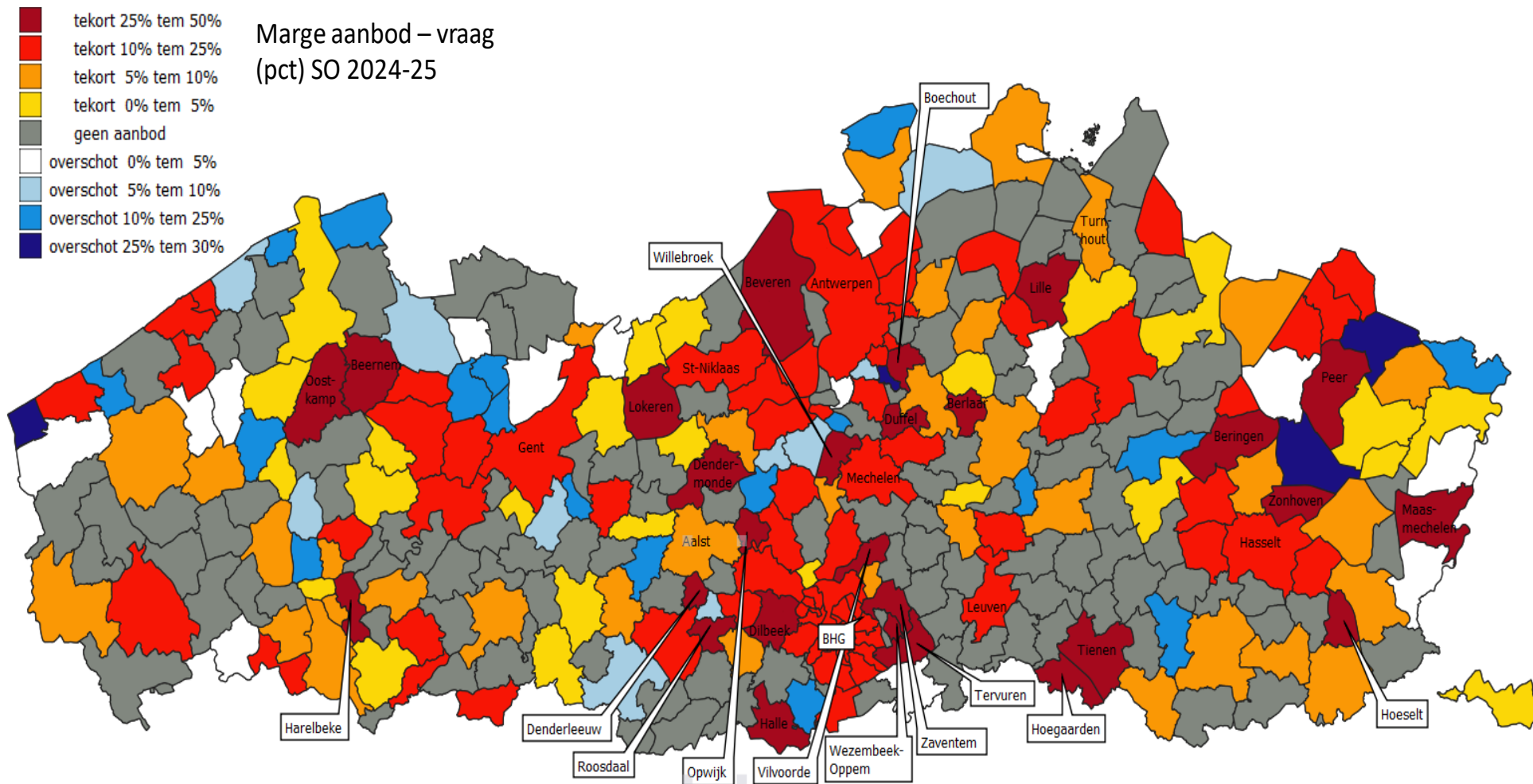
gemeente	schooljaar 2024-25: Verwachte vraag versus verwacht aanbod					
	Verwachte vraag	Verwachte max cap	75-85% Max cap	Marge tov MC	Marge tov 75-85% MC	relatieve marge
	A	B	C	B-A	C-A	(C-A)/A
Lille	50	30	25	-20	-24	-48.9%
Zonhoven	1533	1170	947	-363	-586	-38.2%
Willebroek	811	630	505	-181	-305	-37.7%
Beringen	2569	2015	1620	-554	-949	-36.9%
Opwijk	1325	1050	844	-275	-481	-36.3%
Vilvoorde	4828	3902	3098	-926	-1730	-35.8%
Peer	1046	856	680	-190	-366	-35.0%
Beveren	4330	3597	2852	-733	-1478	-34.1%
Dilbeek	2478	2033	1643	-445	-835	-33.7%
Berlaar	1342	1100	901	-242	-441	-32.9%
Dendermonde	5748	4912	3968	-836	-1780	-31.0%
Roosdaal	802	700	560	-102	-242	-30.2%
Denderleeuw	1776	1506	1249	-270	-527	-29.7%
Boechout	1443	1200	1020	-243	-423	-29.3%
Beernem	558	512	395	-46	-163	-29.2%
Hoeselt	641	610	457	-31	-184	-28.6%
Zaventem	2687	2419	1934	-268	-754	-28.0%
Maasmechelen	3020	2810	2173	-210	-847	-28.0%
Tervuren	1181	1071	857	-110	-324	-27.4%
Oostkamp	176	150	128	-26	-48	-27.4%
Halle	6462	6059	4752	-403	-1710	-26.5%
Wezembeek-Oppem	1140	994	845	-146	-295	-25.9%
Tienen	3598	3375	2678	-223	-921	-25.6%
Duffel	1996	1908	1488	-88	-508	-25.4%
Harelbeke	651	605	485	-46	-165	-25.4%
Lokeren	3559	3317	2660	-242	-899	-25.3%
Hoegaarden	624	550	468	-74	-156	-25.0%
Mortsel	2269	2128	1706	-141	-563	-24.8%
Bredene	121	111	91	-10	-30	-24.8%
Schoten	3114	2957	2355	-157	-759	-24.4%
Stabroek	2076	2060	1589	-16	-487	-23.5%
Sint-Niklaas	12371	11961	9490	-410	-2881	-23.3%
Merchtem	1755	1684	1348	-71	-407	-23.2%
Grimbergen	829	753	640	-76	-189	-22.8%
Sint-Katelijne-Waver	2840	2720	2218	-120	-622	-21.9%
Brasschaat	4543	4399	3578	-144	-965	-21.2%
Asse	2112	2056	1671	-56	-441	-20.9%
Kruikebeke	1004	1021	797	16	-207	-20.7%
Londerzeel	1816	1819	1444	3	-372	-20.5%
Sint-Genesius-Rode	543	530	433	-13	-110	-20.3%
Leopoldsburg	1140	1114	910	-26	-230	-20.2%
Borsbeek	769	800	615	31	-154	-20.1%

Figuur 17 Capaciteitsmarge in het gewoon secundair onderwijs (alle gemeenten, verwacht aanbod- verwachte vraag in 2024-25)

Figuur 18 Capaciteitsmarge in het gewoon secundair onderwijs (alle gemeenten, procentueel, in 2024-25)

3.3 Capaciteitsmarges op het niveau van de onderwijszones

In het secundair onderwijs is de mobiliteit van leerlingen groter dan in het basisonderwijs, niet in het minst omwille van het uitgebreid aanbod aan studierichtingen. Het is voor het secundair onderwijs dan ook relevant om na te gaan waar aanbodstekorten elkaar al dan niet versterken. Dit kan door de gegevens bovenstedelijk te aggregeren.

Gegeven de diversiteit van studierichtingen in het secundair onderwijs is het ook belangrijk om eventuele aanbodstekorten verder te karakteriseren. Inschatten welke studiekeuzes leerlingen zullen maken in de toekomst is een moeilijke zaak, niet in het minst omdat ook het aanbod aan studierichtingen onderhevig is aan wijzigingen. Toch hebben we een oefening ondernomen om de aanbodstekorten verder te karakteriseren. Ook dit gebeurde aan de hand van een stabiliteitsscenario waarbij zowel voor de vraagzijde als de aanbodzijde de verdeling van de leerlingen over de onderwijsvormen in het schooljaar 2017-18 doorgetrokken wordt naar de toekomst.

Aan de vraagzijde wordt de verwachte vraag (per leerjaar) verder opgesplitst naar onderwijsvorm proportioneel aan de verdeling van leerlingen (per leerjaar) over deze onderwijsvormen in het schooljaar 2017-18. In de eerste graad maken we een onderscheid tussen de A- en B-stroom (GSO_A en GSO_B), in de bovenbouw wordt het onderscheid gemaakt tussen het algemeen, beroeps, kunst of technisch onderwijs (ASO, BSO, KSO, TSO). Daarnaast komen ook OKAN (Onthaalklassen voor anderstalige nieuwkomers) en HBO aan bod. Merk op dat in de cijfers voor het HBO zowel de HBO-opleidingen verpleegkunde als het modulair beroepsonderwijs worden geteld.

Verwachte vraag in onderwijsvorm y in leerjaar j in 2024-25

$$= (\text{verwachte vraag in leerjaar } j \text{ in } 2024\_25) \frac{\text{\#leerlingen in onderwijsvorm } y \text{ in leerjaar } j \text{ in } 2017\_18}{\text{totaal \# leerlingen in leerjaar } j \text{ in } 2017\_18}$$

Bv. Verwachte vraag TSO in derde leerjaar in 2024-25

$$= (\text{verwachte vraag in } 3^\circ \text{ leerjaar in } 2024\_25) \frac{\text{\#leerlingen in } 3^\circ \text{ leerjaar TSO in } 2017\_18}{\text{totaal \# leerlingen in } 3^\circ \text{ leerjaar in } 2017\_18}$$

Aan de aanbodzijde wordt, per vestigingsplaats, de verwachte capaciteit per onderwijsvorm afgeleid van de opgegeven maximale capaciteit. Dit gebeurt proportioneel aan de ingeschreven leerlingen in het schooljaar 2017-18.

Verwachte capaciteit per onderwijsvorm y in vestigingsplaats x in 2024-25

$$= (\text{verwachte totale capaciteit in vpl } x \text{ in } 2024\_25) \frac{\text{\#leerlingen in onderwijsvorm } y \text{ in vpl } x \text{ in } 2017\_18}{\text{totaal \# leerlingen in vpl } x \text{ in } 2017\_18}$$

Bv. Verwachte capaciteit TSO in vestigingsplaats x in 2024-25

$$= (\text{verwachte totale capaciteit in vpl } x \text{ in } 2024\_25) \frac{\text{\#leerlingen in TSO in vpl } x \text{ in } 2017\_18}{\text{totaal \# leerlingen in vpl } x \text{ in } 2017\_18}$$

Bij het uitwerken van deze bovengemeentelijke aggregatie maken we gebruik van een bestaande geografische afbakening, met name de 44 onderwijszones in het secundair onderwijs. Tabel 13 geeft voor elk van deze zones de capaciteitsmarge in het schooljaar 2024-25 aan, evenals de opsplitsing van deze marge naar de verschillende onderwijsvormen. Merk op dat voor Antwerpen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de onderwijszone samenvalt met de reeds gehanteerde gebiedsafbakening.

Indien er geen onderscheid gemaakt wordt naar onderwijsvormen kan er bij aggregatie van gegevens over gemeenten enkel sprake zijn van compensatie van tekorten, waarbij tekorten in gemeenten gecompenseerd kunnen worden door aanbodoverschotten in andere gemeenten van dezelfde onderwijszones. In de onderwijszones Geraardsbergen, Leuven en Mol kan er geen sprake zijn van compenserende tekorten gezien Geraardsbergen, Leuven en Mol ook de enige steden in de respectievelijke onderwijszones zijn waar secundair onderwijs wordt aangeboden.

Kijken we eerst naar de totale capaciteitsmarges (laatste kolom tabel 13), dan zien we dat de som van alle tekorten berekend per onderwijszone 60.138 plaatsen bedraagt. Vergeleken met het totale aanbodtekort van 64.058 op het niveau van de fusiegemeenten, betekent dit dat een tekort van maximaal 3.920 plaatsen kan weggewerkt worden door mobiliteit van leerlingen binnen de onderwijszones. Of deze mobiliteit ook effectief gerealiseerd kan worden is maar de vraag, gezien er nog geen rekening werd gehouden met verschillen in vraag en aanbod naar onderwijsvormen.

In tabel 13 worden de onderwijszones gerangschikt naar omvang van de tekorten. Tekorten (kleiner dan 100 plaatsen) worden (licht-)rood ingekleurd, overschotten (kleiner dan 100 plaatsen) worden (licht-)groen ingekleurd. Deze rangschikking maakt ook duidelijk dat er in de onderwijszones met de grootste tekorten, vaak ook tekorten zijn in alle onderwijsvormen. In een beperkt aantal zones worden aanbodoverschotten in onderwijsvormen gecombineerd met aanbodtekorten in andere onderwijsvormen.

Figuur 19 geeft de grafische weergave van de totale capaciteitsmarge (zonder onderscheid naar onderwijsvormen). Onderwijszones waar de verwachte vraag de 75-85% drempel overschrijdt zijn geel-rood ingekleurd, de legende geeft aan dat hoe roder het gebied ingekleurd werd, hoe groter de tekorten (aantal plaatsen). Wit-blauwe tinten geven de gebieden aan waar er aanbodoverschotten zijn, hoe blauwer het gebied werd ingekleurd, hoe groter de overschotten zijn. In Figuren 20 tem 27 wordt het plaatstekort (of –overschot) weergegeven per onderwijsvorm. Opnieuw geven geel-rode tinten de omvang van de tekorten. Hoe roder het gebied ingekleurd werd, hoe groter de tekorten zijn. Wit-blauwe tinten geven de gebieden aan waar er aanbodoverschotten zijn, hoe blauwer het gebied werd ingekleurd, hoe groter de overschotten zijn.

Tabel 13 Capaciteitsmarge in het gewoon secundair onderwijs in het schooljaar 2024-25 naar onderwijszone en onderwijsvorm

ondzone	Verwachte vraag	marge								aanbodsmarges ond.vormen 2024-25		
		GSOA 24-25	GSOB 24-25	ASO 24-25	BSO 24-25	KSO 24-25	TSO 24-25	HBO 24-25	OKAN 24-25	overschot	tekort	totaal
Antwerpen	43024	-1241	-501	-1852	-1893	-537	-1555	81	-57	81	-7637	-7555
Sint-Niklaas	18371	-831	-202	-869	-1141	-8	-1229	-197	-137	0	-4614	-4614
Gent	33462	-544	-105	-1666	-477	-196	-629	-210	-54	0	-3881	-3881
Mechelen	21973	-674	-147	-1034	-543	-2	-758	-203	-29	0	-3390	-3390
Vilvoorde	12009	-647	-74	-1107	-682	4	-714	-9	-19	4	-3253	-3249
Dilbeek	13168	-727	-152	-618	-546	0	-895	-11	0	0	-2949	-2949
Hasselt	17233	-482	-47	-1151	-364	-103	-674	59	-6	59	-2828	-2770
Brasschaat	18606	-743	-155	-484	-521	-19	-769	0	0	0	-2690	-2690
Leuven	14784	-219	-44	-1263	-183	28	-369	-34	-37	28	-2149	-2121
Brussels H. Gewest	18782	-157	150	-469	-705	-88	-438	-53	-234	150	-2144	-1993
Aalst	12269	-544	-53	-646	168	1277	-309	-347	-112	1444	-2011	-566
Halle	9336	-413	-75	-325	-446	0	-599	5	11	16	-1857	-1841
Dendermonde	7363	-180	-94	-634	-365	0	-431	0	-40	0	-1745	-1745
Lokeren	9047	-253	-63	-684	-199	0	-482	0	7	7	-1681	-1674
Kortrijk	16528	-33	-88	-303	-355	-1	-523	-244	-62	0	-1610	-1610
Geel	13358	-127	-78	-490	-376	32	-487	0	-16	32	-1574	-1542
Mortsel	9693	-390	1	-809	-124	0	-243	3	0	4	-1567	-1563
Beringen	7268	-62	-58	-387	-434	0	-439	0	-19	0	-1398	-1398
Ninove	6125	-476	-59	-554	-125	-5	-158	0	0	0	-1377	-1377
Oostende	8483	-138	-87	-521	-227	-2	-383	-9	7	7	-1369	-1362
Lier	10691	-4	14	-432	-306	0	-374	-4	-1	14	-1121	-1108
Lommel	10181	-220	-102	-160	-280	0	-303	-1	2	2	-1067	-1065
Tienen	4865	-267	-30	-253	-191	0	-227	0	11	11	-967	-956
Brugge	20127	265	-42	381	-276	32	-401	-99	-24	678	-841	-163
Maasmechelen	8260	-115	-70	-1	-301	0	-315	-36	19	19	-838	-819
Ieper	6582	9	-20	-264	-245	-2	-278	61	0	70	-810	-740
Deinze	8841	-128	23	-213	-148	0	-289	43	3	69	-778	-709
Turnhout	9857	-61	-64	-61	-180	-3	-278	-23	-32	0	-704	-704
Roeselare	11241	233	-47	-84	-224	0	-305	58	-38	291	-698	-407
Tongeren	9340	-51	-51	-46	-224	0	-316	0	0	0	-688	-688
Waregem	7986	-151	-45	-82	-129	0	-265	15	0	15	-672	-658
Oudenaarde	6765	-76	-18	-92	-65	0	-315	-45	7	7	-611	-604
Kalmthout	7380	92	-18	163	-244	0	-302	-2	-11	255	-578	-323
Mol	5290	-186	61	-148	220	0	-211	4	3	288	-544	-256
Boom	7591	598	109	-322	-88	0	-121	0	0	707	-532	175
Aarschot	5995	49	-19	-59	-207	-5	-199	18	0	67	-489	-421
Sint-Truiden	5185	-7	-22	-45	-137	0	-154	0	5	5	-364	-359
Zottegem	5932	128	-2	-32	-97	0	-128	-99	1	129	-357	-229
Genk	7922	142	-30	63	-89	-4	16	-107	-30	220	-259	-39
Eeklo	6816	209	-24	53	-99	0	-126	82	-5	344	-254	89
Torhout	5403	37	-28	-23	271	0	163	1	-37	472	-89	383
Diest	5665	228	32	66	-28	1	-17	23	-24	350	-69	281
Geraardsbergen	3257	162	20	-47	0	0	87	5	22	296	-48	248
Veurne	5099	70	84	5	200	0	24	21	-3	404	-3	401

Tabel 14 geeft enkele voorbeelden van zones waar lokale aanbodtekorten (op het niveau van de fusiegemeenten) elkaar versterken. In de zone Mechelen zijn de tekorten het grootst in Mechelen, maar ook de andere gemeenten in de zone hebben grote tekorten. In slechts 2 gemeenten zijn er kleine aanbodoverschotten. Dit maakt dat de totale tekorten in de zone Mechelen (3.390 plaatsen) veel groter zijn dan de tekorten in de stad Mechelen alleen (1.943 plaatsen). In de zone Dilbeek wordt het grootste tekort genoteerd in Dilbeek (835 plaatsen). Opnieuw zijn er tekorten in alle gemeenten van de zone, met slechts enkele beperkte aanbodoverschotten voor sommige onderwijsvormen. Dit zorgt ervoor dat het tekort in de zone Dilbeek oploopt tot 2.949 plaatsen, een veelvoud van het tekort in de gemeente Dilbeek. Ook in de zone Brasschaat wordt het grootste tekort genoteerd in Brasschaat (965 plaatsen). Opnieuw zijn er tekorten in alle gemeenten van de zone, hier zonder lokale aanbodoverschotten op het niveau van de onderwijsvormen. Dit zorgt ervoor dat het tekort in de zone Brasschaat oploopt tot 2.690 plaatsen, een veelvoud van het tekort in de gemeente Brasschaat.

Tabel 14 Lokaal versterkende tekorten in het gewoon secundair onderwijs in het schooljaar 2024-25

nis	gemeente	Verwachte vraag	marge								aanbodsmarges ond.vormen 2024-25			
			GSOA 24-25	GSOB 24-25	ASO 24-25	BSO 24-25	KSO 24-25	TSO 24-25	HBO 24-25	OKAN 24-25	aanbodsmarges overschot	ond.vormen tekort	2024-25 totaal	
24094	Rotselaar	904	-70	0	-70	0	0	0	0	0	0	0	-139	-139
12009	Duffel	1996	-81	-23	-56	-117	0	-134	-96	0	0	0	-508	-508
24048	Keerbergen	2064	33	-6	2	-37	0	-14	3	0	38	-57	-19	
12035	Sint-Katelijne-Waver	2840	-171	-7	-240	-73	0	-132	0	0	0	-622	-622	
24033	Haacht	3156	5	-8	9	-28	0	-100	-36	0	14	-173	-159	
12025	Mechelen	11013	-391	-103	-679	-288	-2	-378	-73	-29	0	-1943	-1943	
ZONE	Mechelen	21973	-674	-147	-1034	-543	-2	-758	-203	-29	0	-3390	-3390	
23102	Wemmel	637	-8	-7	8	1	0	-6	-11	0	8	-32	-23	
23086	Ternat	1287	-117	-6	-99	0	0	0	0	0	0	-222	-222	
23060	Opwijk	1325	-150	-23	-143	-71	0	-94	0	0	0	-481	-481	
23052	Merchtem	1755	32	-27	-117	-75	0	-219	0	0	32	-439	-407	
23039	Kapelle-op-den-Bos	1757	-46	-7	-72	-17	0	-24	0	0	0	-167	-167	
23045	Londerzeel	1816	-64	-13	-95	-81	0	-118	0	0	0	-372	-372	
23002	Asse	2112	-161	-32	67	-155	0	-161	0	0	67	-509	-441	
23016	Dilbeek	2478	-212	-36	-167	-147	0	-273	0	0	0	-835	-835	
ZONE	Dilbeek	13168	-727	-152	-618	-546	0	-895	-11	0	0	-2949	-2949	
11054	Zandhoven	652	-15	-7	0	-12	0	-3	0	0	0	-38	-38	
11050	Wijnegem	966	-52	0	-41	0	0	-32	0	0	0	-125	-125	
11039	Schilde	974	0	-2	-6	-21	0	-36	0	0	0	-65	-65	
11040	Schoten	3114	-198	-53	-104	-193	0	-210	0	0	0	-759	-759	
11057	Malle	4005	-119	-12	-158	-67	-19	-137	0	0	0	-511	-511	
13014	Hoogstraten	4352	-11	-31	4	-81	0	-108	0	0	4	-231	-227	
11008	Brasschaat	4543	-348	-50	-180	-146	0	-241	0	0	0	-965	-965	
ZONE	Brasschaat	18606	-743	-155	-484	-521	-19	-769	0	0	0	-2690	-2690	

Tabel 15 geeft enkele voorbeelden van zones waar lokale aanbodtekorten (op het niveau van de fusiegemeenten) elkaar deels compenseren. In de zone Roeselare zijn de tekorten het grootst in de stad Roeselare, daarnaast zijn er ook tekorten in Ingelmunster en Lendeledede. In Ardoioe en vooral Izegem zijn er aanbodoverschotten. Kijken we naar de verschillende onderwijsvormen dan zien we dat regionale mobiliteit, lokale tekorten kan compenseren, zowel in de A- als B-stroom van de eerste graad als in het ASO, BSO en TSO. Dit kan er dan voor zorgen dat de totale tekorten in de zone Roeselare (698 plaatsen) kleiner zijn dan de tekorten in de stad Roeselare alleen (860 plaatsen).

Op het niveau van de zone is er nog een aanbodoverschot van 233 plaatsen in de A-stroom van de eerste graad en 58 plaatsen in het HBO. Mogelijks kan dit ook een deel van de tekorten in het ASO (84 plaatsen), TSO (305 plaatsen), BSO (224 plaatsen), OKAN (38 plaatsen) of de B-stroom van de eerste graad (47 plaatsen) opvangen. Indien dit praktisch realiseerbaar is in de scholen, kan het globale tekort voor de zone Roeselare mogelijks beperkt worden tot 407 plaatsen.

Tabel 15 Lokaal compenserende tekorten in het gewoon secundair onderwijs in het schooljaar 2024-25

nis	gemeente	Verwachte vraag	marge	marge	marge	marge	marge	marge	marge	marge	aanbodsmarges ond.vormen 2024-25			
			GSOA 24-25	GSOB 24-25	ASO 24-25	BSO 24-25	KSO 24-25	TSO 24-25	HBO 24-25	OKAN 24-25	overschot	tekort	totaal	
36007	Ingelmunster	175	-5	-6	0	0	0	0	0	0	0	0	-11	-11
34025	Lenedelede	242	1	-5	0	0	0	0	0	0	0	1	-5	-4
37020	Ardooie	549	54	0	-1	-9	0	-16	0	0	0	54	-26	28
36008	Izegem	2209	217	21	97	35	0	13	0	0	0	383	0	383
36015	Roeselare	8066	-34	-57	-180	-250	0	-302	58	-38	58	-860	-802	
ZONE	Roeselare	11241	233	-47	-84	-224	0	-305	58	-38	291	-698	-407	
72039	Houthalen-Helchteren	1102	48	-2	105	58	0	93	0	12	317	-2	315	
71016	Genk	6820	94	-28	-42	-147	-4	-78	-107	-42	94	-448	-354	
ZONE	Genk	7922	142	-30	63	-89	-4	16	-107	-30	220	-259	-39	

In de zone Genk zijn de tekorten het grootst in de stad Genk, in Houthalen-Helchteren zijn er aanbodoverschotten. Kijken we naar de verschillende onderwijsvormen dan zien we dat regionale mobiliteit, ook hier lokale tekorten kan compenseren, zowel in het ASO, BSO, TSO als in de OKAN-classes. Dit kan er dan voor zorgen dat de totale tekorten in de zone Genk (259 plaatsen) kleiner zijn dan de tekorten in de stad Genk alleen (448 plaatsen).

Op het niveau van de zone is er nog een aanbodoverschot van 142 plaatsen in de A-stroom van de eerste graad, 63 plaatsen in het ASO en 16 plaatsen in het TSO. Mogelijks kan dit ook een deel van de tekorten in het HBO (107 plaatsen), BSO (89 plaatsen), KSO (4 plaatsen), OKAN (30 plaatsen) of de B-stroom van de eerste graad (30 plaatsen) opvangen. Indien dit praktisch realiseerbaar is in de scholen, kan het globale tekort voor de zone Genk nog verder gereduceerd worden tot 39 plaatsen.

Tabel 16 Lokaal compenserende tekorten in het gewoon secundair onderwijs in het schooljaar 2024-25

nis	gemeente	Verwachte vraag	marge	marge	marge	marge	marge	marge	marge	marge	aanbodsmarges ond.vormen 2024-25		
			GSOA 24-25	GSOB 24-25	ASO 24-25	BSO 24-25	KSO 24-25	TSO 24-25	HBO 24-25	OKAN 24-25	overschot	tekort	totaal
35029	De Haan	33	3	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3
31022	Oostkamp	176	-48	0	0	0	0	0	0	0	0	-48	-48
31003	Beernem	558	-12	-9	0	-68	0	-74	0	0	0	-163	-163
31043	Knokke-Heist	885	64	1	47	-14	0	2	0	0	115	-14	101
31004	Blankenberge	1218	50	-1	175	60	0	-21	0	0	285	-22	263
31005	Brugge	17258	208	-32	159	-254	32	-307	-99	-24	399	-716	-317
ZONE	Brugge	20127	265	-42	381	-276	32	-401	-99	-24	678	-841	-163
11053	Wuustwezel	582	2	0	0	5	0	29	0	0	36	0	36
11016	Essen	1393	-24	64	48	131	0	12	0	0	256	-24	231
11023	Kapellen	1472	42	-9	50	-29	0	-26	0	-11	92	-76	17
11022	Kalmthout	1857	126	-11	65	-145	0	-153	0	0	190	-310	-119
11044	Stabroek	2076	-53	-63	0	-205	0	-164	-2	0	0	-487	-487
ZONE	Kalmthout	7380	92	-18	163	-244	0	-302	-2	-11	255	-578	-323

Tabel 16 geeft enkele voorbeelden van zones waar lokale aanbodtekorten (op het niveau van de fusiegemeenten) elkaar deels compenseren. In de zone Brugge zijn de tekorten het grootst in de stad Brugge, daarnaast zijn er ook tekorten in Oostkamp en Beernem. In Blankenberge en Knokke-Heist zijn de aanbodoverschotten groter dan de tekorten. Kijken we naar de verschillende onderwijsvormen dan zien we dat regionale mobiliteit, slechts in beperkte mate lokale tekorten kan compenseren, dit enkel in de A-stroom van de 1° graad en het BSO. Deze beperkte mogelijkheden tot regionale compensatie leiden ertoe dat de totale tekorten in de zone Brugge (841 plaatsen) groter zijn dan de tekorten in de stad Brugge alleen (716 plaatsen).

Op het niveau van de zone is er, na het benutten van regionale mobiliteit nog een aanbodoverschot van 265 plaatsen in de A-stroom van de eerste graad, 381 plaatsen in het ASO en 32 plaatsen in het KSO. Het

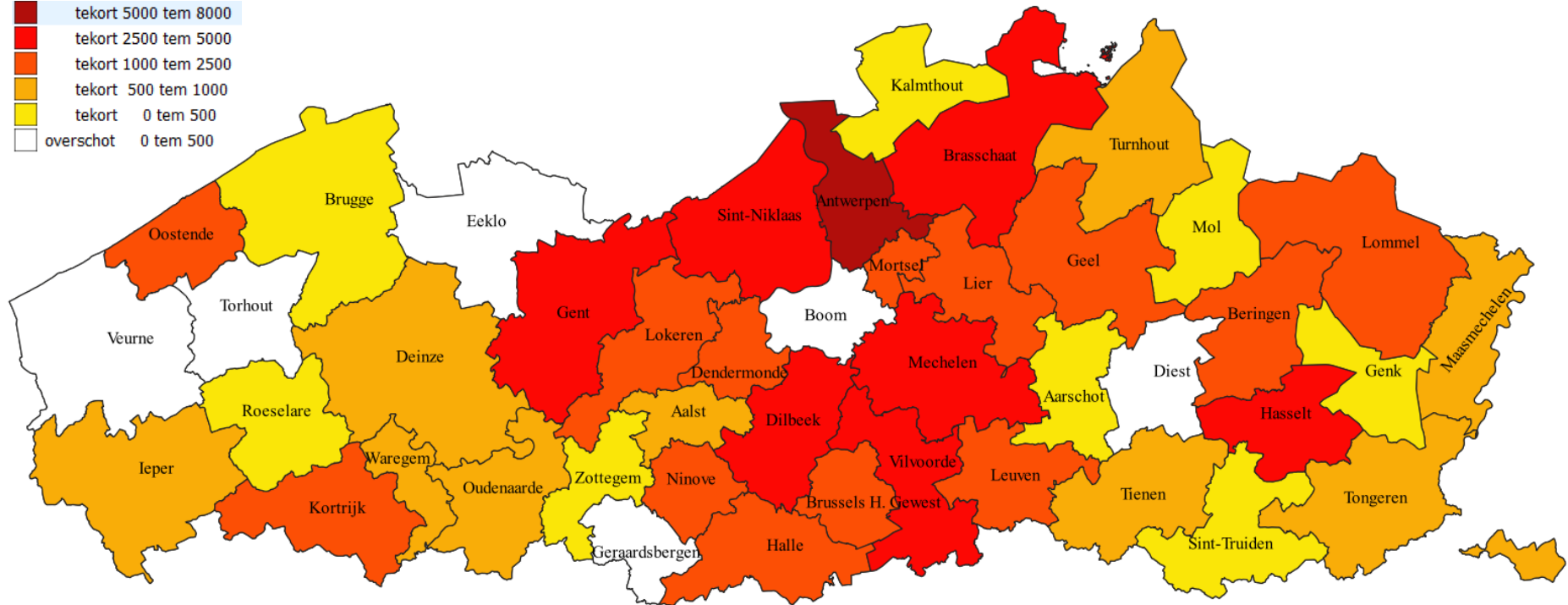
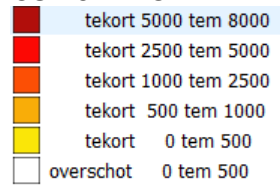
lijkt weinig waarschijnlijk dat deze aanbodoverschotten de tekorten in het TSO (401 plaatsen), het BSO (276 plaatsen) of het HBO (99 plaatsen) kan opvangen.

In de zone Kalmthout zijn de tekorten het grootst in Stabroek en Kalmthout. In Wuustwezel, Kapellen en Essen zijn de aanbodoverschotten groter dan de tekorten. Kijken we naar de verschillende onderwijsvormen dan zien we dat regionale mobiliteit, lokale tekorten kan compenseren in het BSO, het TSO en de eerste graad. Toch blijven er ook na regionale mobiliteit nog een aanbodoverschot van 92 plaatsen in de A-stroom van de eerste graad en 163 plaatsen in het ASO. Het lijkt weinig waarschijnlijk dat deze aanbodoverschotten de tekorten in het TSO (302 plaatsen), het BSO (244 plaatsen) kan opvangen.

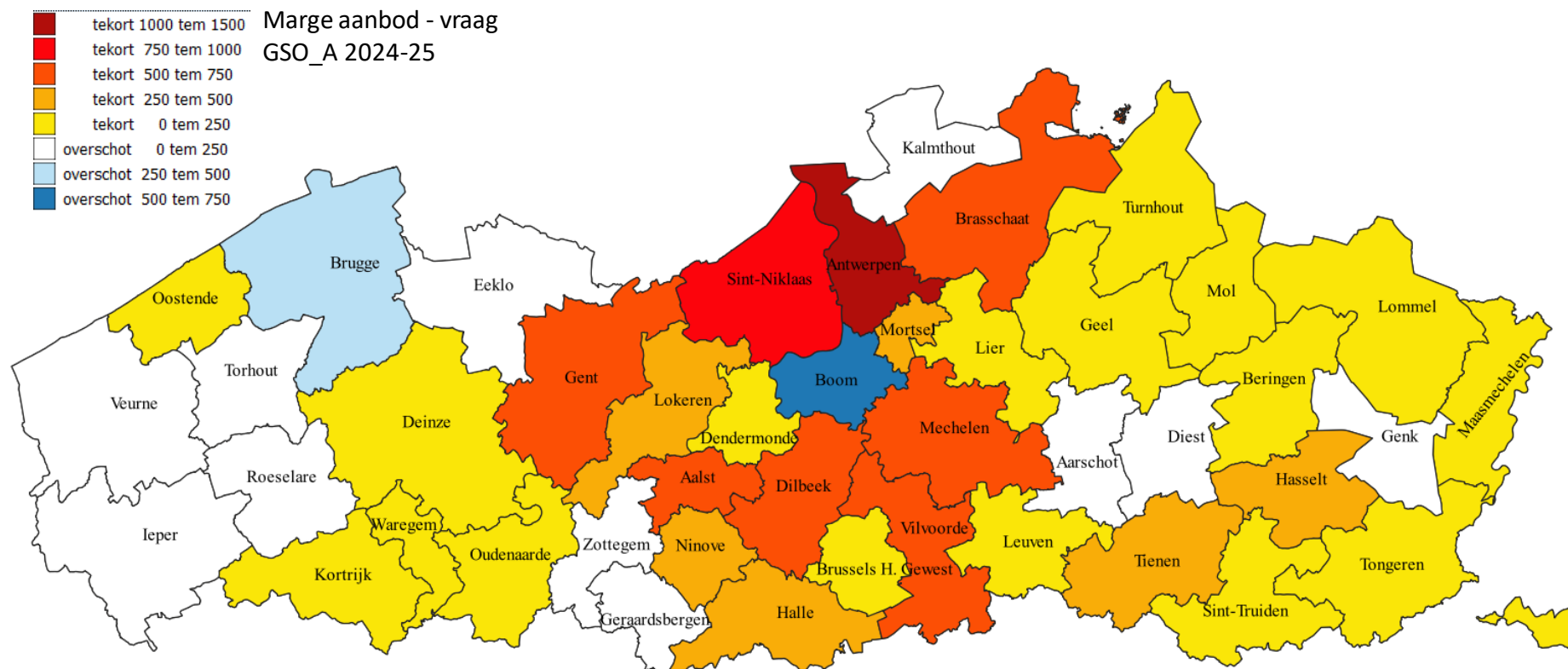

Figuur 19 Capaciteitsmarge in het gewoon secundair onderwijs (alle onderwijszones, verwacht aanbod- verwachte vraag in 2024-25)

Marge aanbod - vraag
SO 2024-25

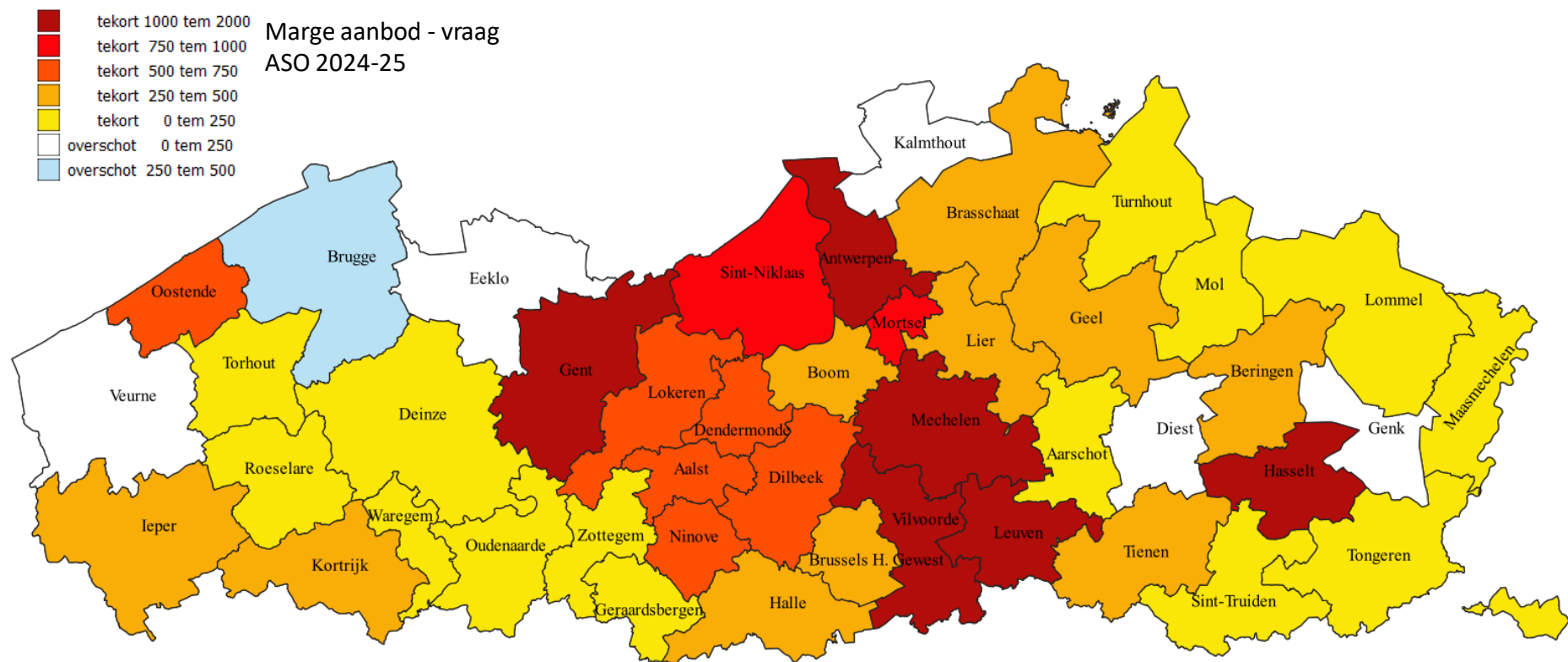

Figuur 20 Capaciteitsmarge in de eerste graad (A-stroom) van het gewoon secundair onderwijs (alle onderwijszones, verwacht aanbod- verwachte vraag in 2024-25)

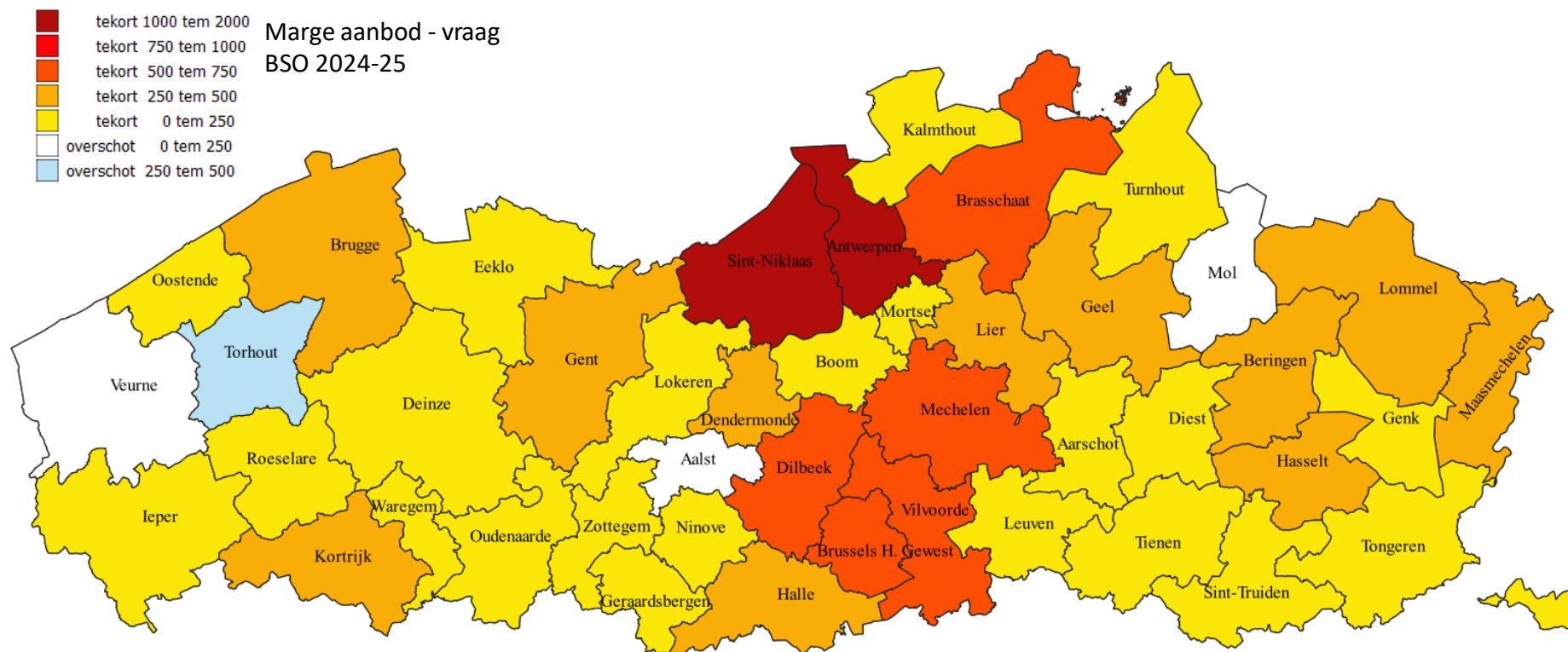

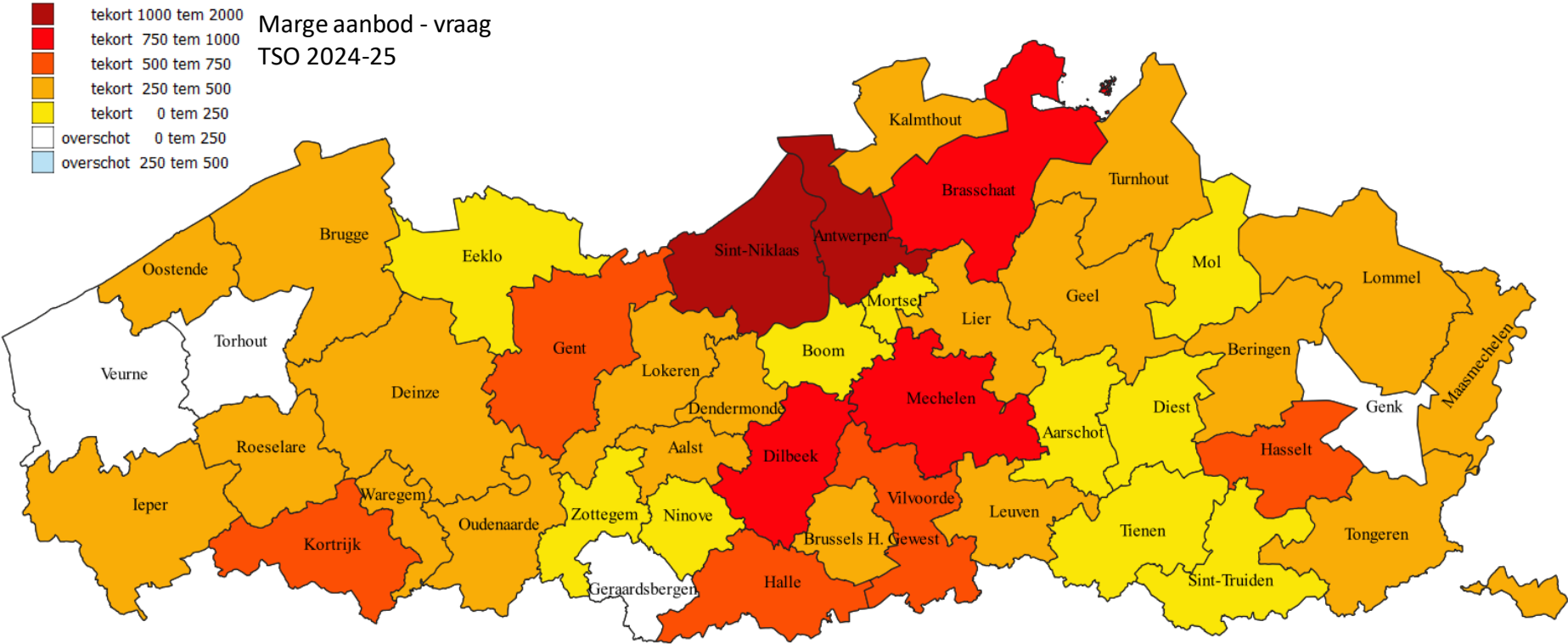
Figuur 22 Capaciteitsmarge in de onderwijsvorm ASO van het gewoon secundair onderwijs (alle onderwijszones, verwacht aanbod- verwachte vraag in 2024-25)

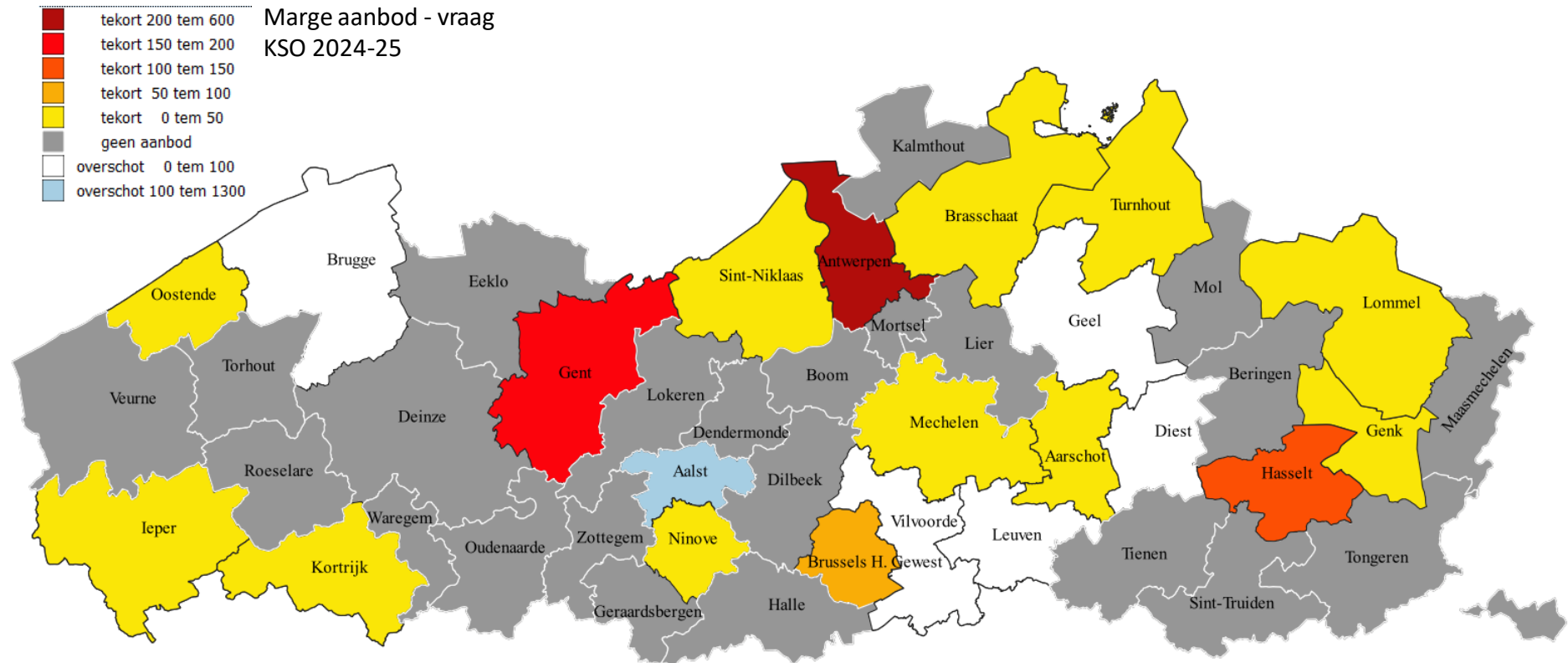
Figuur 23 Capaciteitsmarge in de onderwijsvorm BSO van het gewoon secundair onderwijs (alle onderwijszones, verwacht aanbod- verwachte vraag in 2024-25)

Figuur 24 Capaciteitsmarge in de onderwijsvorm TSO van het gewoon secundair onderwijs (alle onderwijszones, verwacht aanbod- verwachte vraag in 2024-25)

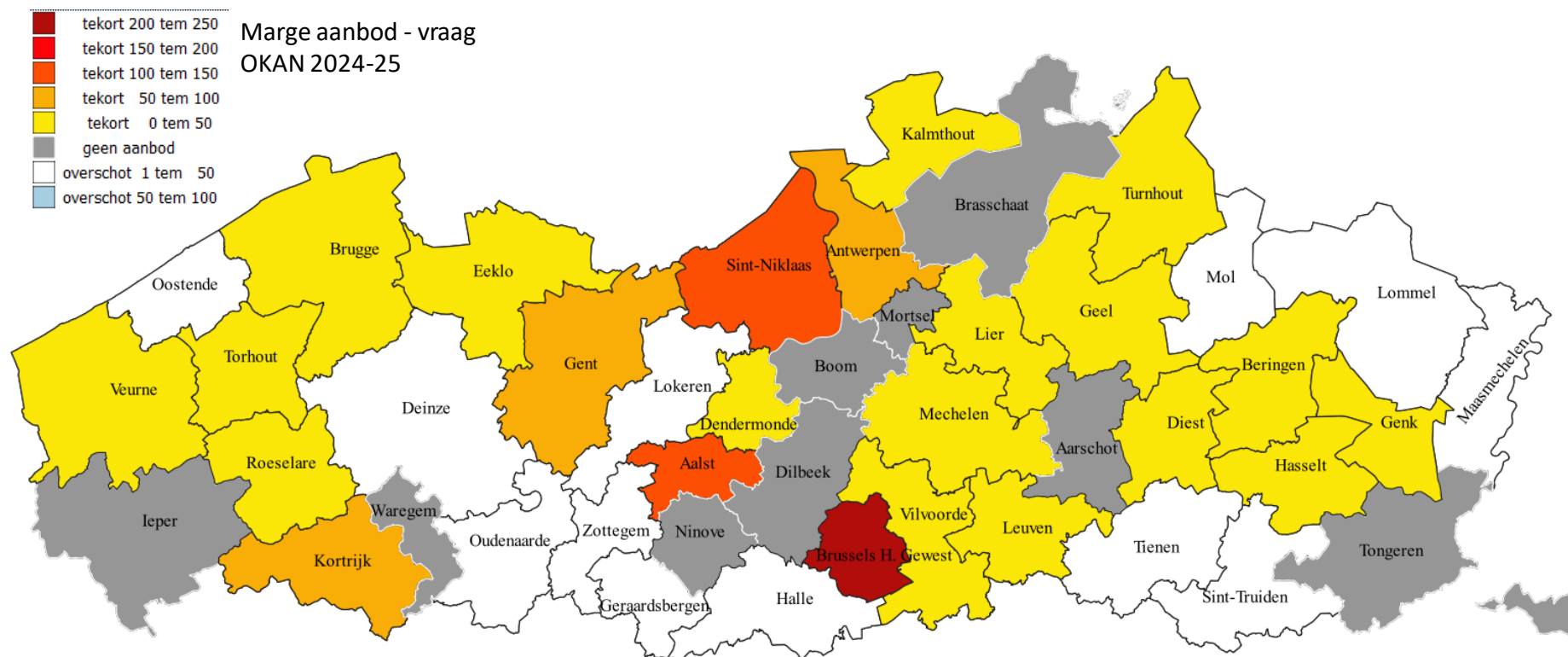
Figuur 25 Capaciteitsmarge in de onderwijsvorm KSO van het gewoon secundair onderwijs (alle onderwijszones, verwacht aanbod- verwachte vraag in 2024-25)

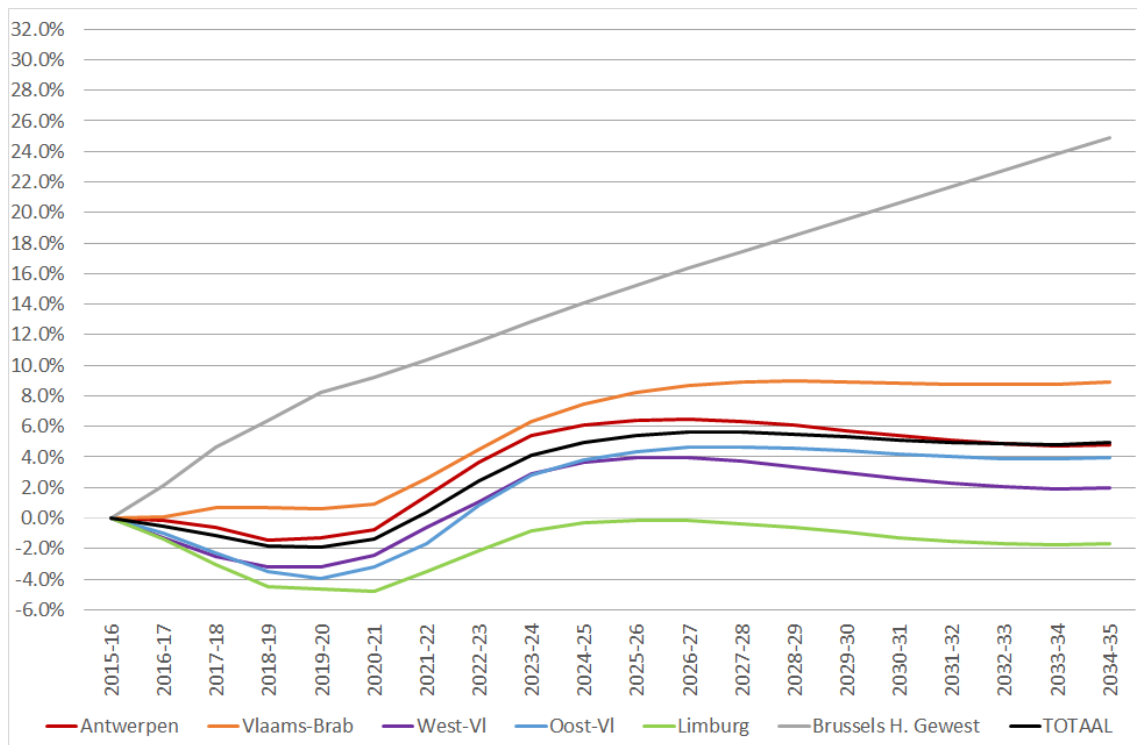

Figuur 27 Capaciteitsmarge in de onderwijsvorm OKAN van het gewoon secundair onderwijs (alle onderwijszones, verwacht aanbod- verwachte vraag in 2024-25)

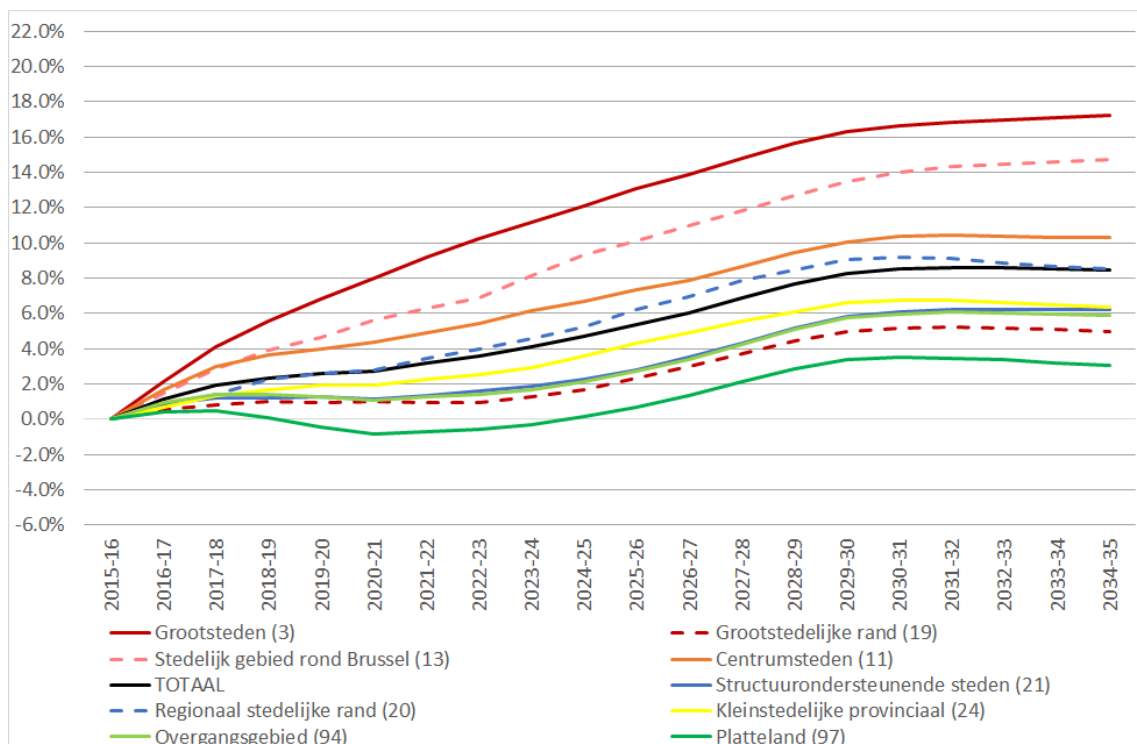

Bijlage

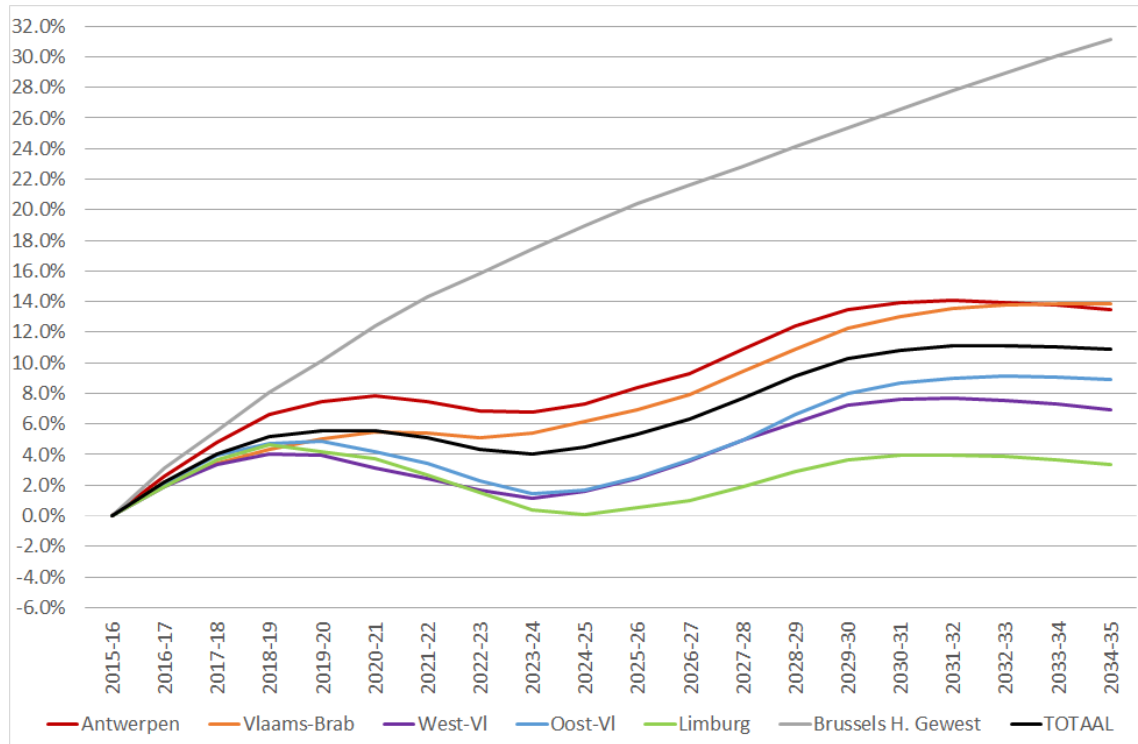
Figuur A.1 Evolutie van de vraag in het gewoon kleuteronderwijs (procentueel tov 2015-16) naar provincie

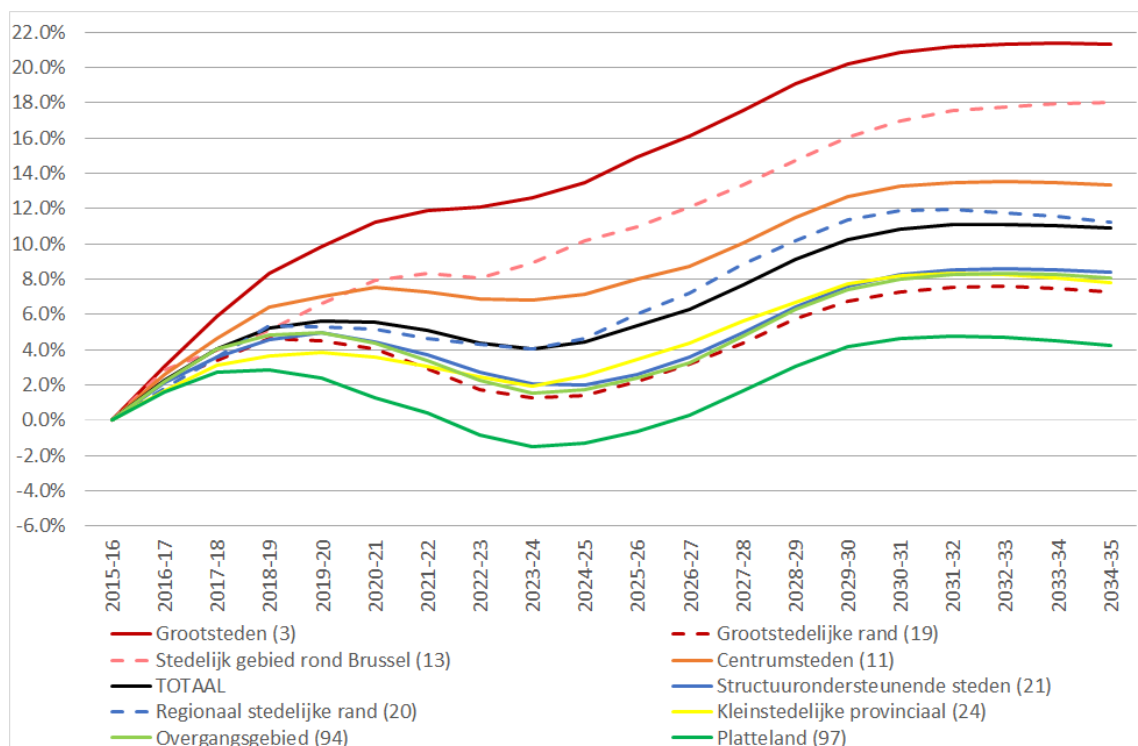
Figuur A.2 Evolutie van de vraag in het gewoon kleuteronderwijs (procentueel tov 2015-16) naar verstedelijking

Figuur A.3 Evolutie van de vraag in het gewoon lager onderwijs (procentueel tov 2015-16) naar provincie

Figuur A.4 Evolutie van de vraag in het gewoon lager onderwijs (procentueel tov 2015-16) naar verstedelijking

Tabel A.1 Capaciteitsmarge in het gewoon basisonderwijs in het schooljaar 2024-25 (vervolg)

gemeente	schooljaar 2024-25: Verwachte vraag versus verwacht aanbod					
	Verwachte vraag	Verwachte max cap	85% Max cap	Marge tov MC	tov 85% MC	relatieve marge
	A	B	C	B-A	C-A	(C-A)/A
Zoutleeuw	981	1042	886	61	-95	-9.7%
Lichtervelde	998	1070	909	71	-89	-8.9%
Hoogstraten	2657	3022	2569	365	-88	-3.3%
Kasterlee	1996	2254	1916	258	-80	-4.0%
Liedekerke	1289	1423	1210	134	-79	-6.2%
Torhout	2544	2900	2465	356	-79	-3.1%
Roosdaal	1261	1395	1186	134	-75	-6.0%
Hulshout	924	1011	859	87	-65	-7.0%
Ternat	2043	2328	1979	285	-64	-3.1%
Izegem	2796	3219	2736	422	-60	-2.2%
Kalmthout	2412	2770	2355	358	-58	-2.4%
Sint-Pieters-Leeuw	3284	3800	3230	516	-54	-1.6%
Beersel	2430	2797	2377	367	-53	-2.2%
Lendelede	760	833	708	72	-52	-6.9%
Diepenbeek	2140	2457	2089	318	-51	-2.4%
Zelzate	1530	1742	1481	212	-49	-3.2%
Herne	789	872	741	83	-48	-6.1%
Menen	4037	4693	3989	657	-47	-1.2%
Gavere	1353	1539	1308	186	-45	-3.3%
Kapelle-op-den-Bos	1237	1403	1192	166	-45	-3.6%
Herentals	2651	3071	2610	420	-40	-1.5%
Tervuren	1970	2271	1930	301	-40	-2.0%
Erpe-Mere	2432	2815	2393	383	-39	-1.6%
Aarschot	3276	3810	3239	534	-37	-1.1%
Rijkevorsel	1284	1468	1248	184	-36	-2.8%
Vosselaar	1357	1554	1321	197	-36	-2.6%
Zottegem	2767	3214	2732	447	-35	-1.3%
Bertem	1177	1345	1143	168	-34	-2.9%
Hoeilaart	1242	1422	1209	180	-33	-2.7%
Kluisbergen	871	989	840	117	-31	-3.5%
Bonheiden	1727	1996	1697	269	-31	-1.8%
Pepingen	549	612	520	63	-29	-5.3%
Oud-Heverlee	1399	1614	1372	215	-27	-2.0%
Moorslede	1223	1408	1197	185	-26	-2.1%
Haaltert	1911	2218	1885	307	-26	-1.4%
Ingelmunster	1130	1298	1104	169	-26	-2.3%
Bree	1740	2018	1715	278	-25	-1.4%
Ham	1238	1432	1217	194	-21	-1.7%
Linkebeek	443	500	425	57	-18	-4.0%
Ninove	4012	4701	3996	689	-16	-0.4%
Peer	1998	2334	1984	336	-15	-0.7%
Hasselt	7815	9179	7802	1364	-13	-0.2%
Lint	1052	1229	1045	177	-7	-0.7%
Steenokkerzeel	1256	1471	1250	215	-5	-0.4%
Grobbendonk	877	1028	874	150	-4	-0.4%
Heers	478	558	475	80	-3	-0.7%

Tabel A.2 Capaciteitsmarge in het gewoon basisonderwijs in het schooljaar 2024-25 (vervolg)

gemeente	schooljaar 2024-25: Verwachte vraag versus verwacht aanbod						
	Verwachte vraag	Verwachte max cap	85% Max cap	Marge tov MC	Marge tov 85% MC	relatieve marge	
	A	B	C	B-A	C-A	(C-A)/A	
Linter	551	649	552	99	1	0.2%	
Lummen	1588	1870	1590	283	2	0.1%	
Meerhout	1133	1337	1136	204	3	0.3%	
Spiere-Helkijn	524	622	529	98	5	0.9%	
Drogenbos	500	598	508	98	8	1.6%	
Koekelare	1086	1288	1095	203	9	0.9%	
Geetbets	564	675	574	111	10	1.8%	
Horebeke	150	191	162	41	13	8.4%	
Ledegem	1060	1262	1073	202	13	1.2%	
Comines	115	151	129	36	14	11.7%	
Lo-Reninge	380	464	395	84	15	3.9%	
Ardooië	976	1166	991	190	15	1.5%	
Zuienkerke	246	307	261	61	15	6.1%	
Avelgem	1331	1585	1347	254	16	1.2%	
Balen	2355	2790	2372	435	17	0.7%	
Vleteren	437	534	454	97	17	3.8%	
Mesen	148	194	165	46	17	11.6%	
Landen	1869	2221	1888	352	19	1.0%	
Oudenburg	830	1002	852	172	22	2.6%	
Staden	1190	1427	1213	236	22	1.9%	
Deerlijk	1231	1475	1254	244	23	1.8%	
Bever	441	548	466	107	25	5.7%	
Zutendaal	774	940	799	166	25	3.2%	
Bilzen	3775	4474	3803	699	28	0.7%	
Schildes	2025	2419	2056	394	31	1.6%	
Keerbergen	1553	1864	1584	311	32	2.0%	
Herenthout	931	1133	963	202	32	3.5%	
Borsbeek	1164	1409	1197	244	33	2.8%	
Niel	1128	1367	1162	239	34	3.0%	
De Haan	813	997	847	184	35	4.2%	
Herent	2210	2641	2245	431	35	1.6%	
Tielt-Winge	1119	1361	1156	242	38	3.4%	
Beerse	1900	2281	1939	381	39	2.0%	
Kruikeke	2126	2547	2165	421	39	1.8%	
Lokeren	4708	5585	4747	877	39	0.8%	
Pelt	3385	4031	3426	646	42	1.2%	
Baarle-Hertog	433	559	475	126	42	9.7%	
Ranst	1776	2139	1818	363	42	2.4%	
Halen	980	1207	1026	227	46	4.7%	
Lebbeke	1861	2245	1908	384	47	2.5%	
Bocholt	1274	1555	1322	281	48	3.7%	
Kampenhout	1291	1575	1339	285	48	3.7%	
Hove	1479	1798	1528	319	49	3.3%	
Diksmuide	1801	2176	1850	376	49	2.7%	
Ruiselede	510	658	559	149	50	9.8%	
Herselt	1214	1487	1264	273	50	4.1%	
Voeren	422	557	474	135	52	12.2%	
Kortenaken	639	816	694	177	55	8.6%	
Galmaarden	1067	1322	1124	256	57	5.4%	
Gooik	825	1041	884	215	59	7.2%	
Lierde	657	842	716	186	59	9.0%	
Zwalm	731	930	791	199	60	8.2%	
Glabbek	568	740	629	172	61	10.8%	
As	1044	1302	1107	259	63	6.1%	
Ichtegem	1418	1745	1484	328	66	4.7%	
Bekkevoort	595	780	663	185	68	11.5%	
Nijlen	2397	2901	2466	504	69	2.9%	

Tabel A.3 Capaciteitsmarge in het gewoon basisonderwijs in het schooljaar 2024-25 (vervolg)

gemeente	schooljaar 2024-25: Verwachte vraag versus verwacht aanbod						
	Verwachte vraag	Verwachte max cap	85% Max cap	Marge tov MC	Marge tov 85% MC	relatieve marge	
	A	B	C	B-A	C-A	(C-A)/A	
Moerbeke	637	832	707	195	70	11.0%	
Affligem	1374	1700	1445	326	71	5.2%	
Holsbeek	1018	1282	1089	264	72	7.1%	
Jabbeke	1544	1904	1618	360	75	4.8%	
Assenede	1405	1745	1483	339	78	5.5%	
Alken	1312	1636	1391	324	79	6.0%	
Hoegaarden	898	1151	978	253	80	8.9%	
Merksplas	873	1129	960	256	87	9.9%	
Sint-Lievens-Houtem	1052	1340	1139	288	87	8.2%	
Brecht	2568	3124	2655	556	87	3.4%	
Lille	1718	2127	1808	410	91	5.3%	
Kaprijke	524	725	616	201	92	17.6%	
Meulebeke	1231	1557	1323	326	92	7.5%	
Nieuwerkerken	682	912	775	230	93	13.6%	
Hoeselt	832	1089	926	257	94	11.3%	
Stekene	2402	2942	2501	540	98	4.1%	
Huldenberg	1174	1498	1273	323	99	8.4%	
Boortmeerbeek	1319	1668	1418	349	99	7.5%	
Bredene	1660	2070	1760	410	100	6.0%	
Malle	1696	2113	1796	417	100	5.9%	
Bierbeek	1066	1379	1172	313	106	9.9%	
Hamont-Achel	1558	1963	1669	405	110	7.1%	
Essen	2325	2865	2435	540	111	4.8%	
Kontich	2348	2896	2462	548	113	4.8%	
Kortesseem	668	920	782	252	114	17.0%	
Wellen	692	948	806	256	114	16.4%	
Maarkedal	1005	1320	1122	315	117	11.7%	
Lievegem	2570	3163	2688	592	118	4.6%	
Langemark-Poelkape	833	1119	951	286	118	14.2%	
Houthulst	1010	1328	1129	318	119	11.7%	
Begijnendijk	1007	1324	1125	318	119	11.8%	
Damme	782	1060	901	278	119	15.2%	
Vorselaar	747	1024	870	277	123	16.5%	
Edegem	2713	3340	2839	627	126	4.6%	
Oostrozebeke	771	1057	898	286	128	16.6%	
Oostende	6547	7854	6676	1307	129	2.0%	
Kapellen	2379	2955	2512	576	133	5.6%	
Kortemark	1215	1591	1352	375	137	11.2%	
Wortegem-Petegem	507	760	646	253	139	27.3%	
Middelkerke	1106	1465	1245	359	139	12.6%	
Zonhoven	2226	2784	2366	558	140	6.3%	
Brakel	1524	1964	1670	441	146	9.6%	
Boechout	1200	1584	1346	384	146	12.2%	
Dentergem	791	1108	942	317	151	19.1%	
Laarne	1173	1560	1326	386	152	13.0%	
Gingelom	784	1103	937	318	153	19.5%	
Wichelen	1050	1416	1204	366	153	14.6%	
Berlare	1381	1807	1536	426	155	11.2%	
Sint-Martens-Latem	1041	1410	1198	369	157	15.1%	
Rotselaar	1764	2261	1922	497	157	8.9%	
Rumst	1935	2463	2094	528	158	8.2%	
Maldegem	2162	2732	2322	570	161	7.4%	
Waasmunster	1368	1800	1530	432	162	11.9%	
Haacht	1691	2183	1855	492	164	9.7%	
Wachtebeke	919	1276	1085	357	165	18.0%	
Melle	1334	1765	1500	431	166	12.4%	
Aartselaar	1324	1753	1490	429	166	12.6%	
Hamme	2659	3326	2827	667	168	6.3%	

Tabel A.4 Capaciteitsmarge in het gewoon basisonderwijs in het schooljaar 2024-25 (vervolg)

gemeente	schooljaar 2024-25: Verwachte vraag versus verwacht aanbod					
	Verwachte vraag	Verwachte max cap	85% Max cap	Marge tov MC	Marge tov 85% MC	relatieve marge
	A	B	C	B-A	C-A	(C-A)/A
Ravels	1443	1897	1613	454	170	11.7%
Anzegem	1564	2042	1735	477	171	10.9%
Diest	2669	3342	2840	673	171	6.4%
Veurne	998	1382	1175	384	176	17.7%
Nieuwpoort	623	940	799	318	177	28.4%
Zandhoven	1298	1740	1479	441	180	13.9%
Oosterzele	1385	1843	1567	458	182	13.1%
Gistel	1137	1555	1322	418	184	16.2%
Pittem	571	890	757	319	186	32.5%
Hemiksem	1084	1495	1271	411	187	17.2%
Zoersel	1959	2528	2149	569	190	9.7%
Buggenhout	1419	1894	1610	475	191	13.5%
Sint-Laureins	670	1014	862	344	192	28.6%
Dilsen-Stokkem	2107	2707	2301	599	193	9.2%
Beernem	1389	1869	1588	480	199	14.3%
Wemmel	1828	2387	2029	559	201	11.0%
Zele	2388	3047	2590	658	201	8.4%
Wevelgem	3422	4264	3624	842	202	5.9%
Borgloon	1183	1634	1389	451	206	17.4%
Dessel	928	1335	1135	407	207	22.3%
Stabroek	1748	2302	1957	554	209	12.0%
Geel	4173	5155	4382	982	209	5.0%
Zonnebeke	1228	1693	1439	464	211	17.1%
Herk-de-Stad	1246	1714	1457	468	211	16.9%
De Panne	899	1307	1111	408	212	23.6%
Heuvelland	765	1155	982	390	217	28.3%
Heist-op-den-Berg	3882	4822	4099	940	217	5.6%
Arendonk	1501	2022	1719	521	218	14.5%
Dendermonde	4566	5631	4786	1065	221	4.8%
Eeklo	2059	2690	2287	631	227	11.0%
Koksijde	1203	1686	1433	483	230	19.1%
Zwevegem	2383	3080	2618	697	235	9.9%
Wuustwezel	2167	2834	2409	667	242	11.2%
Tielt	1980	2622	2229	642	249	12.6%
Bornem	1995	2641	2245	646	250	12.5%
Olen	1414	1958	1664	544	250	17.7%
Waregem	4298	5358	4554	1060	256	6.0%
Leopoldsburg	1625	2213	1881	588	256	15.8%
Nazareth	1048	1536	1305	487	257	24.5%
Beringen	4555	5667	4817	1112	262	5.8%
Alveringem	513	915	778	402	264	51.5%
Mol	3733	4707	4001	974	268	7.2%
Retie	957	1442	1226	485	269	28.1%
Wielsbeke	749	1199	1019	450	270	36.1%
Tremelo	963	1455	1237	493	274	28.5%
Wervik	1683	2303	1958	620	275	16.3%
Opwijk	1613	2223	1890	610	276	17.1%
Berlaar	1254	1805	1534	551	280	22.3%
Duffel	1935	2608	2217	673	282	14.6%
Kinrooi	1197	1744	1482	547	285	23.9%
Aalter	2933	3791	3222	858	289	9.9%
Tessenderlo	1652	2293	1949	641	297	18.0%
Kruisem	1768	2430	2066	662	297	16.8%
Knokke-Heist	2113	2838	2412	725	299	14.2%

Tabel A.5 Capaciteitsmarge in het gewoon basisonderwijs in het schooljaar 2024-25 (vervolg)

gemeente	schooljaar 2024-25: Verwachte vraag versus verwacht aanbod					
	Verwachte vraag	Verwachte max cap	85% Max cap	Marge tov MC	Marge tov 85% MC	relatieve marge
	A	B	C	B-A	C-A	(C-A)/A
Putte	1628	2268	1928	640	300	18.4%
Wingene	1234	1809	1538	575	304	24.6%
Ronse	3199	4124	3505	924	306	9.6%
Maasmechelen	4269	5398	4588	1129	320	7.5%
Puurs	2926	3823	3250	897	324	11.1%
Zedelgem	1939	2689	2286	750	347	17.9%
Destelbergen	2129	2914	2477	785	348	16.4%
Lommel	3302	4301	3656	999	354	10.7%
Scherpenheuvel-Zichem	1668	2379	2022	711	355	21.3%
Herzele	1559	2266	1926	707	367	23.6%
Tienen	3428	4471	3800	1043	373	10.9%
Heusden-Zolder	3359	4394	3735	1035	376	11.2%
Laakdal	1480	2189	1861	709	381	25.7%
Maaseik	2295	3156	2682	861	387	16.9%
Hechtel-Eksel	1120	1775	1509	655	389	34.7%
Sint-Truiden	3954	5114	4347	1160	393	9.9%
Houthalen-Helchteren	3412	4481	3809	1069	397	11.6%
Oostkamp	2203	3068	2608	865	405	18.4%
Poperinge	1924	2757	2344	834	420	21.8%
Temse	3108	4165	3540	1057	432	13.9%
Westerlo	2376	3306	2810	930	435	18.3%
Lede	1668	2497	2122	829	454	27.2%
Zwijndrecht	1711	2640	2244	929	533	31.2%
Tongeren	2723	3844	3268	1121	545	20.0%
Geraardsbergen	3218	4427	3763	1209	545	16.9%
Riemst	1479	2381	2024	902	545	36.8%
Lochristi	2140	3172	2696	1032	557	26.0%
Beveren	5249	6908	5871	1659	623	11.9%
Oudsbergen	2247	3391	2882	1144	635	28.3%
Sint-Gillis-Waas	1963	3125	2656	1162	693	35.3%
Deinze	4095	5687	4834	1592	739	18.1%
Kortrijk	8903	11371	9665	2467	762	8.6%
Genk	6674	8748	7436	2075	762	11.4%
Oudenaarde	3009	4565	3880	1556	871	28.9%
Ieper	3690	5714	4857	2024	1167	31.6%
Brugge	11352	15635	13290	4283	1938	17.1%

Tabel A.6 Capaciteitsmarge in het gewoon secundair onderwijs in het schooljaar 2024-25 (vervolg)

gemeente	schooljaar 2024-25: Verwachte vraag versus verwacht aanbod					
	Verwachte vraag	Verwachte max	75-85% Max cap	Marge tov MC	Marge tov 75-	relatieve marge
	A	B	C	B-A	C-A	(C-A)/A
Stabroek	2076	2060	1589	-16	-487	-23.5%
Opwijk	1325	1050	844	-275	-481	-36.3%
Pelt	3931	4362	3477	430	-455	-11.6%
Asse	2112	2056	1671	-56	-441	-20.9%
Berlaar	1342	1100	901	-242	-441	-32.9%
Boechout	1443	1200	1020	-243	-423	-29.3%
Deinze	3951	4516	3533	565	-418	-10.6%
Merchtem	1755	1684	1348	-71	-407	-23.2%
Waregem	5889	6890	5494	1001	-395	-6.7%
Londerzeel	1816	1819	1444	3	-372	-20.5%
Menen	2843	3068	2475	225	-368	-12.9%
Peer	1046	856	680	-190	-366	-35.0%
Genk	6820	8041	6466	1221	-354	-5.2%
Oudenaarde	4928	5784	4600	856	-328	-6.7%
Tervuren	1181	1071	857	-110	-324	-27.4%
Brugge	17258	21187	16941	3929	-317	-1.8%
Willebroek	811	630	505	-181	-305	-37.7%
Wezembeek-Oppem	1140	994	845	-146	-295	-25.9%
Ronse	1837	1950	1561	113	-276	-15.1%
Sint-Truiden	4029	4722	3767	693	-262	-6.5%
Tongeren	3097	3640	2837	543	-260	-8.4%
Mol	5290	6440	5034	1150	-256	-4.8%
Herk-de-Stad	2367	2620	2118	253	-249	-10.5%
Aalter	1305	1310	1058	5	-247	-18.9%
Roosdaal	802	700	560	-102	-242	-30.2%
Leopoldsburg	1140	1114	910	-26	-230	-20.2%
Hoogstraten	4352	5175	4125	823	-227	-5.2%
Ternat	1287	1253	1065	-34	-222	-17.3%
Bornem	1606	1694	1386	88	-220	-13.7%
Diepenbeek	1178	1192	963	14	-215	-18.2%
Gistel	1543	1651	1333	108	-210	-13.6%
Kruikebeke	1004	1021	797	16	-207	-20.7%
Grimbergen	829	753	640	-76	-189	-22.8%
Avelgem	1469	1581	1284	112	-185	-12.6%
Hoeselt	641	610	457	-31	-184	-28.6%
Bilzen	2718	3117	2544	399	-174	-6.4%
Poperinge	1924	2220	1751	296	-173	-9.0%
Vorselaar	1643	1821	1470	178	-173	-10.5%
Kapelle-op-den-Bos	1757	1914	1590	156	-167	-9.5%
Arendonk	912	959	747	47	-165	-18.1%
Harelbeke	651	605	485	-46	-165	-25.4%
Beernem	558	512	395	-46	-163	-29.2%
Heist-op-den-Berg	2518	2977	2358	459	-160	-6.4%
Haacht	3156	3743	2997	587	-159	-5.0%
Diksmuide	1729	1988	1572	259	-157	-9.1%
Hoegaarden	624	550	468	-74	-156	-25.0%
Borsbeek	769	800	615	31	-154	-20.1%
Heusden-Zolder	2048	2309	1895	261	-153	-7.5%

Tabel A.7 Capaciteitsmarge in het gewoon secundair onderwijs in het schooljaar 2024-25 (vervolg)

gemeente	schooljaar 2024-25: Verwachte vraag versus verwacht aanbod					
	Verwachte vraag	Verwachte max	75-85% Max cap	Marge tov MC	Marge tov 75-	relatieve marge
	A	B	C	B-A	C-A	(C-A)/A
Lommel	1998	2335	1850	337	-148	-7.4%
Zottegem	3523	4165	3377	642	-146	-4.1%
Rotselaar	904	900	765	-4	-139	-15.4%
Wijnegem	966	1022	840	56	-125	-13.0%
Zelzate	1513	1750	1388	237	-125	-8.3%
Bree	2430	2877	2307	447	-123	-5.1%
Kalmthout	1857	2150	1737	293	-119	-6.4%
Lennik	1552	1704	1438	152	-114	-7.4%
Sint-Genesius-Rode	543	530	433	-13	-110	-20.3%
Landen	1156	1280	1059	124	-97	-8.4%
Lummen	492	475	397	-18	-95	-19.4%
Herzele	926	1058	847	133	-78	-8.5%
Anzegem	628	733	550	105	-78	-12.5%
Kortemark	1117	1325	1041	208	-75	-6.8%
Hamme	1140	1348	1070	208	-70	-6.1%
Borgloon	761	835	695	74	-66	-8.6%
Schilde	974	1145	909	171	-65	-6.7%
Maaseik	3302	4095	3243	793	-59	-1.8%
Koksijde	416	478	359	63	-57	-13.6%
Wevelgem	739	820	684	81	-55	-7.5%
Zele	1108	1365	1057	257	-51	-4.6%
Hamont-Achel	395	419	345	24	-50	-12.7%
Oostkamp	176	150	128	-26	-48	-27.4%
Kuurne	749	835	709	86	-39	-5.2%
Zandhoven	652	819	614	167	-38	-5.9%
Niel	269	304	234	35	-35	-12.9%
Meulebeke	206	222	173	16	-33	-16.0%
Bredene	121	111	91	-10	-30	-24.8%
Temse	233	267	204	34	-29	-12.3%
Zwevegem	720	857	692	137	-28	-3.9%
Lede	897	1024	871	127	-26	-2.9%
Lille	50	30	25	-20	-24	-48.9%
Lochristi	683	880	660	197	-23	-3.4%
Wemmel	637	782	614	145	-23	-3.7%
Keerbergen	2064	2465	2045	401	-19	-0.9%
Stekene	433	515	415	81	-18	-4.2%
Diest	3397	4163	3379	766	-18	-0.5%
Machelen	174	210	158	36	-16	-9.3%
Ingelmunster	175	192	164	18	-11	-6.5%
Voeren	365	432	357	67	-8	-2.2%
Kasterlee	406	484	398	78	-8	-1.9%
Nijlen	1060	1353	1053	293	-7	-0.6%
Ruiselede	191	238	185	47	-6	-3.1%
Tielt	3188	4065	3184	877	-5	-0.1%
De Pinte	793	928	789	135	-4	-0.5%
Lendeledede	242	280	238	38	-4	-1.8%
Brakel	1483	1842	1479	359	-4	-0.3%
Moerbeke	108	135	105	28	-3	-2.8%
Oudsbergen	78	90	77	12	-1	-1.7%
Zedelgem	160	189	160	28	0	-0.1%
Lichtervelde	92	108	92	16	0	-0.1%

Tabel A.8 Capaciteitsmarge in het gewoon secundair onderwijs in het schooljaar 2024-25 (vervolg)

gemeente	schooljaar 2024-25: Verwachte vraag versus verwacht aanbod					
	Verwachte vraag	Verwachte max	75-85% Max cap	Marge tov MC	Marge tov 75-	relatieve marge
	A	B	C	B-A	C-A	(C-A)/A
Aartselaar	41	52	42	11	0	1.1%
Ichtegem	106	126	107	20	1	1.1%
Koekelare	277	329	280	52	2	0.8%
De Haan	33	42	36	9	3	8.9%
Lanaken	1758	2204	1762	446	4	0.2%
Wachtebeke	163	199	169	36	7	4.0%
Wervik	377	468	385	91	8	2.1%
Veurne	1939	2469	1947	530	8	0.4%
Liedekerke	264	352	277	88	13	5.1%
Kapellen	1472	1832	1489	360	17	1.1%
Merelbeke	495	655	521	160	27	5.4%
Ardoos	549	715	577	166	28	5.1%
Hechtel-Eksel	1019	1250	1048	231	29	2.9%
Wuustwezel	582	824	618	242	36	6.2%
Dilsen-Stokkem	1620	2027	1657	407	37	2.3%
Evergem	1258	1547	1297	289	39	3.1%
Eeklo	3767	4858	3808	1091	41	1.1%
Kinrooi	318	432	367	114	49	15.4%
Nieuwpoort	389	553	438	164	49	12.7%
Overijse	1170	1516	1228	346	58	5.0%
Erpe-Mere	509	710	568	201	59	11.5%
Bocholt	303	508	381	206	78	25.9%
Lievegem	591	807	671	216	80	13.6%
Edegem	958	1303	1050	345	92	9.6%
Maldegem	945	1257	1038	312	93	9.9%
Beersel	779	1026	872	247	93	12.0%
Puurs	1521	1956	1620	435	98	6.5%
Knokke-Heist	885	1199	986	314	101	11.4%
Buggenhout	475	716	580	241	105	22.1%
Begijnendijk	468	702	573	234	105	22.5%
Zoutleeuw	643	909	764	266	121	18.8%
Hove	481	731	621	250	140	29.2%
Herentals	3641	4756	3783	1115	142	3.9%
Essen	1393	2007	1624	614	231	16.6%
Geraardsbergen	3257	4354	3505	1097	248	7.6%
Blankenberge	1218	1800	1480	582	263	21.6%
Tessenderlo	2268	3240	2567	972	299	13.2%
Houthalen-Helchtere	1102	1759	1417	657	315	28.6%
Melle	1790	2671	2135	881	345	19.3%
Izegem	2209	3230	2592	1021	383	17.3%
Torhout	3651	5198	4106	1547	455	12.5%
De Panne	627	1511	1183	884	556	88.8%
Boom	3343	4989	3980	1646	637	19.0%